

**Серія «Портрети вчених Київського національного
економічного університету імені Вадима Гетьмана»**

**Заслужений діяч науки і техніки України,
доктор економічних наук, професор кафедри економіки
агропромислових формувань ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»,
академік Національної академії аграрних наук України**

ВАСИЛЬ ГАВРИЛОВИЧ АНДРІЙЧУК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

БІБЛІОТЕКА

Серія «Портрети вчених
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана»

АНДРІЙЧУК ВАСИЛЬ ГАВРИЛОВИЧ

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ
ПОКАЖЧИК

УДК 016
ББК 91.9:65.32
А 65

Автори вступної статті:

В. М. Нелеп, д-р екон. наук, проф.
М. Й. Хорунжий, канд. екон. наук, проф.

Науковий редактор

Т. В. Куриленко, канд. екон. наук

Серія «Портрети вчених Київського національного
економічного університету імені Вадима Гетьмана»

Випуск 8

Заснована 2011 року

Андрійчук Василь Гаврилович : біобібліогр. покажч. / М-во
А 65 освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вади-
ма Гетьмана» ; [уклад.: Т. О. Коноваленко, І. Ю. Бойко,
Н. О. Туртова ; наук. ред. Т. В. Куриленко ; авт. вступ. ст.:
В. М. Нелеп, М. Й. Хорунжий]. – К. : КНЕУ, 2013. – 112 с. : іл. –
(Серія «Портрети вчених Київського національного економіч-
ного університету імені Вадима Гетьмана» ; вип. 8).

ISBN 978–966–483–761–0

Біобібліографічне видання висвітлює основні етапи життя, науково-дослідну та науково-педагогічну діяльності доктора економічних наук, професора, академіка Національної академії аграрних наук України Василя Гавриловича Андрійчука та містить інформацію про науковий доробок вченого за період 1968–2013 рр. До покажчика ввійшли монографії, підручники, навчально-методичні посібники, статті з наукових збірників і періодичних видань, література про життя і діяльність В. Г. Андрійчука.

Покажчик стане у нагоді науковцям, викладачам, студентам, аспірантам і всім, хто цікавиться досягненнями у галузі економічної науки.

УДК 016
ББК 91.9:65.32

*Розповсюджувати та тиражувати
без офіційного дозволу КНЕУ забороняється*

ISBN 978–966–483–761–0

© Т. О. Коноваленко, І. Ю. Бойко,
Н. О. Туртова, уклад., 2013
© КНЕУ, 2013

Біобібліографічний покажчик серії «Портрети вчених Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана» присвячений доктору економічних наук, професору кафедри економіки агропромислових формувань, академіку Національної академії аграрних наук України, заслуженому діячу науки і техніки України Василю Гавриловичу Андрійчуку.

Життєвий шлях і науково-педагогічну діяльність відомого вітчизняного вченого і викладача Василя Гавриловича Андрійчука розкрито у вступній статті, підготовленій доктором економічних наук, професором Віталієм Миколайовичем Нелепом і кандидатом економічних наук, професором Миколою Йосиповичем Хорунжим. Продовжує біографічний нарис видатний вчений економіст-аграрник, доктор економічних наук, професор, академік НААН України, заслужений діяч науки і техніки Володимир Васильович Юрчишин.

В оригіналах подані рецензії на відомі монографічні видання і підручники, які одержали схвальні відгуки в наукових журналах, та публікації до 75-річного ювілею.

Джерелом матеріалу для покажчика є монографії, підручники, навчально-методичні посібники, статті з наукових збірників та періодичних видань.

Основний матеріал видання структуровано за розділами:

- покажчик друкованих праць Василя Гавриловича Андрійчука;
- науково-педагогічна школа вченого;
- література про життя та діяльність В. Г. Андрійчука.

Для зручності користування біобібліографічним покажчиком укладачами підготовлені допоміжні покажчики:

- іменний покажчик;
- алфавітний покажчик назв праць В. Г. Андрійчука;
- хронологічний покажчик назв конференцій, у яких брав участь В. Г. Андрійчук.

Покажчик складений за матеріалами фондів бібліотеки ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима

Гетьмана», Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, Державної науково-технічної бібліотеки України, Національної парламентської бібліотеки України та інших державних бібліотек, а також за матеріалами, наданими автором. Показчик містить 253 бібліографічних описів. Матеріал показчика систематизований за видами опублікованих видань: монографії, підручники та навчальні посібники, статті з періодичних видань, статті в наукових збірниках та інше за прямою хронологією публікацій.

Більшість публікацій, що увійшли до показчика, опрацьовано *de visu*. Бібліографічний опис усіх матеріалів здійснено згідно з чинними державними стандартами, зокрема, ДСТУ ГОСТ 7.1:2006.

Видання розраховано на науковців, аспірантів, студентів і широке коло читачів, що цікавляться науковим доробком відомого українського вченого та його внеском у розвиток економічної науки та освіти. Показчик може бути корисним і як довідкове джерело.

Упорядники висловлюють подяку професору Василю Гавриловичу Андрійчуку за співпрацю та допомогу в підготовці біо-бібліографічного показчика.

НАРИС НАУКОВОЇ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВАСИЛЯ ГАВРИЛОВИЧА АНДРІЙЧУКА

Серед відомих українських вчених сучасності у сфері аграрної економіки одне із провідних місць належить доктору економічних наук, професору Василю Гавриловичу Андрійчуку, академіку Національної академії аграрних наук України.

Неабияка схильність до проблем сучасної економіки сформувалась у нього не випадково. Очевидно, тут головну роль зіграв той факт, що В. Г. Андрійчук має сільське коріння, що і зумовило його життєвий шлях і відданість аграрній економічній науці.

Народився Василь Гаврилович 13 січня 1938 року в мальовничому краї Поділля в селі Слобода-Шаргородська Шаргородського району Вінницької області. Він – дитина війни. І цим багато сказано про те, яким важким було його дитинство. Батько – Гаврило Макарович – пройшов усю Велику Вітчизняну війну, був двічі важко поранений, демобілізований лише в кінці 1945 року. Тому всі турботи про сім'ю на цей час впали на матір – Наталію Тихонівну. У роки ворожої окупації, що тяглися на Шаргородщині аж до березня 1944 року, мати робила усе можливе аби вижити, зберегти дітей – Василька і його старшу сестру Олю. Адже під час окупації сім'ї, в яких чоловіки були на війні, піддавалися жорстоким репресіям, румунська жандармерія разом з місцевими поліцаями пограбувала хату, забравши майно та інші сімейні статки. Але завдяки мужності і витримці матері та підтримці бабусі Горпини і дідуса Онуфрія сім'я пережила ці важкі роки.

Ще у дитячому віці у Василя Гавриловича проявилася тяга до навчання. Навчившись біля сестри читати і писати, він шестирічним хлопчиком загорівся піти в школу. Але мати була категорично проти, бо тоді не було прийнято, щоб у такому віці діти починали шкільне навчання. Та після дводенних умовлянь зі сльозами на очах мати «здалася». Ось за таких обставин Василь Гаврилович у 1944 році пішов у перший клас Слобідсько-Шаргородської семирічної школи. Вчився добре, з великим бажанням.

Післявоєнні роки також були важкими: голод у 1946–1947 роках, важка праця матері у колгоспі, за яку нічого або майже нічого не платили і яка, врешті-решт, призвела до її інвалідності (перша група), маленька заробітна плата батька, який працював інспектором районної державної страхової інспекції і який невдовзі став інвалідом другої групи (далося взнаки воєнне лихоліття і важкі поранення), — все це вимагало від дітей нелегкої праці і згуртованості, бо основним джерелом доходу стала присадибна ділянка – город. Малий Василь пас корову, разом із сестрою поралися на городі, а в жнива ходили на поле збирати колоски, весь час боячись, що ось-ось налетить на конях охорона і тоді не уникнути побиття, а для дорослих – навіть тюрми. Такі були тодішні реалії.

У 1951 році Василь Гаврилович закінчив семирічну школу. Постало питання: куди далі йти вчитися – продовжити навчання у Шаргородській середній школі, чи поступати у Шаргородський сільськогосподарський технікум. Перевага була надана технікуму, бо село і сільська праця були для нього близькими. Крім того, після закінчення навчання в технікумі випускники одержували середню технічну освіту, могли йти працювати за спеціальністю, швидше ставати самостійними, а відтак – з'явилась можливість допомогти батькам. Приваблювало й те, що в технікумі можна було одержувати стипендію, що мало досить важливе значення для тих важких часів.

На сімейному вічі рішення було прийняте: і у 1951–1955 рр. Василь Гаврилович навчався у Шаргородському сільськогосподарському технікумі – наймолодший серед своїх однокурсників (поступив 13-річним юнаком), опановуючи фах агронома. Навчання в технікумі давалося легко, з другого курсу як відмінник став одержувати підвищену стипендію, особливо старанно засвоював спеціальні дисципліни, усвідомлюючи, що без цього на виробництві не обійтися.

Після закінчення технікуму був направлений на роботу в Тернопільську область, Пробіжнянський район у розпорядження Пробіжнянської машинно-тракторної станції. Після співбесіди з головним агрономом з питань спеціальності молодого спеціаліста направили на посаду головного агронома тодішнього колгоспу «Зоря комунізму» (с. Жабинці). Василь Гаврилович був першим дипломованим спеціалістом у цьому господарстві, тому на нього зразу ж були покладені функції і зоотехніка, і економіста.

Це був серпень і для молодого спеціаліста – перша посівна кампанія: сівба озимої пшениці та озимого ячменю. Надто важ-

ливо було встановити правильну норму висіву, що й вдалося зробити молодому агрономові завдяки одержаним ґрунтовним знанням у технікумі. І коли з'явилися гарні дружні сходи – то це було перше визнання керівництвом колгоспу і колгоспниками Василя Гавриловича як спеціаліста. А далі пішли звичайні трудові будні, пов'язані з виконанням покладених функцій. Через рік на звітних зборах колгоспників Василя Гавриловича обирають заступником голови колгоспу за сумісництвом. І доля розпорядилася так, що голова колгоспу тяжко захворів, і молодому спеціалісту, у 19-річному віці, довелося впродовж декількох місяців очолювати підприємство. І хоч важко було, але Василь Гаврилович, завдячуючи своїм діловим якостям та чуйності і підтримці бригадирів рільничних бригад, бригадира будівельної бригади, завідувача молочнотоварної ферми, головного бухгалтера, комірника, добром ставленню селян-колгоспників, з покладеними обов'язками цілком справився.

На цих посадах Василь Гаврилович працював більше двох років, набувши неоціненного життєвого досвіду, який послуговується йому й понині. А далі була трирічна служба в лавах Збройних сил СРСР. Після демобілізації з серпня 1960 по вересень 1962 рр. працював штатним пропагандистом Шаргородського райкому компартії України. В цьому році ж вступив і в 1966 р. закінчив з відзнакою Вищу партійну школу при Центральному комітеті Комуністичної партії України (ВППШ).

Безвідносно до різного, нерідко прямо протилежного ставлення до радянського минулого, це був престижний на той час вищий навчальний заклад, у якому були зібрані висококваліфіковані викладачі. Крім того, для читання окремих лекцій і дисциплін залучалися відомі вчені з науково-дослідних установ, а також викладачі інших інститутів, у тому числі і чимало викладачів з Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка. Слухачі ВППШ одержували фундаментальну теоретичну підготовку. Водночас вони вивчали і широкий цикл прикладних дисциплін. Досить сказати, що на сільськогосподарському відділенні оргпартпрацівників, де навчався Василь Гаврилович, навчальний план у частині прикладних дисциплін значною мірою дублював навчальний план згаданого інституту для студентів спеціальності «Планування сільського господарства». Тому вже тут Василь Гаврилович здобув глибокі знання і з аграрних економічних наук.

Схильність Василя Гавриловича до наукових досліджень виявилися саме під час навчання у цьому вищому навчальному закладі. Він часто виступав на наукових зібраннях слухачів із дис-

кусійних питань політичної економії, філософії, економіки сільського господарства, багато часу приділяв вивченню першоджерел із цих наук, тому не випадково у Василя Гавриловича сформувалося тверде бажання стати науковцем, а не продовжувати партійну кар'єру після закінчення навчання. І хоч тоді було надзвичайно важко піти з партійної роботи в аспірантуру, все ж за наполегливого прохання йому вдалося досягти бажаної мети – в січні 1967 р. він був зарахований до аспірантури по кафедрі економіки і організації сільського господарства Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка, нині ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

З вибором теми кандидатської дисертації не виникло складнощів. У березні 1965 р. відбувся Пленум ЦК КПРС, на якому було прийнято низку важливих на той час рішень щодо подолання відставання розвитку сільського господарства. Особливо важливим для умов централізованої економіки було рішення про перехід до встановлення для колгоспів і радгоспів твердих планів закупок сільськогосподарської продукції на п'ятирічку. Це кардинально змінювало існуючу до того хибну практику доведення планів закупок лише на наступний рік із частими змінами та з орієнтацією на досягнутий зазначеними підприємствами обсяг продажу державі сільськогосподарської продукції без урахування їх об'єктивних виробничих можливостей господарювання.

Проте методики доведення до колгоспів і радгоспів твердих планів закупок сільгосппродукції не було. Тому Василем Гавриловичем і була вибрана надзвичайно актуальна для того періоду тема дисертації «Внутрішньорайонне планування закупок сільськогосподарських продуктів та його роль у зміцненні економіки колгоспів».

Вченим була розроблена методика такого планування, в основу якої покладено обґрунтований ним основоположний принцип – доведений до колгоспів і радгоспів твердий план закупок повинен відповідати їх виробничим можливостям. Практична реалізація цього принципу ставила ці підприємства в однакові умови за рівнем напруженості такого плану, а отже, і одержання ними додаткових доходів у разі його перевиконання (таке перевиконання стимулювалося державою 50 %-ю надбавкою до закупівельної ціни).

Для реалізації цього принципу В. Г. Андрійчуком вперше було розроблено методику визначення виробничих можливостей аграрних підприємств на основі багатofакторної ресурсної коре-

ляційної моделі з наступним їх кількісним виміром – коефіцієнтом виробничих можливостей. Його застосування в системі розробленого алгоритму внутрішньорайонного планування закупівель давало можливість визначати рівнонапружений план таких закупівель сільгосппродукції для всіх колгоспів і радгоспів району у вартісному виразі (один із ключових складників методики) з наступним переходом до визначення плану закупок у натурі за окремими видами продукції на основі розв’язання транспортної задачі, цільова функція якої – мінімізація витрат на виробництво сільгосппродуктів, що постачалася державі в межах виконання твердого плану її закупівель.

За результатами зазначених наукових напрацювань В. Г. Андрійчуком у листопаді 1969 р. була захищена кандидатська дисертація на згадану раніше тему. Запропонована в дисертації методика була впроваджена в декількох адміністративних районах Вінницької і Київської областей.

Подальша науково-педагогічна діяльність Василя Гавриловича, починаючи з 1969 р. і по теперішній час, пов’язана з Київським національним економічним університетом імені Вадима Гетьмана. За цей час В. Г. Андрійчук став широко відомим в Україні та країнах СНД вченим економістом-аграрником. Ним опубліковано близько 180 наукових праць загальним обсягом 458 друк. арк., є автором 9 монографій, підручників, навчальних посібників і співавтором 16 аналогічних наукових видань. Його праці відзначаються високим теоретико-методологічним рівнем і науковою новизною в постановці та теоретичному і методично-прикладному розв’язанні актуальних проблем АПК.

Як вчений Василь Гаврилович стояв у витоків розробки нового наукового напрямку агроекономічної науки – проблеми теоретичного обґрунтування категорії виробничого потенціалу, методології і методики його визначення, цілеспрямованого формування й ефективності використання в системі економічного механізму АПК.

Теоретико-методологічні і методичні підходи, що запропоновані науковцем до розв’язання цієї проблеми, носять не лише прикладний, а й фундаментальний характер. Ним послідовно обстоювалась необхідність здійснення як відносного, так і абсолютного грошового виміру виробничого потенціалу, розроблено механізм такого виміру, обґрунтовано якісний і кількісний (через застосування економіко-математичних моделей) підходи до його формування, запропоновано нову на той час вимірювальну систему оцінки й аналізу використання потенціалу, визначено шляхи

її підвищення. Опрацьовано також методику прогнозування виробництва продукції на основі прогнозу коефіцієнтів еластичності ресурсів виробничого потенціалу за допомогою математичного апарату – простих ланцюгів Маркова.

З даної проблеми ним у 1987 р. була захищена докторська дисертація в Ленінградському ордена Леніна і ордена Трудового Червоного Прапора державному університеті імені А. О. Жданова, а його монографія «Ефективність використання виробничого потенціалу в сільському господарстві» (1983) експонувалася на ВДНГ СРСР в експозиції «Наука в реалізації Продовольчої програми». Тут варто наголосити, що московське видавництво «Економіка», яким була оприлюднена згадана монографія, було найбільш престижним науковим видавництвом колишнього СРСР, яким видавалися лише вагомі, фундаментальні праці з актуальних проблем економіки народного господарства, що відзначалися новизною їх постановки і теоретико-методологічним та прикладним розв'язанням. Тому видання таким видавництвом наукової праці з аграрної економіки за наявності союзного спеціалізованого аграрного видавництва «Колос» вважалось неабияким досягненням вченого. За науковий внесок у розробку проблеми виробничого потенціалу Василь Гаврилович нагороджений бронзовою медаллю ВДНГ.

Результати наукових досліджень вченого за даною проблемою були впроваджені на союзному та республіканському рівнях. Так, В. Г. Андрійчук є одним з основних розробників методичних рекомендацій:

- під грифом Міністерства сільського господарства СРСР – «Розміщення планів державних закупівель сільськогосподарської продукції всередині області (краю, АРСР) і району» (1983, 1985);
- під грифом Держагропрому УРСР – «Методичні вказівки з планування закупівель сільськогосподарської продукції районам і господарствам з урахуванням ресурсного потенціалу» (1986);
- під грифом Держагропрому СРСР – «Методичні рекомендації з оцінки ресурсного потенціалу сільського господарства і основних напрямів його використання в економічному механізмі АПК» (1989);
- під грифом Держплану СРСР – «Методичні рекомендації з планування держзамовлення поставок сільськогосподарської продукції союзними республіками в загальносоюзний фонд» (1989).

У руслі розвитку вказаного напрямку агроекономічної науки В. Г. Андрійчуком у 1990 р. опублікована монографія «Підвищення ефективності агропромислового виробництва» (14 друк.

арк., у т. ч. автора 11 друк. арк.), у якій проблема визначення й ефективності використання виробничого потенціалу розглядається на новому більш високому щаблі національної економіки – на рівні АПК. Низка розділів монографії присвячена актуальним питанням розвитку економіки кінця ХХ сторіччя – аналізу і пошуку резервів підвищення ефективності функціонування нових на той час інтегрованих формувань – агрокомбінатів, агрофірм, агропромислових систем, агроконсорціумів, а також удосконаленню орендних відносин на селі і розробці механізму їх упровадження.

Важливо наголосити, що розроблена Василем Гавриловичем проблема виробничого потенціалу, напрацювання в цій царині інших відомих вчених України, таких як О. М. Онищенко, Б. Й. Пасхавера, А. Е. Юзефовича, не втратила актуальності й понині. Кількісне визначення виробничого потенціалу підприємств за запропонованою вченим методикою дає змогу і зараз об'єктивно оцінювати ефективність використання підприємствами застосовуваних виробничих ресурсів, досліджувати їх структурне співвідношення, здійснювати його оптимізацію та ін. До цього слід додати, що в 1996–1999 рр. вченим було опубліковано декілька піонерних наукових статей у спорідненій проблематиці, присвяченій проблемі сутності, формуванню й ефективності використання авансового капіталу підприємств. Ці розробки залишаються актуальними й сьогодні, увійшовши окремим розділом (темою) в авторський підручник і навчально-методичний посібник з економіки підприємств.

У роки здійснюваних реформ діяльність Василя Гавриловича Андрійчука була спрямована на обґрунтування економічного механізму забезпечення паритетності одержання доходів усіма учасниками агропромислової координації, на дослідження проблеми становлення приватних підприємств і врегулювання майнових відносин на селі, а також на обґрунтування таких важливих підойм розвитку АПК, як стимулювання попиту через активізацію інвестиційної діяльності та створення передумов для переважно інтенсивного типу розвитку агропромислового виробництва.

Вчений вніс вагомий вклад у розробку теорії, методики й аналізу ефективності, а також оцінки і синхронізації низки важливих макропараметрів економіки, що знайшло відображення в його одноосібній монографії «Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз» (2005) та в низці наукових статей з даної проблеми.

Дана монографія є фундаментальною науковою працею, в якій вдало поєднуються теоретико-методологічні розробки з методично-аналітичними напрацюваннями. Вона відзначається високим рівнем наукової новизни, що дає підстави для висновку про вагомий внесок, зроблений вченим у розвиток вітчизняної агроекономічної науки.

Ця праця є першою опублікованою в Україні монографією, яка присвячена проблемі ефективності аграрного виробництва в умовах становлення ринкової економіки. Вона акумулює сучасні погляди вітчизняних і зарубіжних вчених на проблему ефективності, насамперед з позиції тлумачення її сутності, а також методології і методики визначення. Завдяки здійсненим узагальненням вченому вдалося глибше розкрити економічний зміст ефективності як економічної категорії, обґрунтувати її види і форми вияву, з теоретико-методологічних позицій розкрити сутність кінцевих результатів (видів ефекту), визначити їх субординацію за критерієм доцільності використання того чи іншого ефекту для характеристики відповідних сторін ефективності діяльності підприємства. В цьому зв'язку особливо заслуговує на увагу запропонована В. Г. Андрійчуком методика визначення нових видів економічного ефекту – модифікований маржинальний прибуток I і II форми, на основі яких можна об'єктивно оцінювати ефективність діяльності різних форм господарювання на селі.

Важливою перевагою виконаного вченим дослідження з проблеми ефективності є й та обставина, що ним застосовані найсучасніші економетричні методи дослідження – метод аналізу оболонки даних – *Data envelopment analysis*, і метод побудови моделі лонгітюдних даних. Завдяки цьому вдалося одержати важливі для практики результати стосовно пошуку резервів підвищення на підприємствах технічної та алокаційної ефективності.

Вченим запропоновані нові методичні підходи до визначення узагальнюючих показників ефективності, насамперед різних модифікацій визначення рентабельності авансованого капіталу. Їх практичне використання дає змогу оцінити вплив на ефективність різної структури капіталу за критерієм власності (власний і позичковий капітал), вплив фактора оподаткування, фінансового лізингу, страхування тощо. Звертає на себе увагу економічний і математичний докази спорідненості показників рівня рентабельності та рентабельності обороту, що спростовує думку про недоцільність практичного застосування першого з названих показників.

Значною новизною відзначаються ті аспекти дослідження, які присвячені аналізу економічної ефективності виробництва. Зокрема, Василь Гаврилович запропонував оригінальні методики визначення й аналізу ефективності масштабу, ефективності розміщення замовлень на ресурси, ефективності структури та інші. Ним вперше на широкому фактичному матеріалі здійснено аналіз ефективності за різного операційного левериджу, що дало можливість зробити ряд важливих для практики економічних узагальнень.

Розробка вченим проблеми ефективності характеризується комплексністю і орієнтована не тільки на дослідження теорії, методики й аналізу ефективності, а й на розв'язання прикладних проблем її подальшого підвищення. Зокрема, вченим ґрунтовно розглянуті макро-, мезо- і мікроекономічні фактори ефективності, розкрито механізм їх впливу на економіку підприємств та запропоновано способи цілеспрямованого регулювання цих чинників з метою підвищення конкурентоспроможності аграрного виробництва. Сформульовані пропозиції у цій частині дослідження спрямовані на створення сприятливого економічного середовища розвитку аграрних підприємств і підвищення на цій основі ефективності їх діяльності.

Заслужують на увагу розробки вченого, присвячені виміру, аналізу й оцінці ефективності інвестиційної діяльності аграрних підприємств. Зокрема, науковий і прикладний інтерес мають його пропозиції до удосконалення методики визначення ефективності капітальних інвестицій та організації лізингових відносин в аграрному секторі економіки. Їх практична реалізація дасть змогу об'єктивніше оцінювати інвестиційні проекти та істотно активізувати інвестиційну діяльність підприємств шляхом створення сприятливих економічних умов для розвитку фінансового лізингу.

Василь Гаврилович безпосередньо причетний до розробки нової ідеології аграрної політики за напрямом економічної підтримки сільськогосподарських товаровиробників і механізму переходу на біполяризовану або наближену до неї будову аграрного ринку, а також на удосконаленні методології вимірювання результативності аграрної політики. Ці важливі наукові розробки В. Г. Андрійчука знайшли відображення у монографії «Сучасна аграрна політика: проблемні аспекти» (2005), яка написана у співавторстві з академіками М. В. Зубцем і В. В. Юрчишиним.

Велика заслуга вченого полягає і в тому, що він здійснив піонерну розробку надзвичайно актуальної для України проблеми

капіталізації вітчизняного сільського господарства, яка подана в його одноосібній монографії «Капіталізація сільського господарства: стан та економічне регулювання розвитку» (2007) і в наукових статтях.

У даній праці наголошується, що згідно з теорією ринкової економіки економічне зростання будь-якого її сектора, у тому числі й аграрного, можливе лише за умови подальшої концентрації капіталу та його зростання. Вітчизняне сільське господарство – це галузь, у якій через глибоку системну кризу надміру гостро відчувається нестача тріадного ресурсу (земля, праця, капітал). Саме за цієї причини стає неможливим розв'язання проблеми технічної переоснащеності галузі, перехід її на інноваційну модель розвитку, подальше нарощування масштабів виробництва сільськогосподарської галузі, істотне підвищення її конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках. Тому особливої гостроти й актуальності набуває проблема капіталізації сільського господарства через залучення у виробництво капіталу із внутрішніх і зовнішніх джерел.

Проте у вітчизняній аграрній науці проблема капіталізації галузі залишалася поза увагою вчених економістів-аграрників. Зміст зазначеної монографії та наукових статей з даної проблематики дає підстави стверджувати, що ця праця В. Г. Андрійчука є піонерним багатоаспектним дослідженням, в якому вперше розроблені теорія і методологія капіталізації сільського господарства, а також практичні рекомендації щодо економічного регулювання її розвитку. Вагомий внесок у розробку проблеми капіталізації належить членам кафедри економіки агропромислових формувань КНЕУ – М. Й. Хорунжому, В. М. Нелепу, С. І. Дем'яненку.

Василем Гавриловичем у монографії розкривається сутність капіталізації сільського господарства, обґрунтовується понятійний апарат процесів, що її супроводжують, досліджуються сучасні особливості і характер здійснення капіталізації, ґрунтовно доводиться, що головним з них, за сприятливих умов розвитку, має бути капіталізація власних доходів сільськогосподарських товаровиробників. Проте в дійсності через глибоку кризу галузі домінуючим напрямом капіталізації стало вливання капіталу у сільськогосподарське виробництво зовнішніми інвесторами – суб'єктами господарювання інших сфер економіки та приватними особами. Саме такий спосіб залучення капіталу в сільське господарство, як наголошує вчений, породив третій етап реструктуризації аграрних підприємств, який роз-

почався і продовжує здійснюватися стихійно без будь-якого регулюючого впливу держави.

Результатом здійснення капіталізації сільського господарства вітчизняного зразка, а отже, і третього етапу реструктуризації аграрних підприємств, стало виникнення агропромислових формувань (АПФ) нового типу, які раніше не були властиві практиці здійснення агропромислової інтеграції. У зв'язку з цим вчений досліджує мотиви вливання капіталу зовнішніми інвесторами і на основі їх аналізу робить справедливе узагальнення про те, за якого саме характеру вливання капіталу зовнішній інвестор орієнтується на довгострокову присутність в аграрному бізнесі, а за якого – на тимчасову з метою щонайшвидшого отримання економічної вигоди і за перших несприятливих обставин «покинути» село. Таке розмежування мотивів є надзвичайно важливим, оскільки дало змогу вченому обґрунтовано вирішувати питання про важелі державного впливу на розвиток капіталізації в сільському господарстві.

Значна заслуга В. Г. Андрійчука полягає і в тому, що ним вперше здійснена ідентифікація виниклих за останні роки нових типів агропромислових формувань. На наш погляд, вчений цілком обґрунтовано виділяє за критерієм способу концентрації й організації агропромислового виробництва та характеру управління ним два види агропромислових формувань: АПФ як цілісне підприємство, в яких сільськогосподарська сфера функціонує в організаційній формі структурних або відокремлених підрозділів, і АПФ, що створені в результаті економічної концентрації з організацією управління аграрним виробництвом на засадах холдингу.

Вченим всебічно досліджуються переваги і загрози, що несе в собі капіталізація сільського господарства через призму особливостей АПФ, і робляться важливі для подальшої раціональної організації розвитку цього процесу узагальнення. Головний з них вбачається у прискоренні темпів капіталізації через вливання власного і залученого капіталів на довгостроковій основі. Ця частина дослідження є особливо важливою, оскільки саме тут обґрунтовуються пропозиції щодо економічного регулювання розвитку капіталізації через прийняття необхідних нормативних актів.

Серед них варті уваги і практичного застосування вчений виділяє прискорення темпів капіталізації сільського господарства за її головним напрямом – реінвестуванням власних доходів сільськогосподарських товаровиробників завдяки створенню для них сприятливого економічного середовища. В. Г. Андрійчуком об-

ґрунтуються декілька напрямів такого створення: запровадження нової ідеології економічної підтримки сільськогосподарських товаровиробників, удосконалення цінової політики, утвердження біполяризованої будови вітчизняного ринку сільськогосподарської продукції, опанування аграрними товаровиробниками спотового біржового ринку як своєрідного стартового майданчика для формування ф'ючерсного біржового ринку.

Значну увагу в своїх пропозиціях вчений виправдано приділяє організації функціонування аграрної сфери. Він обґрунтовано доводить, що при створенні АПФ як цілісного підприємства аграрна сфера повинна функціонувати в організаційній формі відокремлених підрозділів з правом сплати податків до місцевих бюджетів відповідно до свого місця розташування, відкриття рахунків в банку, укладання трудових договорів і виплати заробітної плати. В цьому контексті Василь Гаврилович переконливо аргументує необхідність внесення доповнення до ст. 132 Господарського кодексу України у запропонованій ним (або близькій до неї) редакції. Винятково важливими для практики є і його пропозиції щодо організації сільськогосподарського виробництва у дочірніх підприємствах холдингових структур агропродуктового комплексу, а також обґрунтування необхідності створення АПФ за принципом «знизу–вгору», коли сільськогосподарські товаровиробники створюють власне переробне виробництво і власну торговельну мережу.

Новаторськими є пропозиції вченого стосовно економічного стимулювання припливу капіталу в сільське господарство, насамперед через удосконалення податкової системи в агропродуктовому комплексі шляхом запровадження пільгового оподаткування прибутку агропромислових холдингів, котрий материнська компанія спрямовує на довгостроковій основі у розвиток аграрної виробничої сфери своїх дочірніх підприємств, а також звільнення від оподаткування прибутку, що спрямовується АПФ зі статусом цілісного підприємства на розвиток аграрної сфери на довгостроковій основі. Не менш важливою є і пропозиція про повне звільнення від оподаткування прибутку, який спрямовується АПФ на розвиток соціальної сфери села.

Вченим значна увага приділена впровадженню економічних важелів запобігання виникнення загроз від капіталізації вітчизняного зразка. Один із них – недопущення утворення і присвоєння окремими АПФ і сільськогосподарськими товаровиробниками антиренти, що виникає від надмірного насичення сівозміни сонашником у поєднанні з іншими високоліквідними культурами,

що мають високий ступінь мінералізації ґрунту. В. Г. Андрійчуком запропонована оригінальна методика визначення антиренти, після вилучення якої отримані кошти мають спрямовуватися у місцеві бюджети на відновлення родючості ґрунтів. Надзвичайно актуальними є і пропозиції стосовно недопущення монополізму на ринку землі шляхом обмеження площ орендованих земель окремими АПФ, а також через обмеження частки орендованих земель одним таким суб'єктом господарювання в окремо взятому адміністративному районі.

Практичну цінність мають методологічні і методичні розробки вченого щодо проектування агропромислових формувань у продуктовому підкомплексі АПК. Зазначимо, що до цього часу такої методології і методики не було. Тому створення АПФ часто відбувалося методом спроб і помилок. У результаті, поряд з досить вдалим вирішенням проблеми агропромислової інтеграції, чимало АПФ виникають без належного економічного обґрунтування, що призводить до невиправданих економічних втрат.

Надзвичайно висока актуальність проблеми капіталізації сільського господарства та функціонування виниклих великих агропромислових компаній і зумовили ту обставину, що дана проблема й надалі залишається в центрі наукових досліджень академіка В. Г. Андрійчука. Про це свідчать його публікації уже після видання монографії. Особливу увагу серед них заслуговують такі, як «Надконцентрація агропромислового виробництва і земельних ресурсів та її наслідки» (2009) і «Агропромислові формування нового типу в контексті стратегії розвитку вітчизняного сільського господарства» (2013).

Вчений наголошує на загрозі латифундації сільськогосподарського виробництва, яка особливо посилюється у зв'язку із зародженням і набуттям масштабності ринку злиття і поглинання (М&А), за якого великі агропромислові структури зливаються в одну або поглинають одна одну, утворюючи надвеликі агропромислові компанії на зразок Ukrlandfarming з величезними масивами землі (400-500 тис. га сільгоспугідь і більше) та мільярдні обсяги агропромислового виробництва. Водночас вчений наголошує на загрозі «орендозакріпачення» селян через укладання договорів оренди на тривалий термін – 15 і більше років, тоді як було б виправдано його обмежити до 10 років включно з правом прологанції такого договору на наступні 10 років за умови взаємної згоди сторін.

Тому важливими є пропозиції В. Г. Андрійчука про необхідність внесення змін і доповнень до Закону України «Про оренду

землі» стосовно законодавчого обмеження строку оренди, а також площ орендованих земель агропромисловими компаніями за двома напрямками: обмеження загальної площі сільськогосподарських угідь в оренді кожною окремою такою вертикально інтегрованою структурою й обмеження частки орендованих нею земель у межах окремих адміністративних районів. Такі обмеження стануть протидіючим фактором згортанню конкуренції на ринку оренди сільськогосподарських земель.

У своїх новітніх дослідженнях В. Г. Андрійчук акцентує увагу на проблемі надконцентрації виробництва й у переробній промисловості, що здійснюється головним чином шляхом економічної концентрації. Як наслідок, все більше і більше переробних підприємств перестають бути самостійними гравцями на продовольчому ринку, перетворюючись на залежні структури на засадах дочірніх підприємств. Водночас вчений справедливо наголошує, що з приходом в український аграрний бізнес транснаціональних компаній агропродуктовий комплекс України вийшов на новий щабель концентрації виробництва, що супроводжується його монополізацією, а також монополізацією низки продовольчих ринків (ринку кетчупів і соусів, бутильованої олії, плиткового шоколаду, пива. Крім того, посилюється рівень глобалізації на ринку м'яса, птиці, соків, кондитерських виробів і цільномолочної продукції).

Узагальнюючи ці процеси, вчений робить важливий для економіки країни висновок: у ході консолідації ринків та приходу в Україну ТНК дедалі меншою стає роль держави в управлінні ринками і створенні умов захисту дрібних і середніх товаровиробників, тому без здійснення адекватної регуляторної політики держави з захисту внутрішнього ринку і недопущення його монополізації слід очікувати посилення рівня глобалізації практично в усіх галузях АПК, що може призвести до втрати країною продовольчої незалежності.

Оцінюючи в сукупності всі наукові розробки В. Г. Андрійчука в царині капіталізації сільського господарства та економічного регулювання її розвитку, є підстави кваліфікувати їх як нове явище у вітчизняній аграрній економічній науці. Вони є оригінальним, сповненим новизни дослідженням, яке відкриває нові напрями наукового пошуку, орієнтовані на подальше прискорення темпів акумуляції капіталу в галузі і досягнення на цій основі істотного підвищення ефективності функціонування агропромислового комплексу України.

Особливої уваги заслуговує та обставина, що наукова діяльність Василя Гавриловича тісно пов'язана з важливими пробле-

мами становлення України як самостійної держави. Він є співавтором альтернативного проекту закону «Про економічний суверенітет Української РСР», що був розроблений групою вчених Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка і який було направлено урядові республіки, а також опубліковано у газеті «Літературна Україна» (лютий 1990 р.). Основні ідеї цього документу знайшли відображення у прийнятому Верховною Радою України доленосному для українського народу документі «Закон про економічну самостійність Української РСР».

Загалом наукові праці В. Г. Андрійчука відзначаються вагомою прикладною значущістю. Він є одним з основних розробників 13-ти нормативних документів під грифом центральних органів управління колишнього СРСР і України, які були впроваджені у практику діяльності органів управління сільським господарством усіх рівнів. Глибоке розуміння розвитку економіки на ринкових засадах дало йому змогу внести помітний внесок у розробку декількох проектів законів України і двох національних програм розвитку агропромислового виробництва та соціального відродження села. Вчений впродовж багатьох років був позаштатним консультантом Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин (четвертого і п'ятого скликань).

Характерною рисою Василя Гавриловича є постійна тяга до професійного зростання та самовдосконалення. Саме тому для набуття ґрунтовних знань з ринкової економіки він у 1992 р., уже будучи доктором економічних наук і професором, закінчив з відзнакою Міжнародний інститут менеджменту за фахом магістр ділової адміністрації в галузі міжнародних економічних відносин, а також пройшов стажування в Делаверському університеті США.

Визначальною рисою В. Г. Андрійчука як сучасного вченого є те, що його наукова діяльність має такі незаперечні якісні характеристики: по-перше, багатьом науковим здобуткам автора можна дати оцінку «вперше»; по-друге, в діяльності вченого основоположним є принцип «не навздогін, а на випередження»; по-третє, вся наукова робота здійснювалася і здійснюється в тісному зв'язку не лише з агропромисловим виробництвом, а й підготовкою висококваліфікованих кадрів економістів для аграрної науки і освіти.

Свідченням цього є той факт, що Василь Гаврилович уже протягом майже 50-ти років незмінно працює на кафедрі економіки агропромислових формувань як провідний професор, фундатор відповідної науково-педагогічної школи. До цього варто додати, що науково-педагогічна діяльність професора

В. Г. Андрійчука є яскравим свідченням ефективного поєднання наукової і педагогічної діяльності, що цілком відповідає університетській освіті ХХІ століття.

Велика заслуга належить В. Г. Андрійчуку у створенні науково-навчальної літератури аграрно-економічного профілю. Він є одноосібним автором 6 підручників і навчальних посібників та співавтором 10 таких праць, які затверджені Міністерством освіти і науки України як підручники і посібники для студентів вищих навчальних закладів. Уже перші навчальні праці Василя Гавриловича відзначалися нестандартністю й оригінальністю. Серед таких перших праць виділяється навчальний посібник «Економіка сільського господарства», що опублікований у 1985 р. видавництвом «Вища школа», обсягом 15,5 друк. арк., у тому числі вченого – 11,5 друк. арк. та співавтора М. Й. Хорунжого – 4 друк. арк. Подібного посібника не було в колишньому СРСР. Він побудований так, що орієнтував студентів на самостійне розв'язання економічних завдань, давав змогу швидко і правильно орієнтуватися у фактичній вихідній інформації, обґрунтовано здійснювати трактування одержаних результатів.

Новизною постановки та розв'язання економіко-математичних задач відзначався написаний В. Г. Андрійчуком у співавторстві з С. І. Наконечним навчальний посібник «Математичне моделювання економічних процесів сільськогосподарського виробництва» (1982). Незважаючи на те, що посібник був орієнтований на умови централізованої економіки, чимало економіко-математичних моделей даного посібника цілком придатні для використання підприємствами, що функціонують на ринкових засадах.

Значною науковою і навчальною цінністю відзначався навчальний посібник «Економіка, організація і планування агропромислового комплексу» (1989, 27 друк. арк.), одним з основних співавторів якого є Василь Гаврилович. Навчальний посібник такого профілю було видано вперше в СРСР, в ньому знайшла розв'язання низка нових для того часу питань, що стосувалися розвитку економіки АПК, чимало з яких не втратили актуальності й понині.

Серед усіх видань вченого в царині науково-навчальної літератури у 80-х та 90-х роках ХХ століття все ж найбільшу значущість має створений ним одноосібний підручник «Економіка аграрних підприємств» (1996, 32 друк. арк.). Ця публікація – помітне явище у вітчизняній агроекономічній науці та освітянській сфері. Це – перший підручник з аграрної економіки, написа-

ний на ринкових засадах. І якщо навіть не брати до уваги інших вагомих достоїнств підручника, то лише ця обставина висуває його в число неординарних праць.

Підручник швидко знайшов свого читача. Низкою провідних вчених, викладачів вищих навчальних закладів і факультетів аграрного профілю, спеціалістами АПК його визнано фундаментальною науковою і навчальною працею, яка не мала аналогів і яка відзначається науковою новизною та оцінюється як підручник нового покоління, що мав непересічне значення і для працівників органів управління АПК та керівників і спеціалістів аграрних підприємств. Підручник став переможцем престижного міжнародного конкурсу, організованого Міжнародним фондом «Відродження». На вказаний підручник надійшло багато схвальних відгуків. Він став, по суті, базовим для вивчення економіки аграрних підприємств в сільськогосподарських університетах України. У 2002 р. вийшло у світ друге, доповнене і перероблене видання даного підручника обсягом 36 друк. арк. Тут знайшла відображення здійснювана в державі аграрна реформа, сучасні надбання вітчизняної та зарубіжної агроекономічної науки та нові на той час творчі здобутки автора в сфері мікроекономіки. Важливо також, що підручник обох видань відзначається не лише високим теоретико-методологічним рівнем, а й практичною спрямованістю на реалії сьогодення і майбутні соціально-економічні трансформації.

У розвиток фундаментальних основ підручника професором В. Г. Андрійчуком опубліковано у 2000 р. вкрай необхідну для навчального процесу працю «Економіка аграрного підприємства» — навчально-методичний посібник обсягом 20 друк. арк. Ця одноосібна праця має важливе значення не лише для вищої школи, а й для управлінців АПК, керівників і спеціалістів суб'єктів господарювання, оскільки в ній на конкретних виробничих ситуаціях наведена методика розв'язання й аналізу важливих економічних завдань, які постали перед економістами і керівниками аграрних підприємств ринкового типу, що виникли в процесі реформування КСП і стали функціонувати на засадах приватної власності.

Помітним кроком у подальшому розвитку вітчизняної науки і навчальної літератури є публікація навчального посібника «Менеджмент: прийняття рішень і ризик» (1998, 18,6 друк. арк., у т. ч. В. Г. Андрійчука — 13 друк. арк.), авторами якого є В. Г. Андрійчук і професор Альбертського університету (Канада) Леонард Бауер. Це — перший в університеті навчальний посібник, який написано у співпраці з відомим зарубіжним вченим, що сприяло

дальшому розвитку менеджменту як науки для умов аграрної сфери. В посібнику розкриваються проблемні питання, які були недостатньо розроблені або зовсім не розглядалися в економічній аграрній літературі України.

Визначним здобутком, вершиною науково-педагогічної діяльності академіка В. Г. Андрійчука є створений ним новітній одноосібний підручник «Економіка підприємств агропромислового комплексу» (2013, 66 друк. арк.). Це видання – ґрунтівна відповідь на актуальні запити сучасного виробництва.

У системі господарювання країни, в її законодавчій базі відбулися впродовж останнього десятиліття радикальні зміни, що зумовило необхідність підготовки принципово нових підручників і навчальних посібників з дисциплін, які закладають основу економічної підготовки фахівців для галузей національної економіки. Особливо глибокі зміни відбулися в агропромисловому комплексі. Реструктуризація КСП і створення на їх основі агроформувань ринкового типу відкрили широкий простір для розвитку орендних відносин на селі, які з часом стали набувати нових рис, спричинених вливанням капіталу в сільське господарство з інших сфер економіки, насамперед з підприємств переробної промисловості. У зв'язку з цим, як уже зазначалося, стали інтенсивно створюватися і розвиватися нові потужні агропромислові формування – вертикально інтегровані структури, в яких поєднуються сільськогосподарське виробництво з переробкою сільськогосподарської сировини і нерідко – реалізацією через власну торговельну мережу кінцевої продукції.

Водночас чимало аграрних підприємств також стали інтенсивно розвивати переробне виробництво. Ці обставини, а також істотні зміни в інституціональному полі АПК зумовили потребу в якісно новій підготовці фахівців агропромислового комплексу, які мали б необхідні знання з економіки сільськогосподарського і переробного виробництва. На підготовку таких фахівців і орієнтований підручник Василя Гавриловича. Це перше в Україні, і не виключно за її межами, таке фундаментальне й оригінальне видання, яке буде сприяти підготовці майбутніх фахівців, спроможних на високому професійному рівні розв'язувати фінансово-економічні та господарські проблеми розвитку агропромислового виробництва.

Відповідно до головної мети Болонського процесу – гармонізації вищої освіти європейських університетів, зміст підручника орієнтований на формування компетенцій фахівця, які пов'язані з його здатністю економічно мислити і системно опановувати су-

часні технологічні, управлінські та інформаційні інновації для виконання завдань економічного діагностування результатів діяльності підприємств, оцінки альтернатив ресурсного забезпечення стратегічного розвитку та руху капіталу, обґрунтування рішень щодо підвищення конкурентоспроможності функціонування підприємств.

Даний підручник за низкою важливих параметрів можна вважати піонерним. Про один уже йшлося – подання в органічній єдності методологічних і методичних підходів до розв’язання економічних завдань аграрного і переробного виробництва у вертикально інтегрованих структурах та окремо – в аграрних і переробних підприємствах. Крім того, значний інтерес викликає архітектоніка підручника. Він містить низку нових розділів (тем), які раніше зовсім не розглядалися в навчальній економічній літературі, проте їх вивчення є необхідною умовою формування компетенції сучасного фахівця в галузі економіки. Зокрема, вчений ґрунтовно розглядає теорії розвитку підприємств, основи підприємництва, аграрний ринок і важелі його державного регулювання, сучасні моделі і типи розвитку підприємств, їх трансформацію, реструктуризацію та реорганізацію. В підручнику розкриваються й питання економічної безпеки підприємства та антикризового управління ним, що особливо актуально нині, коли існують реальні загрози рейдерства і фіктивних банкрутств.

Поряд з усталеними питаннями економіки підприємств в підручнику подаються новітні напрацювання економістів і вченого стосовно сучасних методів управління витратами й якістю продукції, оцінювання фінансових інвестицій та інновацій в аграрному та переробному виробництві, обґрунтування напрямів підвищення конкурентоспроможності підприємств і продукції, методичних підходів до вимірювання й оцінки ефективності діяльності підприємств, розвитку логістики тощо. Особливістю підручника, що надає йому істотної переваги, є та обставина, що він насичений багатьма розробленими вченим методиками та методичними підходами до розв’язання прикладних завдань, які доводиться вирішувати фахівцям з економіки на підприємстві. Опанування такими методиками є надто важливим для економістів, бо це дає змогу за результатами їх застосування приймати своєчасні й обґрунтовані рішення. Доречно сказати, що ці методики викладені у доступній формі, а текст підручника читається легко, не перевантажений часто надуманими показниками і термінами та не обов’язковими дискусійними положеннями.

В підсумку варто наголосити на такому: за охопленням найважливіших проблем розвитку підприємств агропромислового комплексу, архітектонікою, науковим рівнем і ступенем новизни, логічністю і доступністю подання матеріалу, супроводом теоретичних і методичних викладок конкретними прикладами і розрахунками підручник вченого є фундаментальною навчальною і науковою працею. Це видання немає аналогів і буде корисним для студентів вищих навчальних закладів (факультетів) економічного профілю, слухачів магістерських програм, аспірантів, центрів підвищення кваліфікації, спеціалістів і керівників аграрних і переробних підприємств, агропромислових формувань, фахівців з економіки всіх рівнів управління АПК.

Зазначений підручник не можна вважати як тлумачення відомих істин аграрної економіки, як набуття готових відповідей і рецептів вирішення тих чи інших складних завдань в агропромисловому виробництві.

Головна риса підручника – солідна науково-теоретична база та можливості застосування системи показників, методик і прогнозів у практичній діяльності підприємств АПК та в сфері аграрної економічної науки.

Про навчальну значущість і наукову цінність новітнього підручника Василя Гавриловича йшлося під час презентації цієї праці, яка відбулася 17 січня 2013 р. у конференц-залі Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана. До речі, це перша в історії університету презентація науково-навчального надбання представником професорсько-викладацького складу цього вищого навчального закладу.

На презентації були присутні відомі в Україні вчені економісти-аграрники Національної академії аграрних наук України, Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», Інституту економіки і прогнозування НАН України, завідувачі кафедр економіки аграрних університетів, викладачі цих закладів, спеціалісти низки аграрних підприємств та АПФ. У своїх виступах ними наголошувалося на фундаментальності підручника, в якому вперше подані питання економіки аграрного і переробного виробництва в органічній єдності і взаємозв'язку та водночас поставлено і методологічно та методично розв'язано низку важливих економічних проблем функціонування підприємств АПК.

Для поглибленого засвоєння фундаментальних основ даного підручника Василем Гавриловичем видано навчально-методичний посібник «Економіка підприємств агропродовольчого ком-

плексу» (2010). Ця одноосібна, що не має аналогів, праця має прикладну спрямованість, орієнтує студентів на вибір правильного способу розв'язання економічних задач, розвиває їх творче мислення і здатність висококваліфіковано вирішувати стратегічні і тактичні завдання розвитку АПК у системі сучасних ринкових відносин.

Василем Гавриловичем розроблено низку навчальних програм з дисциплін «Економіка сільського господарства», «Обґрунтування господарських рішень і оцінка ризиків», «Економіка підприємств», «Основи наукових досліджень», які викладалися вченим, а останні дві з них викладаються і понині. Особливого коментаря потребує програма з основ наукових досліджень. Вченим, по суті, створена нова дисципліна і навчальна програма для неї. Оригінальність і новизна програми, а також самого змісту дисципліни виявляється в тому, що її автор головну увагу концентрує на оволодінні студентами основними методами наукового пошуку: економічно-статистичним, монографічним, розрахунково-конструктивним, економіко-математичним, балансовим та ін. Саме такий підхід до викладання даної дисципліни значною мірою сприяє виконанню студентами якісних курсових і дипломних магістерських робіт.

Загалом, створена Василем Гавриловичем сучасна навчальна література визнана провідними вченими і викладачами університетів як така, що вносить непересічний вклад у розвиток агроекономічної науки і справу підготовки висококваліфікованих економістів для агропромислового виробництва з новітніми знаннями, сформованими сучасним економічним мисленням, які були б спроможними приймати обґрунтовані рішення в нинішніх складних умовах становлення ринкової економіки.

Василем Гавриловичем Андрійчуком створена своя наукова школа. Ним підготовлено 11 кандидатів економічних наук, які працюють у вищих навчальних закладах, Міністерстві аграрної політики і продовольства, на виробництві у великих вертикально-інтегрованих структурах. У даний час він здійснює керівництво двома докторантами і двома аспірантами, теми дисертацій яких присвячені актуальним проблемам сучасності. Вчений є членом двох спеціалізованих вчених рад з присудження наукового ступеня доктора економічних наук – у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» і в Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки». Впродовж багатьох років В. Г. Андрійчук є членом Ради факультету економіки агропромишлого комплексу.

Василь Гаврилович користується заслуженою повагою серед студентів і викладачів університету, наукової громадськості, а також серед керівників і спеціалістів підприємств та органів управління АПК. Він бере активну участь у громадському житті університету, неодноразово обирався до керівних органів його громадських організацій. Своїми науковими і науково-навчальними здобутками, вимогливістю і принциповістю Василь Гаврилович є взірцем для молодих викладачів. Тому цілком заслужено його було занесено на Дошку пошани КІНГУ, а згодом присвоєно почесне звання «Заслужений працівник КНЕУ».

За досягнення в науковій і педагогічній діяльності, сумлінну і плідну працю Указом Президента України Андрійчуку Василю Гавриловичу присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України», а також нагороджено низкою відзнак Міністерства освіти і науки України: знаками «Відмінник освіти України», «За наукові досягнення», «Петро Могила», а також чотирма Почесними грамотами.

За вагомий вклад у розвиток вітчизняної агроекономічної науки Василь Гаврилович був обраний у 1999 р. членом-кореспондентом Української академії аграрних наук (УААН), а у 2007 р. – її дійсним членом (академіком), нині Національної академії аграрних наук України. Нагороджений цією установою знаком «Почесна відзнака» УААН і Почесною грамотою НААН України.

За плідну участь у розробці національних програм розвитку вітчизняного сільського господарства, практичну допомогу виробництву Міністерством аграрної політики України вчений нагороджений Трудовою відзнакою «Знак пошани».

*В. М. Нелен,
заслужений діяч науки і техніки України,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри аграрного менеджменту,
а нині економіки агропромислових формувань (1982–2004 рр.),
М. Й. Хорунжий,
кандидат економічних наук,
професор кафедри економіки
агропромислових формувань,
заслужений працівник КНЕУ,
відмінник освіти України*

Нарис про наукову та педагогічну діяльність Василя Гавриловича Андрійчука написано в рік його ювілею – 75-річчя з дня народження. З нагоди цієї славної дати щиро вітаю ювіляра.

НА СТАРТІ

І знову-знов, в який-то раз
Ти задаєш собі питання:
Чи не минув, чи є ще час
Для діяння, а не зітхання.

Є віра в себе. У свій шлях.
Не спасував ще перед віком.
Ще не нагрянув отой страх,
Що править згубно чоловіком.

Ти ще спішиш, немов бігун,
І котрий раз стоїш на старті.
І до кінця ще не збагнув,
Чого оті забіги варті.

А може, то саме життя
Спішить догнать своє, зробити,
Щоб не спіткало каяття
За роки, що були прожиті.

На схилі тих минулих літ,
Які уже пройшли, прожиті,
Лишився ж добрий, твердий слід.
Були ж чудові, світлі миті.

Але нуртують ще думки
І ще кудись до чогось кличуть.
Корися їм ти залюбки.
Такий у нас ти, чоловіче.

Ти є не спринтер, стайєр ти,
Дистанцію бороти треба.
Ти жить не можеш без мети,
Бо це – твоя людська потреба.

Хоч і багато ти звершив
На науковім творчім полі,
Зійти зі старту не спіши –
Така твоя, наш друже, доля.

М. Й. Хорунжий

ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ І ПЕДАГОГ ВАСИЛЬ ГАВРИЛОВИЧ АНДРІЙЧУК З ПОГЛЯДУ ОРГАНІЧНОЇ ЄДНОСТІ ЙОГО НАУКОВОЇ І НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Саме так – органічно єдиними результатами творчої діяльності достатньо підстав йменувати досягнуте Василем Гавриловичем Андрійчуком за кілька десятиліть цілеспрямовано наполегливою працею у двоєдиній царині його наукових досліджень і педагогічної роботи у вищій освіті. Ці дві чітко окреслені і вміло, талановито реалізовані складові його буття настільки злились і переплелись між собою, що єдино правильно розглядати їх цілісно єдиним за змістом і формою відображенням його **життя – творчості**. Такою оцінкою діяльності Василя Гавриловича автор не претендує на оригінальність: у ній немає нічого надуманого і щонайменших перебільшень. Бо послідовно інноваційний рівень досягнутих ним здобутків і в наукових дослідженнях, і в педагогічній майстерності – від читання лекцій до написання першокласних підручників і наукових монографій, посилене лише для рівних йому творчих особистостей. Справа не змінюється від того, що у такій діяльності є першим: наукові результати чи якість лекцій і підручників. Як і від співвідносності наукової і педагогічної діяльності, хоч би, за критеріями, зокрема, затрат часу на кожний з цих двоєдиних елементів творчої роботи чи енергії. У кожного **дослідника–педагога** це складається по-своєму.

Можна, звичайно, вважати його передусім педагогом, що буде правильно, і вести мову про його творчу діяльність як педагогічно-наукову, що також відповідало б дійсності. Проте з огляду на те, що, на переконання автора, його власне педагогічна робота насичена науково-творчими елементами і результатами такою мірою, що дає підстави узагальнено розглядати його діяльність науково-педагогічною. Та у нашому випадку це не має жодного значення: кожний має право на власне бачен-

ня. Базовим у цьому питанні є концептуально інше: власне наукова і безпосередньо педагогічна складові його діяльності сутнісно і результативно переплітаються (зливаються) настільки, що сукупно являють собою високопродуктивну науково-педагогічну діяльність. Серцевиною якої є видатний вчений економіст-аграрник і, ймовірно, такою ж мірою (про це хай судять інші) – педагог.

Багатоаспектність такої чи іншої подібної градації творчих людей варта окремих досліджень. У даному ж випадку виправдано обмежитись лише децим з цього приводу: **авторським баченням Василя Гавриловича Андрійчука як дослідника аграрної економіки, дійсного члена (академіка) Національної академії аграрних наук України з його потужним науково і педагогічно творчим потенціалом.**

Видатний дослідник вітчизняної аграрної економіки

Славний, гідний наслідування життєвий, педагогічний і науковий шлях – від перших кроків до сьогодення пройшов і продовжує успішно йти по ньому виходець із праселянського роду рідної йому Шаргородщини Василь Гаврилович Андрійчук. Про це вже написали його побратими по багаторічній роботі на одній кафедрі, відомі вчені й прекрасні педагоги професори Віталій Миколайович Нелеп і Микола Йосипович Хорунжий у вступній статті цього біобібліографічного видання. Завжди не тільки приємно, а й важливо, коли добре знані у науковому й педагогічному середовищі гарно, з повагою говорять чи пишуть про свого колегу. Тим більше, коли, як це має місце у нашому випадку, це роблять професори «аксакальського віку» про свого хай зовсім небагато, та все ж хоч трішечки молодшого за віком. Важливе, крім іншого, й тому, що це є гарним психологічно-виховним прикладом для молодших поколінь викладачів з приводу того, як слід шанувати й оберігати найкраще, що мало місце за роки становлення кафедри й спільної роботи. Достатньо підстав вважати, що дещо з цього стане корисним якійсь частині студентів.

Добре знаючи Василя Гавриловича по роботі на одній з базових кафедр відомого у нашій країні і добре знаного за її межами Київського національного економічного університету

ім. Вадима Гетьмана, вони достатньо повно і переконливо розкрили його як Особистість найвищого рівня. Від Василя Гавриловича у свою чергу доводилось неодноразово чути про закоханість у дорогий для нього навчальний заклад, про рідну кафедру та її чудовий у безпосередньо людському і науково-педагогічному відношеннях колектив. На його очах він пройшов шлях від аспіранта до видатного вченого у царині аграрної економіки, доктора економічних наук, професора, дійсного члена (академіка) Національної академії аграрних наук, заслуженого діяча науки і техніки України, автора прекрасних підручників, монографій, великої кількості інших глибоких наукових публікацій. Тож можна лише радіти глибокому за сутністю і майстерному за характером викладу шанованими авторами життєопису і наукових здобутків Василя Гавриловича. Узагальнимо лише дещо з цього приводу.

- Вступ у віці, молодшому від офіційно встановленого, до сільськогосподарського технікуму й одержання після успішного закінчення фаху молодшого агронома (так тоді йменувалась спеціальність випускників агрономічних середніх навчальних закладів).

- Робота у колгоспі одразу на кількох посадах і різних спеціальностях: агронома, зоотехніка, економіста, заступника і виконуючого обов'язки голови колгоспу. Можна лише уявити, яку велику і всебічно організаційну й управлінську школу він пройшов за цей період. З огляду на весь подальший життєвий і науково-педагогічний шлях Василя Гавриловича є підстави припустити, що вже тоді він, хай навіть і не усвідомлено, зрівнявся зі своїм економічним майбутнім. У тім числі з інтуїтивним започаткуванням подальших глибоких усвідомлень того, що економіст-аграрник певною, а ще краще — достатньою для цього фаху мірою повинен знати всі без винятку складові сільськогосподарського виробництва: галузеві, технологічні, організаційні. А також те, що найбільш важливе, соціальні й соціально-психологічні, оскільки основні основи цієї галузі становлять селяни, у більш загальному розумінні, мовлячи по-сучасному, – соціальний капітал аграрного виробництва. І якщо все це коли більшою, а коли меншою мірою пронизує його підручники, наукові публікації та лекції, які він читає студентам, то, можливо, все це має давнє коріння, яке він продовжує зміцнювати ще і зараз.

- Набуття фундаментальних знань з економічної теорії, а також з прикладних економічних наук, у тому числі аграрного профілю, під час одержання вищої освіти у Вищій партійній

школі. Автор цього матеріалу мав достатньо підстав переконатись у тому, що коли залишати осторонь партійно-ортодоксальну риторику, яка не могла не виявлятися у такому навчальному закладі, безпосередньо економічної дисципліни викладались у ній на одному з найвищих рівнів порівняно з іншими тогочасними вишами, що допомогло Василю Гавриловичу вміло і з високою науково-педагогічною віддачею пов'язати свою долю з аграрно-економічною сферою.

- Вступ до аспірантури на кафедру економіки й організації сільського господарства цього ж університету й успішний захист після її закінчення дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. До того ж з неперевершеної за значенням для того часу проблеми зміцнення економіки колгоспів шляхом удосконалення державних закупівель державою вирощуваної ними продукції сільського господарства.

- Підготовка і захист на тій же кафедрі дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за інноваційною за змістом і характером темою з питань зміцнення і підвищення ефективності використання виробничого потенціалу в сільському господарстві. То була новітня, інноваційна для того часу проблема, яку досліджували в інших науково-економічних центрах, у тому числі в Інституті економіки Академії наук Української РСР. За критеріями теоретичного рівня, глибини дослідження, чіткої практичної підпорядкованості і прийнятності результатів для виробництва вона була високо оцінена економістами Ленінграда, за яку одна з вчених рад присудила Василю Гавриловичу ступінь доктора економічних наук.

- Розширення тематики і масштабів аграрно-економічних досліджень й одержання результатів у розв'язанні новітніх аграрно-економічних проблем (зокрема, вже в останні роки — капіталізації аграрного виробництва) ще більше і глибше розкрили науково-дослідний потенціал, укріпили за Василем Гавриловичем місце як найбільш відомого вченого економіста-аграрника і відкрили шлях до членства в Національній академії аграрних наук нашої країни. Членство в НААНУ розкрило додаткові наукові дарування. Про дещо з цього приводу йтиметься далі, а поки що обмежусь задоволенням від того, що не помилився, рекомендуючи його для обрання спочатку членом-кореспондентом НААНУ, а з часом — дійсним членом (академіком).

Дійсний член (академік) Національної академії аграрних наук України

Заслуги вчених, не тільки перед наукою, а й перед суспільством, оцінюються по-різному. Серед найбільш почесних відзнак – обрання членами різного роду наукових асоціацій академічного рівня, у тому числі галузевих. Однією з них є Національна академія аграрних наук України, створена у 1990 році. Василь Гаврилович Андрійчук належить до невеликої когорти обраних до її Відділення аграрної економіки і продовольства: у 1999 р. – членом-кореспондентом, у 2007 р. – дійсним членом (академіком). На час подання до видавництва цього матеріалу в НААНУ нараховувалось 24 академіки. З них лише Василь Гаврилович, обраний і продовжує залишатись єдиним дійсним членом академії, обраних з неаграрних університетів, що підтверджує визнання його високого місця в аграрно-економічному науковому середовищі. Тим більше з урахуванням того, що він обирався як науковець, не займаючи будь-яких науково-адміністративних чи інших посад, які у ряді випадків можуть давати «додаткові бали» при виборах. Тож тільки критерій його високого наукового значення був визначальним за обставин великого конкурсу на одне-єдине вакантне місце дійсного члена академії. Цей критерій слугував одним з основ обрання Василя Гавриловича заступником академіка-секретаря цього відділення.

На час обрання членом-кореспондентом академії Василь Гаврилович був автором п'яти глибоко наукових у теоретичному і науково-методологічному питаннях монографій, які водночас мали чітку науково-прикладну підпорядкованість. Саме єдність теоретико-методологічної і науково-прикладної сутності монографічних видань, доповнювана дев'ятьма підручниками і навчальними посібниками, проникнутими високим не тільки безпосередньо повчальним, а й глибоким науковим змістом, стали однією з визначальних запорок його перемоги на виборах. Далеко не всі претенденти на посаду могли зрівнятись з Василем Гавриловичем. Та сама ситуація і з таким же успіхом повторилась через кілька років під час обрання його дійсним членом академії.

Як і слід було очікувати, наукова діяльність академіка В. Андрійчука після цього набула друге дихання. Вже як науковець з академічним титулом, він започаткував новітній напрям аграрно-економічної науки – капіталізація сільського господарства. Ставши його фундатором, надавши йому міждисциплінарного змісту і характеру, об'єднавши сформованим ним же відповідним вченням власне капіталізацію із спорідненими з нею

соціальними й економічними процесами і явищами, що мають місце в агросфері (латифундація, надконцентрація та ін.), Василь Гаврилович не тільки розкрив їхню сутність, а й обґрунтував суспільні, соціальні та економічні загрози, які постали внаслідок цього, не лише перед сільським господарством, а й перед країною загалом. Застереження академіка В. Г. Андрійчука з цього приводу настільки глибокі і своєчасні, що будь-яке подальше нехтування ними матиме ще глибші наслідки порівняно з тим, які вже мають місце як реакція на сутнісно й організаційно недосконалу аграрну реформу.

Не беру на себе сміливість передбачати, як складатиметься подальше буття академіка В. Андрійчука в науці. Проте не сумніваюсь, що його науковий потенціал продовжуватиме залишатись невичерпним, що є винятково важливим не лише для нього особисто, а й для аграрно-економічної науки й найважливішої виробничої галузі країни – сільського господарства, а й для нашої Вітчизни загалом. Академік Василь Гаврилович Андрійчук увійшов до вітчизняної аграрно-економічної науки сміливо і надійно посів у ній одне з найбільш почесних місць.

Василь Гаврилович є публічним вченим, часто виступає на різних наукових зібраннях: конгресах, науково-практичних конференціях, засіданнях круглих столів тощо. Особливо слід наголосити на такому: вчений є одним із найактивніших членів Всеукраїнського конгресу економістів-аграрників, що був заснований у 1998 році і який репрезентує найбільш авторитетне зібрання вчених України в галузі аграрної економіки: докторів економічних наук, вітчизняних та іноземних членів Відділення аграрної економіки і продовольства НААН України, представників Уряду, Верховної Ради України, знаних керівників і спеціалістів аграрних підприємств і виниклих агропромислових формувань – вертикально-інтегрованих структур. Майже на кожному засіданні конгресу, за рідким виключенням, Василь Гаврилович виступав з найактуальніших проблем трансформації АПК на засадах ринкової економіки, зокрема таких, як «Економічна реформа в АПК: подальші кроки», «Важливі підйоми відродження АПК», «Оцінка макро- і мікропараметрів економіки в контексті продовольчої безпеки України», «Проблеми капіталізації сільського господарства на сучасному етапі», «Надконцентрація агропромислового виробництва і земельних ресурсів та її наслідки» та ін.

Ці виступи відзначаються не лише своєчасністю постановки зазначених актуальних проблем, а й глибоким і всебічним аналі-

зом та конструктивністю запропонованих ним напрямів їх вирішення. Не буде перебільшенням сказати, що члени конгресу завжди з інтересом очікують виступ Василя Гавриловича і ці їх сподівання, на наше переконання, справдовуються.

Чималий внесок академік Василь Гаврилович Андрійчук вносить в активізацію і підвищення результативності роботи Відділення аграрної економіки і продовольства НААН України. Він часто виступає на засіданнях відділення з доповідями і співдоповідями з найгостріших питань розвитку АПК, а також у дискусіях з інших проблем, що є предметом розгляду членами відділення. Тут варто звернути увагу на ту принципово важливу обставину, що Василь Гаврилович – це диверсифікований, багатогранний вчений на відміну від тієї когорти науковців, які свою наукову діяльність пов'язують з якимось лиш одним, хай і важливим, напрямом наукового пошуку. Василь Гаврилович глибоко досліджує низку проблем аграрної економіки на мікро- і макrorівнях, що дає йому змогу поєднувати знання з різних сфер аграрної економіки, а отже, отримувати синергійний науковий результат і завдяки цьому пропонувати обґрунтовані, нерідко неординарні підходи до розв'язання назрілих питань розвитку сільського господарства і АПК в цілому. І тому не випадково Василь Гаврилович неодноразово запрошувався на засідання Президії НААН України, де він виступав з ключових питань зміцнення економіки агропромислового виробництва, у тому числі з проблем розвитку ринку сільськогосподарської продукції і продовольства, надконцентрації агропромислового виробництва і земельних ресурсів, сучасних підходів до формування матеріально-технічної бази сільського господарства в контексті зміни співвідношення каналів впливання капіталу в аграрну сферу в процесі її капіталізації.

Для Василя Гавриловича як дійсного члена НААН України характерна надзвичайно цінна риса, без якої будь-який вчений навряд чи спроможний досягнути вершин у царині науки. Це – наукова принциповість і, як б сказав, наукова громадянська сміливість. Наведу два показові приклади, що сповна підтверджують цю тезу. У 1999 році в офіційному органі Кабінету Міністрів України (газета «Урядовий кур'єр») була опублікована стаття відомого вченого і на той час високопосадовця, який істотно впливав на вироблення аграрної політики держави і прийняття державних рішень на рівні Указів Президента України. Головна думка, яка червоною ниткою проходила через усю цю статтю, зводилася до того, що в умовах України доцільно розвивати дрібнотоварне виробництво на противагу великому і що

виправданою є деіндустріалізація сільського господарства. Група вчених, до якої входив і Василь Гаврилович, у газеті «Голос України» виступила з різкою критикою такого пропонованого шляху розвитку сільського господарства як шкідливого для країни. При цьому вченими акцентувалася увага на необхідності розвитку багатоукладного сільського господарства, в якому одне із провідних місць має бути відведено середнім і великим аграрним підприємствам. Невдовзі Василь Гаврилович опублікував самостійну статтю «Важливі підйоми відродження АПК» в журналі «Економіка АПК» (2000, № 4), у якій навів ґрунтовні наукові аргументи неприйнятності роздрібнення аграрного виробництва, яке в разі втілення в практику призвело б до неправних втрат і навіть – до втрати державності.

У грудні 1999 року був прийнятий резонансний Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення формування аграрного сектора економіки», яким передбачалося, як відомо, в найкоротші строки протягом грудня 1999 – квітня 2000 рр. здійснити докорінне реформування у формі реорганізації колективних сільськогосподарських підприємств у нові організаційні форми господарювання ринкового типу. Безумовно, реформувати КСП було необхідно, але така «кавалерійська атака» не лише не була виправданою, а й деструктивною. Про це точилися кулуарні розмови. Але лише академік В. Г. Андрійчук першим відкрито виступив у пресі, зокрема у зазначеній статті, з критикою такої поспішності. В своїй статті «Майнові відносини, або Постскрипtum до Указу» («Сільський час», 2001, № 10) також критично оцінювалися окремі важливі положення Указу Президента України «Про заходи щодо забезпечення захисту майнових прав селян у процесі реформування аграрного сектора». Зрозуміло, що такі виступи для того часу вимагали не лише ґрунтовної діагностики реформаційних процесів, а й відповідної громадянської мужності і наукової сміливості.

Принциповість Василя Гавриловича як вченого чітко виявляється і в його виступах на засіданнях вчених рад із захисту дисертацій. Нам з Василем Гавриловичем випало довгі роки бути членами такої ради в ННЦ «Інституту аграрної економіки» НААН України. Тому у мене є всі підстави стверджувати, що широка наукова ерудиція, глибоке розуміння сутності проблем, що були предметом захисту здобувачів для здобуття нами наукового ступеня доктора чи кандидата наук, робили його виступи обґрунтованими, яскравими, вимогливими і водночас доброзичливими.

Дещо про науково-творчий потенціал академіка Василя Гавриловича Андрійчука

Знаючи з найкращих сторін кілька десятиріч Василя Гавриловича Андрійчука в різних наукових (від кандидата економічних наук до академіка Національної академії аграрних наук) і педагогічних (від асистента кафедри до його професора) іпостасях; зацікавлено аналізуючи особливості, характер і результативність його науково-педагогічного зростання; по можливості не пропускаючи його наукові і навчальні видання і по-своєму оцінюючи їх; співпрацюючи з ним з різних аспектів її діяльності в НААН України; будучи його однодумцем в концептуальних (базових) баченнях і оцінках неоднозначного, точніше – суспільно і соціально загрозливої для України ситуації, що вже майже два з половиною десятиліття переслідує її сільсько-господарство і довело до системного занепаду сільсько-селянський сектор, маю достатньо підстав для деяких винятково особистих узагальнень з приводу науково-творчого потенціалу В. Г. Андрійчука:

- його невимірно великі наукові і навчально-педагогічні успіхи і надбання зумовлені сукупністю обставин;

- природою, дарованою йому через батьків, Богом і Долею обдарованістю і здатністю посісти помітне місце в інтелектуальному багатстві нашої Вітчизни, у тому числі або й передусім – у його навчальній (педагогічній) і науковій складових;

- особистою здатністю і реальними уміннями оберігати, такий Божий дар і наявний у ньому загалом і в кожній його складовій науково і педагогічно створюваний потенціал, власними вже особистими зусиллями примножувати, уміло використовувати його й одержувати від нього науково-педагогічну віддачу;

- високо розвинута у Василя Гавриловича відповідальність за вміле й ефективне використання дарованих йому Природою і набутих особисто умінь і здатностей за все те, що кожними конкретними обставинами покладається на нього або що він вважає необхідним покласти на себе за власною ініціативою;

- високовідповідально, уміло й ефективно використовуючи такі здатності й уміння він практично завжди досягає перетворення індивідуалізованих потенціалів усіх без винятку обставин і факторів, що мають місце у кожних конкретних випадках його наукової і/або педагогічної діяльності в їхню кінцево-синергетичну віддачу.

Звичайно, науково-педагогічні успіхи і надбання одного з найбільш відомих вітчизняних учених і викладачів вищих навчальних закладів економічного профілю доктора економічних наук,

професора, дійсного члена (академіка) Національної академії аграрних наук України, заслуженого діяча науки і техніки України не обмежуються. Проте в авторському розумінні дають максимально наближене до реальності бачення його науково-педагогічної величі. Її потенціал далекий від того, щоб турбуватись про те, яким він буде надалі. Автор у цьому відношенні спокійний. Науково-творчий потенціал у академіка галузевої академії Василя Гавриловича Андрійчука невичерпний. Тож достатньо підстав очікувати, що наука і практика й надалі збагачуватимуться його послідовно інноваційними надбаннями.

*В. В. Юрчишин,
головний науковий співробітник
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»,
доктор економічних наук, професор,
академік НААН України,
заслужений діяч науки і техніки України*

**ПУБЛІКАЦІЇ ДО 75-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ
АКАДЕМІКА НААН УКРАЇНИ
ВАСИЛЯ ГАВРИЛОВИЧА АНДРІЙЧУКА¹**

Шановний Василю Гавриловичу!

Президія Національної академії аграрних наук України та Відділення аграрної економіки і продовольства НААН з почуттям глибокої поваги вітає Вас із 75-річчям від дня народження!

Ви зустрічаєте ювілей у повному розквіті творчих сил, з добрим настроєм, володіючи глибокими знаннями і великим життєвим досвідом.

У суспільстві Ви відомі як професіонал, людина компетентна і доброзичлива, яка користується авторитетом і повагою багатьох відомих і невідомих для Вас людей. За Вашими плечима – багатолітній досвід і визнання.

Наукова громадськість знає Вас як вченого, ініціатора нових прогресивних ідей і творчих пошуків, розробника методології оцінки формування прибутку для оподаткування агропромислових підприємств, наукових розробок із проблем формування і управління використанням їх капіталу.

Результати Ваших досліджень сприяють розв'язанню проблем агропромислової інтеграції, гармонізації економічних інтересів сільськогосподарських товаровиробників і переробних промислових підприємств.

Ваша невтомна праця, поєднання наукової та педагогічної діяльності, вміння працювати з людьми викликають повагу і Ви заслужено користуєтесь авторитетом серед наукової громадськості країни.

Тож многих Вам літ, вельмишановний Василю Гавриловичу, і нехай Ваша професійна майстерність і життєвий досвід слугують і надалі на почесній та відповідальній ниві служіння науці та

¹ Економіка АПК. – 2013. – № 1.

державі. Бажаємо подальших добрих звершень задля Вашої великої справи!

Від щирого серця бажаємо Вам міцного здоров'я, бадьорості й оптимізму, великого людського щастя, родинного благополуччя, подальших успіхів у науковій діяльності на благо зростання добробуту народу України. Хай і надалі не згасає творча енергія, ще довгі роки доля буде прихильна до Вас, надихає на добрі справи, радують Вас любов рідних і близьких, повага колег і друзів!

*Президія Національної академії аграрних наук України
Відділення аграрної економіки і продовольства НААН*

Василю Гавриловичу Андрійчуку – 75

У січні виповнюється 75 років від дня народження Василя Гавриловича Андрійчука, доктора економічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка НААН, професора кафедри економіки агропромислових формувань науково-навчального закладу ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

Народився Василь Гаврилович у с. Слобода-Шаргородська Шаргородського району Вінницької області у сім'ї селян-колгоспників. Упродовж 1951–1955 років навчався на агрономічному відділенні Шаргородського сільськогосподарського технікуму, після закінчення якого до 1958 року працював агрономом і за сумісництвом – економістом та заступником голови колгоспу «Зоря комунізму» Пробіжнянського району Тернопільської області. Після служби в лавах Радянської Армії з 1960-го по вересень 1962 року працював штатним пропагандистом Шаргородського РК КП України. В цьому ж році вступив і в 1966 році закінчив із відзнакою Вищу партійну школу при ЦК КП України.

Характерною рисою Василя Гавриловича є постійний потяг до професійного зростання та самовдосконалення. Саме тому для набуття ґрунтовних знань із ринкової економіки він у 1992 році закінчив із відзнакою Міжнародний інститут менеджменту за фахом магістр ділової адміністрації в галузі міжнародних економічних відносин.

Наукова діяльність Василя Гавриловича розпочалася з 1967 року із вступом до аспірантури по кафедрі економіки і організації сільського господарства Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка (нині – ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»), після закінчення якої захистив кандидатську дисертацію на актуальну на той час тему «Внутрішньорайонне планування закупок сільськогосподарських продуктів та його роль у зміцненні економіки колгоспів». У дисертації було запропоновано оригінальну методику визначення виробничих можливостей аграрних підприємств, яка стала відправним пунктом для розробки в майбутньому фундаментальної проблеми виробничого потенціалу.

Подальша науково-педагогічна діяльність Василя Гавриловича, починаючи з 1969 року і по нинішній час, пов'язана із згаданим навчальним закладом. В. Г. Андрійчук – вчений широкого наукового світогляду. Ним опубліковано 180 наукових праць загальним обсягом 458 друк. арк., є автором 9 монографій, підручників, навчальних посібників і співавтором 16 аналогічних наукових видань. Його праці відзначаються високим теоретико-методологічним рівнем та науковою новизною в постановці й у теоретичному і методично-прикладному розв'язанні актуальних проблем АПК. Він стояв біля витоків розробки нового наукового напрямку агроекономічної науки – проблеми теоретичного обґрунтування категорії виробничого потенціалу, методології й методики його визначення, цілеспрямованого формування та ефективності використання в системі економічного механізму в АПК. З даної проблеми він у 1987 році захистив дисертацію в Ленінградському економічному університеті з присудженням наукового ступеня доктора економічних наук, а його монографія «Ефективність використання виробничого потенціалу в сільському господарстві» (М. : Экономика, 1983. – 240 с.) експонувалася на ВДНГ СРСР в експозиції «Наука в реалізації Продовольчої програми». За науковий внесок у розробку проблеми виробничого потенціалу Василь Гаврилович нагороджений бронзовою медаллю ВДНГ.

У роки здійснюваних реформ діяльність академіка Василя Гавриловича Андрійчука спрямована на обґрунтування економічного механізму забезпечення паритетності одержання доходів усіма учасниками агропромислової координації, на дослідження проблеми становлення приватних підприємств і врегулювання майнових відносин на селі, а також на обґрунтування таких важливих підойм розвитку АПК, як стимулювання попиту через активізацію інвестиційної діяльності та створення

передумов для переважно інтенсивного типу розвитку агропромислового виробництва.

Учений вносить вагомий вклад у розробку теорії, методики й аналізу ефективності, а також оцінки і синхронізації низки важливих макропараметрів економіки. В його монографії «Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз» (К. : КНЕУ, 2005. – 292 с.) наведено теоретико-методологічні та аналітично-прикладні аспекти ефективності діяльності аграрних підприємств, що є оригінальною авторською розробкою. Вченим обґрунтовано макро-, мезо- і мікроекономічні чинники ефективності, розкрито механізм їхнього впливу на економіку підприємств та запропоновано способи цілеспрямованого регулювання цих чинників із метою підвищення конкурентоспроможності аграрного виробництва.

Василь Гаврилович опікується розробкою нової ідеології аграрної політики за напрямом економічної підтримки сільськогосподарських товаровиробників і механізму переходу на біполяризовану або наближену до неї будову аграрного ринку. Велика заслуга вченого полягає в тому, що він здійснив піонерну розробку надзвичайно актуальної для України проблеми капіталізації вітчизняного сільського господарства. В його монографії «Капіталізація сільського господарства: етап та економічне регулювання розвитку» (2007) і в низці статей ним уперше обґрунтовано сутність і напрями капіталізації галузі, розкрито мотиви її здійснення зовнішніми інвесторами, досліджено переваги й загрози, що несе в собі цей напрям капіталізації, запропоновано економічні важелі регулювання даного процесу і функціонування створених агропромислових формувань нового типу, у тому числі агропромислових холдингів. Також уперше запропоновано методологію проектування агропромислових формувань. Ученим на основі дослідження проблеми концентрації капіталу в АПК доведено, що для агропродовольчого комплексу України стала характерною надконцентрація агропромислового виробництва і земельних ресурсів, що загрожує продовольчій безпеці країни. Василь Гаврилович продовжує досліджувати дану проблему й свідченням цього є публікація його статті в цьому номері журналу.

Наукові праці В. Г. Андрійчука відзначаються вагомою прикладною значущістю. Він є одним з основних розробників 13 нормативних документів під грифом центральних органів управління колишнього СРСР і України, які були запроваджені у практику діяльності органів управління сільського господарства усіх рівнів.

Велика заслуга вченого у створенні сучасної наукової навчальної літератури аграрно-економічного профілю. Його підручник

«Економіка аграрних підприємств» (два видання – 1996 і 2002) визнаний виданням нового покоління, що відзначається науковою новизною, і став переможцем престижного міжнародного конкурсу, проведеного за програмою Міжнародного фонду «Відродження». Вершиною науково-навчальної літератури Василя Гавриловича є його новий сьогорічного випуску підручник «Економіка підприємств агропромислового комплексу» (К. : КНЕУ, 2013. – 800 с.), який не лише увібрав кращі надбання попереднього підручника, а й став помітним явищем в агроекономічній науці завдяки своїй науковій новизні, високому теоретико-методологічному рівню й практичній спрямованості на сучасне економічне середовище та на майбутні соціально-економічні трансформації в АПК. Даний підручник не має аналогів ні в Україні, ні в ближньому зарубіжжі. В ньому вперше висвітлюється економіка не лише аграрних підприємств, а й переробних і вертикально інтегрованих агроформувань, що повністю відповідає організаційно-правовій будові АПК та сучасним запитам керівників і спеціалістів зазначених суб'єктів господарювання. Для поглиблення фундаментальних основ цього підручника Василем Гавриловичем опубліковано методичний посібник із прикладною спрямованістю, який має важливе значення не лише для навчального процесу, а й для підвищення фахового рівня працівників управлінської ланки агропромислового виробництва.

Помітним кроком у подальшому розвитку вітчизняної науки та навчальної літератури є спільна праця В. Г. Андрійчука з професором Альбертського університету Л. Бауером «Менеджмент: прийняття рішень і ризик», що присвячена розробці актуальних проблем аграрної економіки, які на той час не знайшли висвітлення й ґрунтовного розв'язання у вітчизняній науковій літературі та практиці. Загалом, створена Василем Гавриловичем сучасна навчальна література визнана провідними вченими і викладачами вузів як така, що вносить непересічний вклад у розвиток агроекономічної науки та в справу підготовки висококваліфікованих економістів агропромислового виробництва з новітніми знаннями, сформованим сучасним економічним мисленням, які були б здатними приймати обґрунтовані рішення в нинішніх складних умовах становлення ринкової економіки. Ним створена і продовжує розвиватися наукова школа. Під його керівництвом підготовлено 11 кандидатів економічних наук.

За досягнення в науковій та педагогічній діяльності В. Г. Андрійчук нагороджений низкою відзнак МОН України: знаками «Відмінник освіти України», «За наукові досягнення», «Петра

Могили», а також трьома Почесними грамотами. Міністерством аграрної політики України він нагороджений Трудовою відзнакою «Знак пошани», а Українською академією аграрних наук – «Почесною відзнакою УААН».

Шановний Василю Гавриловичу, ми знаємо Вас як відомого вченого у сфері економіки агропромислового комплексу. Ваші знання й досвід, професіоналізм і мудрість, працелюбність та наполегливість забезпечують Вам авторитет серед науковців, студентської молоді.

Нехай доля дарує здоров'я на довгі літа, натхнення і щастя, розумних і вдячних учнів. Щоб і надалі супроводжував Вас і Вашу родину переможний дух розуму, давав сили, енергію, насагу для добрих і корисних справ, спрямованих на піднесення добробуту народу й процвітання нашої рідної України.

*Колектив Національного наукового центру
«Інститут аграрної економіки»,
редакція Міжнародного науково-виробничого журналу
«Економіка АПК»*

Поборник інтелектуальної відваги

У кожної людини настає час, коли непросто підводяться підсумки якогось життєвого етапу, а коли об'єктивно виникає потреба поділити пройдений шлях на дві філософсько оцінювані частини – «до» і «після». Таким вимірюванням характеризується ювілей.

З одного боку, це нагода оцінити пройдений шлях, а з іншого – збагнути, що ще не зроблено, що слід зробити, чим, врешті, ще ствердитися в середовищі, з якого виріс і в якому живеш. Це особливо щемливий характер має в науково-освітньому середовищі, в якому співпрацюють роками і оптимісти, і песимісти. Песиміст, оцінюючи звершене, починає себе краяти, в кращому разі заспокоює своє сумління відомим слоганом «маємо те, що маємо». Оптиміст, на відміну від песиміста, вважає, що головне ще не зроблено, що не досягнуто повної реалізації людського потенціалу, що «до» слід вважати стартовим майданчиком для нових звершень, фундаментальних, якісних, тих, що збагатять «після».

До таких оптимістів у сфері аграрної економічної науки і освіти по праву належить Василь Гаврилович Андрійчук. Немає потреби перераховувати всі його монографії, наукові статті, підручники і навчальні посібники. Вони всім відомі і стали невід'ємним атрибутом як економічної аграрної науки, так і освіти. Всі, хто в цій царині починає свою наукову чи освітянську діяльність, неодмінно скористаються науковим і освітянським доробком шановного ювіляра.

Хотілося б наголосити на особливі риси Василя Гавриловича як вченого та педагога. Його вирізняє з науково-освітянського середовища така риса, як інтелектуальна відвага. Будь-яка монографія, наукова стаття, підручник мають одну спільну рису – запобігати описовому характеру, не роз'яснювати прописні істини, а продукувати нові підходи, нове сучасне бачення певного суспільно-економічного явища, працювати за принципом не наздоганяти, а випереджати.

З іменем Василя Гавриловича пов'язано чимало зрушень в аграрній економічній освіті та науці, яким можна дати таку визначальну характеристику, як вперше:

- він є автором першого підручника «Економіка аграрних підприємств», який базується на принципах ринкової економіки і тричі перевиданий;

- йому належить науково-адаптивне трактування і методичне обґрунтування таких категорій, як виробничий і економічний потенціал;

- він одним із перших обґрунтував суть капіталізації сільськогосподарства та формування холдингових структур в агропромисловому виробництві;

- ним був опрацьований і запропонований широкому загалу аналітичний підхід до оцінки економічної ефективності аграрних і агропромислових підприємств в умовах ринкової трансформації;

- йому належать перші кроки в запровадженні в навчальний процес такої дисципліни, як «Основи наукових досліджень» і міжпредметного тренінгу для магістерського рівня підготовки, які мають повне навчально-методичне забезпечення;

- нарешті він першим зробив глибокий теоретичний аналіз проблеми надмірної концентрації і, зокрема, земельних ресурсів.

Неординарність особистості Василя Гавриловича як вченого і педагога полягає в тому, що він уособлює самовідповідальність, високу культуру наукової та освітянської роботи, концентрацію зусиль на неперервному пошуку й дослідженні. Його авторитет підкріплюється також тим, що його аспіранти, як і студенти-

дипломники, ведуть дослідження з актуальних проблем аграрної економіки, що забезпечує їм високе кваліфікаційне оцінювання.

Характерною рисою ювіляра є те, що він глибоко опанував економіко-математичні методи дослідження, поєднав їх з економічними проблемами і одержав той теоретико-практичний науковий сплав, який дає йому можливість висококваліфіковані висновки і пропозиції підкріплювати логікою математики. Він бере безпосередню участь у підготовці державних законодавчих актів, рекомендацій у сфері управління і виробництва в агропромисловому комплексі, у роботі наукових установ аграрного спрямування, підготовці аспірантів і докторантів.

Для нас приємно те, що Василь Гаврилович як учений і педагог виріс у нашому кафедральному середовищі, починаючи з аспірантури і закінчуючи присвоєнням звання академіка. Це зайвий раз підтверджує, що освітнє середовище є таким, в якому наукові дослідження стають невід'ємною частиною, що це відповідає вимогам Великої Хартії Університетів. Василь Гаврилович став засновником науково-педагогічної школи «Ефективність діяльності підприємств АПК і використання їх виробничого капіталу». А це засвідчує, що ще багато належить зробити як у сфері наукових досліджень, так аграрної економічної освіти.

*Від колективу факультету економіки
агропромислового комплексу
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
декан факультету, професор М. М. Кошупатрий,
завідувач кафедри, доктор
економічних наук, професор С. І. Дем'яненко,
професор кафедри М. Й. Хорунжий*

Вершини академіка Василя Андрійчука

Я дуже щаслива людина. У тому числі й завдяки тому, що крім найдорожчих для мене батьків, сім'ї та родини Бог і Доля дарували мені у всі прожиті роки – від шкільних, студентських, безпосередньо трудових до сьогодення – багато добрих і щирих, незрадливих товаришів і друзів, талановитих учителів, наставників по робочих спеціальностях, керівників у роботі, наукових по-

братимів і учнів. Хоч би побіжно написати щось про кожного з них – тих, хто є і хто в різні часи вже відійшли в Інший світ, практично неможливо. І все ж навіть за цих обставин не можу не сказати хоч дещо про видатного економіста-аграрника, доктора економічних наук, професора, дійсного члена (академіка) Національної академії аграрних наук, заслуженого діяча науки і техніки України, професора кафедри економіки агропромислових формувань провідного у нашій країні та відомого далеко за її межами науково-навчального закладу ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» – *Василя Гавриловича Андрійчука, якому в січні цього року виповнюється славних 75 літ.*

Веду мову про нього не тільки зважаючи на його високі загальнолюдські, наукові, педагогічні, духовні, гуманістичні, національно-патріотичні, громадянські та інші чесноти, як у свій час прийнято було говорити у подібних випадках. А й дуже великою мірою через те, що нас уже багато років після того, як наші шляхи перетнулися у Києві, єднає мала батьківщина – Шаргородщина, що у Вінницькому Поділлі. У ній, с. Слобода Шаргородська, його породила Мати; там його босі дитячі ноги змушені були звикати до холодно-розкішної роси на травах або й з інєєм на них; там він ранніми ранками вглядався у небо, щоб побачити вічного жнивового супутника селянина – жайворонка і краще почути його чарівний спів; там він разом з іншими дітьми у підвечір'я вслухався у журливий спів, з яким поверталися після важкої цілоденної роботи з поля жінки, а діти впізнавали у ньому рідні їм голоси матерів та сестер. Там, у рідному селі, Василь Гаврилович пізнавав воєнні й після них сільські лихоліття, бачив і відчував на собі невимірно важку колгоспно-селянську долю. Вона настільки увійшла в його вразливу, але здатну витримувати життєві виклики душу, що під її впливом він усе своє життя назавжди пов'язав із сільським господарством та його соціально-виробничим осередком – селянством.

Саме на цій сільсько-селянській науково-виробничій ниві у Києві у середині 60-х років перетнулися наші шляхи. На той час ми вели дослідження у віддалених наукових нішах (але у межах «сільське господарство – село – селянство»), які під різним кутом зору почали зближуватися під впливом аграрно-перетворювальних процесів у сільськогосподарській галузі й на селі. Безвідносно до того, що і яким чином ближче кожному з нас, радію тому, що у нас із Василем Гавриловичем практично повна єдність у поглядах на теоретичні, у тому числі методологічні та науково-

прикладні складові теперішнього галузево-сільсько-селянського буття, на оцінку ситуації, що має місце у ньому, й на проблеми, шляхи і механізми його суспільного та соціального оздоровлення. Яке, крім усього іншого, ґрунтуватиметься на основі системного відродження на найсучасніших засадах усього найкращого, історично властивого вітчизняним селянам. Втішаю себе сподіванням на те, що Доля сприятиме Василю Гавриловичу, щоб він не тільки побачив, а й відчув своєю душею результати такого відродження, яке обов'язково настане.

З певною умовністю у даному випадку приймається, що життя кожної людини, пошуки нею свого місця у кожних конкретних обставинах і з орієнтацією на її майбутнє можна порівняти з практикою альпінізму, в якому ставиться мета досягнення вершин. Спочатку невисоких, а з досвідом і таких, які називаються піками.

Стововно академіка В. Андрійчука виділяю, знову таки – умовно, три таких вершини: *власне життєву (загальножиттєбезпечувальну), наукову і педагогічну*. Початок шляху до першої з них, ймовірно, почався у нього тоді, коли він, закінчивши Шаргородський сільськогосподарський технікум, одержав призначення у колгосп «Зоря комунізму» Пробіжнянського району Тернопільської області, в якому водночас обіймав три посади: головного агронома, економіста і заступника голови колгоспу. Можна лише уявити, якою нелегкою була перша трудова школа, з освоєнням уроків якої він успішно справився. Час від часу він згадує її, а нещодавно й відвідав те село, яке на його першій трудовій ниві було своєрідним продовженням рідної Слободи Шаргородської, але наодинці, без батьків і без родини.

Тому й тягнуло до рідної домівки, після повернення до якої його чекала робота у Шаргородському райкомі Компартії України. З неї він вступив і в 1966 році закінчив із відзнакою Вищу партійну школу при ЦК Компартії України. То був типовий життєвий шлях для певної частини здібних тогочасних спеціалістів. Важко уявити як склалося б його життя після її закінчення. Але ще під час навчання у ній він почав цікавитися науковими дослідженнями й після закінчення її у 1967 році вступив до аспірантури знаменитого на той час Київського інституту народного господарства. Відтоді все його життя зв'язане з ним, нині Київським національним економічним університетом імені Вадима Гетьмана.

Тож навіть цієї короткої інформації достатньо для того, щоб, окресливши життєвий шлях Василя Гавриловича віхами *«сільськогосподарський технікум – робота в колгоспі – партійна робо-*

та – науково-педагогічна діяльність у вищому навчальному закладі», зробити висновок про те, що він успішно досягнув життєзабезпечувальної вершини, гідної його високого місця у нашій країні.

Водночас у його діяльності утвердилася *наукова, науково-дослідна вершина*. Вперше її паростки я помітив у 1969 році, ще не знаючи його. Ознайомившись із авторефератом його кандидатської дисертації, в якій досліджувалася новітня для того часу проблема розроблення теорії та освоєння практики переходу від хибного у своїй основі щорічного доведення колгоспам і радгоспам планів державних закупок у них сільськогосподарської продукції до прийнятнішого для них порядку продажу продукції на п'ять років. Багато чого у практичному відношенні тут було незрозуміло, передусім у частині методики розверстки доведеного до району відповідного плану між колгоспами й радгоспами. Відповідними пошуками займалося чимало дослідників, ними було виконано багато важливих досліджень. Серед них за логікою і методикою одне з чільних місць посідали відповідні напрацювання молодого науковця Василя Андрійчука.

Після цього почалося його швидке наукове зростання, а захист ним докторської дисертації «Ефективність використання виробничого потенціалу в сільському господарстві», та невдовзі видання з цієї ж проблематики монографії показали, що етапи його становлення й утвердження в науці майже збіглися в часі. Після цього ним видано ще кілька монографій з різних напрямів науки, що визнало його як багатопрофільного дослідника. Останнім часом він все частіше заявляє про себе як дослідник сучасної аграрної політики та реформування аграрних відносин, приносячи в науку *фундаментально нове*. Як наприклад, інноваційні багатоаспектні дослідження *капіталізації сільського господарства*.

Не маю жодного наміру хоча б найменшою мірою недооцінювати результати відповідних досліджень інших науковців, проте дозволяю собі вивести зроблене у цьому відношенні В. Андрійчуком на чільне місце. Не тільки через те, що воно охоплює усі без винятку аспекти проблеми капіталізації цієї галузі, а й агропродовольчої сфери загалом. І не тільки тому, що воно послідовно ґрунтується на міждисциплінарних засадах. Як і не тому, що системно досліджуючи проблему, Василь Гаврилович чітко підпорядковує результати дослідження стратегічним інтересам агропродовольчої сфери. У цьому він пішов настільки далеко, що базові – теоретичні, системологічні та методологічні – засади можуть виявитися корисними для дослідження і практики капіта-

лізації в інших галузях економіки. Все це винятково важливо. І все ж визначальними обставинами високої оцінки досліджень ювіляром проблем капіталізації вважаю дві. З одного боку, пропонувані ним відповідні наукові бачення й прикладні підходи здатні формувати нетрадиційний, послідовно інноваційний тип мислення, а з іншого – все це сукупно варто вважати взірцем відповідальності науковця за наукову якість і результативність дослідження. Серед наукових публікацій Василя Гавриловича з цього приводу особливої уваги заслуговують монографія «Капіталізація сільського господарства: стан та економічне регулювання розвитку» (2007) та надруковані пізніше статті в журналі «Економіка АПК», одна з яких *«Агропромислові формування нового типу в контексті стратегії розвитку вітчизняного сільського господарства»*, що подається у цьому номері.

У загальній сукупності майже в ста вісімдесяти наукових публікацій помітне місце, крім означеної вище, посідають 9 інших індивідуальних і колективних монографій: «Ефективность использования производственного потенциала в сельском хозяйстве» (М., 1983), «Повышение эффективности агропромышленного производства» (К., 1990), «Сучасна аграрна політика: проблемні аспекти» (у співавторстві; К., 2005).

Навіть якби Василь Гаврилович займався тільки дослідною діяльністю, цього було б досить, щоб вважати його наукові здобутки вагомо результативними. Але у нього є й інша, не менш важлива, а для нього ще і головна *педагогічна робота*. З власного досвіду знаю, як важко поєднувати наукову та педагогічну роботу. Та Василю Гавриловичу це вдається: там і там успіхи його варті найкращих оцінок, а підручники, які він готує, вже давно стали своєрідною навчальною класикою та найкраще характеризуються не тільки студентами, а й викладачами. Один із них – «Економіка аграрних підприємств», виданий у 1996 році, у нашій спільній з академіком Олексієм Мусійовичем Онищенком рецензії в журналі «Економіка України» оцінювався підручником нового покоління. Цим ми хотіли засвідчити й підтвердити, наскільки він був досконаліший і зорієнтований у майбутнє порівняно з тими підручниками, що були поширені у той час. Цінність його була також у тому, що своїм змістом, єдністю у нього теоретичних і науково-прикладних положень він виховував спеціалістів майбутнього. Підтвердженням цього могло б бути хоч би те, що він був визнаний переможцем престижного міжнародного конкурсу, організованого Міжнародним фондом «Відродження», і став

базовим для вивчення економіки аграрних підприємств у сільськогосподарських вузах України. На цьому Василь Гаврилович не зупинився й у 2002 році зробив друге, доповнене і перероблене видання цього підручника, в якому вперше були відображені чинна у нашій країні аграрна реформа та новітні мікроекономічні надбання автора. Окремим виданням для слухачів магістерських програм було видано «Менеджмент: прийняття рішень і ризик».

Відзначаючи високий науково-навчальний рівень усіх попередніх підручників академіка В. Андрійчука, все ж маю достатньо підстав говорити про те, що особливе місце серед них посідає новітнє, вже сьогорічне видання підручника «Економіка підприємств агропромислового комплексу». Його навчально-методичний зміст настільки високий, що достатньо підстав розглядати його підручником *науково-монографічного рівня*, а розділи, в яких викладаються визначені програмою спеціальні питання (теми), – *своєрідними мікромонографічними надбаннями автора*. Сукупно – це зразок, вартий наслідування. Ним Василь Гаврилович досягнув *найвищої навчально-педагогічної вершини*. Ймовірніше усього – не останньої.

Відтак навіть короткий огляд наукової й педагогічної діяльності дає достатньо підстав стверджувати, що у науково-навчальному світі України вже порівняно давно в особі академіка НААН послідовно простежувалися, а нині вже творчим багаточіттям висвітлювалися і продовжують збагачуватися риси *«Особистості-Людини, Особистості-Науковця, Особистості-Педагога»*. Не знаю, як все це об'єднати в одне. Але для мене Василь Гаврилович Андрійчук є й назавжди залишиться Особистістю, яку потрібно розшифровувати, бо вона є *проселянською Особистістю найвищого гатунку*.

На завершення було б невинуватим не відзначити ще одну рису Василя Гавриловича: *він не перестав вчитися*. Вже будучи визнаним видатним науковцем, він із відзнакою закінчив Міжнародний інститут менеджменту за спеціальністю *Магістр ділової адміністрації в галузі зовнішньоекономічних відносин*.

Щиро бажаю Вам, дорогий Земляче, усього найкращого, якого Ви заслужили, у здоров'ї, багатолітті, науково-творчій діяльності. Потенціал Ваш – потужний. Хай продовжує він проявлятися з усією його високопродуктивною віддачею.

В. В. Юрчишин, академік НААН

НАУКОВІ ОЦІНКИ МОНОГРАФІЇ ТА ПІДРУЧНИКІВ В. Г. АНДРІЙЧУКА

Оригинальное научное издание¹

В рецензируемой книге, представляющей собой одно из немногих монографических исследований производственного потенциала сельского хозяйства, раскрывается содержание этой важной экономической категории, обобщается методология и методика его количественного измерения, освещается практически апробированная методика использования показателей производственного потенциала в планово-экономическом регулировании производства, излагаются вопросы прогнозирования и целенаправленного формирования производственного потенциала сельскохозяйственных предприятий. Раскрыты сущность и содержание категории «производственный потенциал». По мнению автора, производственный потенциал – это «совокупность органически взаимосвязанных ресурсов сельскохозяйственного производства, позволяющих достигать при заданных условиях объективно обусловленного уровня хозяйственных результатов» (с. 8). Хотя приведенная авторская интерпретация в принципе не вызывает возражений, однако следовало бы, по нашему мнению, в ней подчеркнуть, что одним из характерных признаков производственного потенциала является достижение максимального уровня конечных результатов при минимальных затратах всех производственных ресурсов.

Заслуживает внимания авторская интерпретация понятия «экономический потенциал» предприятий и регионов (с. 13), в состав которого наряду с другими производственными ресурсами включены денежные средства.

¹ Борщевский П. [Оригинальное научное издание] / П. Борщевский, А. Заинчковский // Экономика сельского хозяйства. – 1984. – № 6. – С. 88–89. – Рец. на кн.: Эффективность использования производственного потенциала в сельском хозяйстве : [монография] / В. Г. Андрийчук. – М. : Экономика, 1983. – 208 с.

Большое внимание уделено методическим вопросам количественного выражения производственного потенциала. В. Г. Андрийчук предлагает методику определения индекса производственного и экономического потенциала на базе многофакторной ресурсной корреляционной модели и ее характеристик. Представляется обоснованной точка зрения автора о необходимости, кроме индекса, определять и абсолютный размер производственного потенциала, в котором все ресурсы, в том числе земельные и трудовые, представлены в денежной форме.

Научно обоснованное определение уровня интенсивности сельскохозяйственного производства связано с решением двух важнейших вопросов: 1) выбор факторов, характеризующих интенсивность производства с различных сторон; 2) количественное определение уровня интенсивности через совокупность показателей в условиях их различного соотношения на отдельных предприятиях и в регионах (с. 66). Предложенная система показателей интенсивности сельскохозяйственного производства в достаточной полной мере количественно выражает этот процесс (с. 74).

В книге обосновываются критерий и система показателей эффективности сельскохозяйственного производства. Представляется правильным избранный автором принцип формирования системы показателей эффективности сельскохозяйственного производства, в основу которого положен народнохозяйственный и хозяйственный подход (с. 93). Практическое применение разработанной автором измерительной системы эффективности сельскохозяйственного производства позволяют объективно оценивать результаты хозяйственной деятельности и благодаря этому обоснованно решать ряд вопросов, связанных с поиском резервов повышения эффективности производства и подведения итогов социалистического соревнования.

Особый интерес представляет методика определения обобщающего показателя эффективности использования производственного потенциала. С помощью этого показателя можно объективно оценивать результаты хозяйственной деятельности предприятий и регионов, исследовать движение экономической эффективности производства в динамике, изучать вопросы совершенствования структуры производственного потенциала в единстве с задачами улучшения его использования.

Несмотря на несомненные достоинства монографии, нужно указать и на дискуссионность некоторых положений, выдвинутых автором. В частности, недостаточно аргументированным яв-

ляється пропозиція про те, що для визначення ефективності використання виробничого потенціалу в чисельнику узагальнюючого показника може бути взято будь-який вид загального ефекта. Нам представляється, що перевагу слід надавати головному ефекту – кінцевій продукції. Решта ж видів загального ефекта – валова і товарна продукція, валовий дохід і прибуток – можуть бути взяті як додаткові.

В цілому ж рецензована книга – цікаве і актуальне дослідження, в ній багатобічно досліджуються і узагальнюються сучасні проблеми підвищення ефективності використання виробничого потенціалу сільськогосподарського господарства в світлі виконання Програми продовольства СРСР.

*П. Борщевський, професор,
доктор економічних наук,
А. Заинчковський, доцент,
кандидат економічних наук*

Підручник нового покоління¹

У розвитку аграрно-економічної думки України і становленні на сучасні основи навчального забезпечення вищої школи відбулася помітна подія – вийшов у світ підручник, що став переможцем престижного міжнародного конкурсу, здобувши на ньому найвищий грант як його переможець.

Побудова в Україні соціально орієнтованої ринкової економіки, створення якісно нових типів аграрних підприємств, започаткування інтеграції економіки держави у світовий ринок, розвиток конкуренції і необхідність забезпечення конкурентоспроможності продукції, формування ринкового середовища діяльності суб'єктів господарювання – все це вимагає істотно вищої підготовки спеціалістів у галузі аграрної економіки, здатних на високому професійному рівні розв'язувати всі економічні проблеми діяльності аграрних підприємств та їх об'єднань.

Вирішенню цієї проблеми значною мірою сприятиме даний підручник. Його видання є вкрай своєчасним і корисним. Адже більшість раніше виданих підручників і навчальних посібників з економіки сільськогосподарства безнадійно морально застарі-

¹ Онищенко О. Підручник нового покоління / О. Онищенко, В. Юрчишин // Економіка України. – 1997. – № 2. – С. 92–93. – Рец. на кн.: Економіка аграрних підприємств : [підруч. для студ. екон. вузів і ф-тів] / В. Г. Андрійчук. – К. : [ІЗМН], 1996. – 512 с.

ли, вони ні за своєю структурою, ні за змістом не відповідають сучасним вимогам, не відображають тих глибинних соціально-економічних перетворень, що відбуваються в аграрному секторі й економіці держави в цілому.

Підручник побудований на сучасних реаліях вітчизняної економіки, дає відповідь на найактуальніші проблеми, що хвилюють спеціалістів-економістів аграрного профілю. Цей підручник є, по суті, підручником нового покоління, якому в Україні немає аналогів. Через весь його текст чітко проходить ідея ринкової перебудови аграрної економіки на мікро- та макrorівнях. Викладений у підручнику матеріал, його концептуальні положення та їх методична реалізація максимально адаптовані не лише до здійснюваних реформ, але й до стратегічних напрямів ринкових перетворень. Це дає підстави вважати, що підручник відповідає не лише вимогам сьогодення, але й не втратить актуальності в середньостроковій перспективі.

Важливою позитивною рисою підручника є його вдала архітекtonіка, що охоплює усі найбільш актуальні проблеми економіки аграрних підприємств. При цьому поряд з висвітленням традиційних аспектів економіки, що не втратили свого значення у сучасних умовах, основну увагу приділено таким новим проблемам функціонування аграрних підприємств у ринковому середовищі, які раніше не ставилися зовсім або ж лише частково розглядалися вітчизняною навчальною і науковою літературою. Зокрема, чільне місце займає розгляд таких важливих проблем, як попит і пропозиція на сільськогосподарську продукцію; характеристика зовнішнього середовища діяльності аграрних підприємств; заміна живої праці капіталом; формування витрат в ринковій економіці і аналіз співвідношення «фактор – продукт»; обґрунтування альтернативних рішень щодо придбання і використання техніки; визначення й оцінка функціонування авансованого і власного капіталу аграрних підприємств та їх платоспроможність; методика визначення і умови формування інтенсивного типу розвитку підприємств; визначення ефективності інвестицій за чистою поточною вартістю; оцінка ринкової позиції підприємств та механізм їх державної підтримки; проблема цін на сільськогосподарську продукцію на сучасному етапі та в умовах функціонування повноцінного ринку; процедура вибору конкуруючих галузей і оцінка альтернатив при формуванні галузевої структури аграрного підприємства та ін.

Закономірно, що в підручнику детально розглядаються типи підприємств, економічні засади їх функціонування і умови ефек-

тивної роботи в ринковій економіці, досліджуються витрати виробництва і кінцеві результати діяльності підприємств. Значне місце в підручнику відведено важливому блоку розділів, що присвячені ресурсному забезпеченню аграрних підприємств і проблемам раціонального формування й ефективного використання окремих видів ресурсів.

Далі автор розглядає ті економічні проблеми і підходи до їх розв'язання, які є важливими для зміцнення економіки аграрних підприємств. Це насамперед такі проблеми, як формування інтенсивного типу розвитку цих підприємств, здійснення ефективної інноваційної діяльності, забезпечення конкурентоспроможності продукції за якістю, встановлення раціональної спеціалізації підприємств та розвиток агропромислової інтеграції в процесі приватизації власності агропереробних і агросервісних підприємств та ін.

Слід визнати високий науковий рівень підручника, логічність викладення матеріалу, аргументованість висновків. Підручник написаний грамотно, легко читається, без труднощів сприймається читачем, незважаючи на те, що в ньому розглядаються багато складних і нових питань економіки. Цьому значною мірою сприяє супровід теоретичних викладок конкретними прикладами і розрахунками.

Важливо й те, що за рядом актуальних аспектів становлення ринкових відносин в аграрній сфері, які лише започатковуються в Україні, автор наводить і узагальнює досвід розвинутих країн Заходу. Не нав'язуючи його читачеві, а заохочує до роздумів, свідомого його сприйняття і розуміння з точки зору можливостей застосування у нашій державі.

Узагальнюючи сказане, зазначимо, що рецензована книга «Економіка аграрних підприємств» – це явище в аграрно-економічній науці України. Висока наукова і педагогічна кваліфікація автора дозволила йому створити цей високоякісний оригінальний підручник, що стане дуже корисним не лише для викладачів і студентів економічних вузів та факультетів, які раніше закінчили вузи і не одержали, з відомих причин, необхідної підготовки для роботи в умовах ринку. За широтою охоплюваного матеріалу, глибиною його розробки, науковим і методологічним рівнем даний підручник можна віднести до фундаментальної навчальної літератури, розрахованої на високоякісну підготовку спеціалістів вищої кваліфікації для роботи в умовах ринкової економіки.

Даючи високу оцінку рецензованому підручнику, вважаємо виправданим зробити деякі зауваження. Зокрема, доцільно було б

глибше розкрити питання концентрації сільськогосподарського виробництва стосовно до сучасних умов. Більшої уваги заслуговувало висвітлення проблеми грошової оцінки землі та використання цього показника при регулюванні економічних відносин між сільським господарством і промисловими галузями.

Можна лише пожалкувати, що безумовно цінний підручник вийшов дуже обмеженим тиражем – всього 1 тис. примірників.

Переконані, що підручник «Економіка аграрних підприємств» має стати настільною книгою кожного економіста, що працює в сільськогосподарському виробництві. Тому було б украй доцільно, щоб Міністерство сільського господарства і продовольства вишукало кошти для видання цієї книги більшим тиражем, достатнім, щоб кожне аграрне підприємство змогло її придбати і використовувати у своїй практичній діяльності.

*О. Онищенко, академік НАНУ,
В. Юрчишин, академік УААН*

Підручник монографічного рівня¹

Мається на увазі останній за часом і третій за кількістю виданих цим же автором раніше підручник професора Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, доктора економічних наук, академіка Національної академії аграрних наук України, заслуженого діяча науки і техніки України Василя Гавриловича Андрійчука з економіки підприємств. До переліку в рецензії на нього високих наукових і педагогічних титулів та суспільних визнань її автора спонукало, з одного боку, те, що не часто підручники для студентів вищих навчальних закладів мають таке високе наукове авторство, а з іншого – не всі вони мають настільки фундаментально глибоке навчально-наукове (науково-навчальне) наповнення, як у даному випадку. Крім усього іншого позитивного, безпосередньо навчального, підручник чітко орієнтує на те, як важливо, щоб до підготовки навчальної літератури якомога частіше запрошували не тільки всебічно підготовлених викладачів, а й видатних науковців-дослідників. У нашому випадку достатньо вдалим виявився варі-

¹ Юрчишин В. В. Підручник монографічного рівня / В. В. Юрчишин // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 143–145. – Рец. на кн.: Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник / В. Г. Андрійчук. – К. : КНЕУ, 2013. – 780 с.

ант, за якого всіма найкращими науковими і педагогічними чеснотами наділений визнаний студентською спільнотою один автор підручника. Це стало визначальною запорукою того, що підручник сягнув двоєдино-змістової сутності **«підручник – монографія»** найвищої якості. Таке нетрадиційне означення його не претендує на оригінальність. Воно є лише одним із відображень того, що саме таким бачить цей підручник рецензент. Як показало обговорення підручника на спеціально організованій з цього приводу презентації, він у цьому відношенні не поодинокий.

Добре знаючи науково-творчу діяльність професора В. Андрійчука, стиль і характер його роботи над підготовкою рукописів та їх сутнісно-мовного (чи мовно-сутнісного) шліфування, маю підставу говорити про те, що *черговий підручник цього автора іншим не міг бути, бо автор йшов до нього усвідомлено*. І досягнув того, що підручник вийшов за межі свого цільового призначення і буде корисним не тільки для студентів, а й для всіх тих, кого цікавлять проблеми ефективного розвитку виробничо-господарських структур. У тому числі не тільки агропродовольчого, а й більш загального призначення.

Не вдаючись до деталізації такого твердження, вважаю виправданим обмежитись таким. Рецензуючи спільно з академіком О. Онищенком перший підручник професора В. Андрійчука «Економіка аграрних підприємств» (1996), ми назвали його *підручником нового покоління, що значною мірою орієнтований на майбутнє*. І, як показав час, не помилилися, бо саме стратегічно-цільова підпорядкованість прослідковувалась у його світоглядній, теоретичній, методологічній, безпосередньо навчальній і методичній сутності. Ймовірно через це він став переможцем міжнародного конкурсу на кращий підручник за програмою Міжнародного фонду «Відродження». Тож не було несподіванкою, коли друге видання підручника з такою ж назвою вже очікували. Як і те, що розширивши і поглибивши межі підручника і довівши його обсяг майже до 800 с., цього разу вже за програмою спеціалізації «Економіка агропромислових формувань», автор надав йому істотно вищих, *новітніх форми і змісту*. Настільки в науково-навчальному відношенні досконалих і цілісно довершених, що достатньо підстав говорити про те, що цього разу маємо справу з *послідовно інноваційним типом підручника*. На користь такого трактування слугує не тільки наукова і безпосередньо навчальна, а й прикладна фундаментальність матеріалу, що подається у ньому. А також його вишукано високий і водночас легко доступний для

сприйняття мовно-літературний рівень і стиль викладу навчального матеріалу, що надає йому привабливості та зацікавленості щодо використання не тільки студентами, а й викладачами, науковцями й виробничниками. На найкращу оцінку підручника орієнтує також багатопрофільність і всеосяжність його змісту, що надає йому визначеної навчальною програмою цілісності й завершеності. Це, у свою чергу, робить підручник неперевершено важливим навчально-науковим продуктом, якому гарантовані зацікавлене використання і довге життя. Продуктом, вартим вважатися монографією не тільки у загальноприйнятому розумінні цієї категорії, а й, умовно кажучи, в мікроструктурному (за навчальними темами) вимірі.

Під ним розуміємо своєрідну побудову і характер викладу конкретної лекції, яка дає підстави кожному розглянуту в підручнику тему (всього їх 24) іменувати **мікромонографічним відображенням цілісно завершеного підручника-монографії**. При цьому привертає увагу те, що далеко не в усіх наукових монографіях прослідковується таке високо логічне поєднання її складових. Вочевидь цьому сприяла властива освітянам висока сутнісна й структурна логічність викладання навчальних дисциплін та їх структурних елементів. Але й за цих обставин здатність «матеріалізувати» потенціал логічності до рівня, який має місце в даному підручнику, доступна лише найбільш талановитим у науково-педагогічному відношенні викладачам. До них порівняно давно належать професор В. Андрійчук.

Певною мірою рецензії на наукові видання супроводжуються викладом концептуальних бачень у них найбільш суттєвих положень. Можна було б піти цим шляхом і в даному випадку. Та подібний підхід виявився для автора цієї рецензії непосильним. Бо такі родзинки є у кожній із чотирьох частин підручника: **«Підприємства як основна ланка ринкової економіки, їх виробничі витрати і результати діяльності»**; **«Ресурси підприємств агропромислового комплексу та ефективність їх використання»**; **«Ефективність діяльності підприємств агропромислового комплексу та економічні важелі її формування і підвищення»**; **«Розвиток та економічна безпека підприємств»** та означених у них 24 тем. Усі вони важливі, цікаві й варті виокремлення, тому недооцінювати хоча б одну з них було б невиправдано. Писати ж про наявні у всіх них визначальні положення побіжно – це не для короткої рецензії. Тому виправдано не вдаватися у деталізацію вартих уваги положень книги, а обмежитися лише дечим із цього приводу.

Зокрема, тим, що *за всіма без винятку можливими критеріальними оцінками підручник професора В. Андрійчука «Економіка підприємств агропромислового комплексу» вартий найвищої оцінки*. У тому числі й тому, що багато його сутнісних і методичних положень можуть бути (будуть) прийнятними для підприємств інших виробничих галузей. А також тому, що сукупно наявне у ньому є своєрідною методологією підготовки підручників подібного профілю і використання його положень на практиці. У цьому відношенні підготовлений згідно з офіційно визначеними стандартами підручник, крім усього іншого, може бути своєрідним посібником з написання підручників економічного профілю.

Усе це зробило його своєчасним, необхідним і винятково важливим.

*В. В. Юрчишин, доктор економічних наук,
професор, академік НААН*

НАГОРОДИ ТА ВІДЗНАКИ

1971 р. – Грамота Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка за успіхи, досягнуті в роботі з керівництва академічною групою в 1970–1971 навчальному році

1972 р. – Грамота Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка за досягнуті успіхи у здійсненні завдань з підвищення якості підготовки спеціалістів для народного господарства та активну участь у громадсько-політичному житті інституту в 1971–1972 навчальному році

1973 р. – Грамота Кагарлицького району КП України за активну допомогу в навчанні керівних і пропагандистських кадрів району

1976 р. – Знак «Победитель социалистического соревнования 1976 года» Міністерства вищої і середньої освіти СРСР і ЦК профспілки керівників освіти, вищої школи і наукових установ

1976 р. – Грамота Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка за успіхи у виконанні завдань по підвищенню якості підготовки спеціалістів для народного господарства і активну участь в громадсько-політичному житті

1983 р. – Медаль «В пам'ять 1500-річчя Києва»

1987 р. – Бронзова медаль Головного комітету Виставки досягнень народного господарства СРСР за досягнуті успіхи в розвитку народного господарства СРСР

1987 р. – Медаль «Ветеран труда»

1996 р. – Почесна грамота Міністерства освіти України за особистий внесок у справу підготовки висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність та з нагоди 90-річчя університету

2001 р. – Знак «Відмінник освіти України»

2002 р. – Почесне звання Міністерства освіти України «Заслужений працівник Київського національного економічного університету»

2004 р. – Трудова відзнака «Знак пошани» Міністерства аграрної політики України

2004 р. – Подяка Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана за сприяння розвитку студентської науки і керівництво студентськими науковими роботами

2006 р. – Знак «За наукові досягнення» Міністерства освіти і науки України

2006 р. – Подяка Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана за сприяння розвитку студентської науки та керівництво студентськими науковими роботами

2007 р. – Почесна грамота Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана за сприяння розвитку студентської науки

2007 р. – Знак «Почесна відзнака» Української академії аграрних наук

2008 р. – Указом Президента України присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України»

2008 р. – Грамота Міністерства освіти і науки України, нагороджений як науковий керівник переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук 2007/2008 навчального року з напрямку «Економіка сільського господарства і АПК»

2009 р. – Почесна грамота Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана за сприяння розвитку студентської науки і керівництво студентськими науковими роботами

2009 р. – Грамота Міністерства освіти і науки України, нагороджений як науковий керівник переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук 2008/2009 навчального року з напрямку «Економіка сільського господарства і АПК»

2011 р. – Знак «Петро Могила» Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

2011 р. – Грамота Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, нагороджений як науковий керівник переможця Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук 2010/2011 навчального року з напрямку «Економіка сільського господарства і АПК»

2012 р. – Почесна грамота Національної академії аграрних наук України за значний внесок у розвиток вітчизняної агроекономічної науки, особистий внесок у розробку теоретичних та науково-методичних проблем розвитку аграрної економіки, а також з нагоди 75-річчя від дня народження

2013 р. – Почесна грамота Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки» за багаторічну сумлінну працю, значний особистий внесок у розвиток аграрної науки та освіти, розбудову агропромислового комплексу і з нагоди 75-річчя від дня народження

2013 р. – Certificate почесного члена Федерації аудиторів, бухгалтерів та фінансистів АПК України

ПОКАЖЧИК ДРУКОВАНИХ ПРАЦЬ ВАСИЛЯ ГАВРИЛОВИЧА АНДРІЙЧУКА

Автореферати дисертацій

1. Внутрирайонное планирование закупок сельскохозяйственных продуктов и его роль в укреплении экономики колхозов (на примере колхозов Хмельницкого района Винницкой области) : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 594 / Андрийчук Василий Гаврилович ; Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К., 1969. – 24 с.

2. Производственный потенциал и эффективность его использования в сельском хозяйстве : автореф. дис. ... д-ра экон. наук : 08.00.22 / Андрийчук Василий Гаврилович ; Ленинград. гос. ун-т им. А. А. Жданова. – Ленинград, 1987. – 43 с.

Монографії

3. Эффективность использования производственного потенциала в сельском хозяйстве : [монография] / В. Г. Андрийчук. – М. : Экономика, 1983. – 208 с.

4. Нормативно-ресурсный метод планирования реализации сельхозпродукции : [монография] / [И. Н. Солдатов, Н. П. Гончаров, В. Г. Андрийчук и др.] ; под ред. И. Н. Солдатова ; ВНИИ планирования и нормативов Госагропрома СССР. – Ростов н/Д : Ростов. кн. изд-во, 1989. – 239 с.

5. Повышение эффективности агропромышленного производства : [монография] / В. Г. Андрийчук, Н. В. Вихор. – К. : Урожай, 1990. – 232 с.

6. Підприємництво в аграрній сфері економіки : [монографія] / [П. Т. Саблук, В. П. Ситник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; за ред. П. Т. Саблука, М. Й. Маліка. – К. : ІАЕ УААН, 1997. – 410 с.

7. Підприємництво в аграрній сфері економіки : [монографія] / [П. Т. Саблук, В. П. Ситник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; за ред. П. Т. Саблука, М. Й. Маліка. – Вид. 2-ге, доповн. і переробл. – К. : ІАЕ УААН, 1998. – 514 с.

8. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз : монографія / В. Г. Андрійчук ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т. – К. : КНЕУ, 2005. – 290 с. – (До 100-річчя Київського національного економічного університету).

9. **Сучасна аграрна політика: проблемні аспекти** : [монографія] / В. Г. Андрійчук, М. В. Зубець, В. В. Юрчишин. – К. : Аграрна наука, 2005. – 137 с.

10. **Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз** : монографія / В. Г. Андрійчук ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. – Вид. 2-ге, без змін. – К. : КНЕУ, 2006. – 290 с. – (До 100-річчя Київського національного економічного університету).

11. **Проблеми капіталізації сільського господарства на сучасному етапі** / В. Г. Андрійчук // Розвиток аграрної економічної науки в Україні та її завдання в умовах освоєння ринкової системи господарювання : монографія / [П. Т. Саблук, М. Я. Дем'яненко, В. Г. Андрійчук та ін. ; за ред. П. Т. Саблука]. – К. : ННЦ ІАЕ УААН, 2006. – С. 89–92.

12. **Капіталізація сільського господарства: стан та економічне регулювання розвитку** : монографія / В. Г. Андрійчук. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. – 212 с.

Підручники та навчальні посібники

13. **Організація і планування виробництва в об'єднаннях «Сільгосптехніка»** : навч. посібник / В. Г. Андрійчук, М. Й. Хорунжий, М. Г. Гриб, О. О. Медведський ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К. : КІНГ, 1975. – 144 с.

14. **Економіка сільського господарства** : [навч. посіб. для студ. екон. ін-тів] / [К. Л. Лісничий, В. М. Нелеп, В. Г. Андрійчук та ін.] ; за ред. О. П. Канєвського ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР. – К. : Вища шк., 1976. – 309 с.

15. **Математическое моделирование экономических процессов сельскохозяйственного производства** : учеб. пособие / В. Г. Андрійчук, С. И. Наконечный ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1980. – 100 с.

16. **Экономика, организация и планирование сельскохозяйственного производства** : [учеб. пособие для студентов экон. вузов] / [А. Ф. Каневский, К. Л. Лесничий, В. Г. Андрійчук и др.] ; под ред. А. Ф. Каневского ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР. – К. : Вища шк., 1981. – 360 с.

17. **Математическое моделирование экономических процессов сельскохозяйственного производства** : учеб. пособие / В. Г. Андрійчук, С. И. Наконечный ; М-во высш. и сред. спец.

образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1982. – 105 с.

18. **Экономика сельского хозяйства** : практикум : [учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности «Планирование сел. хоз-ва»] / В. Г. Андрийчук, Н. И. Хорунжий ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР. – К. : Вища шк., 1985. – 263 с.

19. **Экономика, организация и планирование агропромышленного комплекса** : [учеб. пособие для студентов экон. вузов] / [В. Н. Нелеп, В. Г. Андрийчук, Н. И. Хорунжий и др.] ; под ред. В. Н. Нелепа ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР. – К. : Выща шк., 1989. – 528 с.

20. **Економіка аграрних підприємств** : [підруч. для студ. екон. вузів і ф-тів] / В. Г. Андрийчук ; М-во освіти України, Ін-т змісту і методів навчання, Київ. держ. екон. ун-т. – К. : [ІЗМН], 1996. – 512 с.

21. **Менеджмент: прийняття рішень і ризик** : навч. посібник / В. Андрийчук, Леонард Бауер ; [ред. Л. Ф. Атрошенко] ; М-во освіти України, Київ. нац. екон. ун-т. – К. : [КНЕУ], 1998. – 316 с.

22. **Економіка аграрного підприємства** : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / В. Г. Андрийчук ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т. – К. : КНЕУ, 2000. – 356 с.

23. **Економіка аграрних підприємств** : [підручник] / В. Г. Андрийчук ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К. : КНЕУ, 2002. – 624 с.

24. **Економіка підприємства** : [навч. посіб. для студ. вищ. аграр. закл. освіти III–IV рівнів акредитації] / П. П. Руснак, В. Г. Андрийчук, А. А. Ільєнко [та ін.] ; за ред. П. П. Руснака ; Білоцерк. держ. аграр. ун-т. – Біла Церква, 2003. – 256 с.

25. **Економіка аграрних підприємств** : підручник / В. Г. Андрийчук ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – К. : КНЕУ, 2004. – 624 с. – (До 100-річчя Київського національного економічного університету).

26. **Проектування агропромислового формування у продуктовому підкомплексі АПК** : комплексний тренінг зі спец. «Економіка підприємств» для слухачів магістер. прогр. «Економіка підприємств АПК» / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; за заг. ред. В. Г. Андрийчука ; уклад.: В. Г. Андрийчук, П. В. Коваль, В. М. Нелеп, О. В. Садовник. – К. : КНЕУ, 2007. – 96 с.

27. **Економіка підприємств агропродовольчого комплексу** : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / В. Г. Андрійчук ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. В. Садовник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2010. – 414 с.

28. **Економіка підприємств агропромислового комплексу** : підручник / В. Г. Андрійчук ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2013. – 780 с.

Статті в наукових збірниках

29. **Економічна оцінка землі – необхідна передумова наукового обґрунтування плану закупівель сільськогосподарських продуктів для колгоспів району** / В. Г. Андрійчук // Збірник праць молодих вчених і аспірантів / М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К., 1970. – С. 171–175.

30. **Применение метода множественной корреляции при прогнозировании внутрирайонного плана государственных закупок сельскохозяйственных продуктов** / В. Г. Андрійчук // Математические методы прогнозирования сельскохозяйственного производства : Респ. науч. конф. : (тез. докладов) / УкрНИИНТИ и техн.-экон. исслед. [и др.] ; [редкол.: А. Г. Скрипка (пред. секции) и др.]. – К. : УкрНИИНТИ, 1970. – Вып. 1 : Комплексное прогнозирование сельскохозяйственного производства. – С. 3–6.

31. **Вдосконалювати матеріальне стимулювання колгоспів за понадплановий продаж сільськогосподарської продукції державі** / В. Г. Андрійчук // Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу та аспірантів Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка по підсумках науково-дослідної роботи за 1970 рік / М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка ; [відп. ред. О. С. Коройд]. – К., 1971. – С. 1–7.

32. **Экономико-математическое обоснование закупок колхозами** / С. И. Наконечный, В. Г. Андрійчук // Механизация учета и вычислительных работ : межвед. науч. сб. / М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва ; [редкол.: Н. Г. Твердохлеб (отв. ред.) и др.]. – К. : Изд-во Киев. ун-та, 1972. – Вып. 14. – С. 137–144.

33. **Удосконалення матеріального стимулювання сільськогосподарського виробництва** / В. Г. Андрійчук, В. М. Яну-

шевич // Питання політичної економії : міжвід. наук. зб. / [голов. редкол.: М. П. Панченко (відп. ред.) та ін.]. – К. : Вид-во Київ. ун-ту, 1973. – Вип. 99 : Відносини розподілу і підвищення ефективності суспільного виробництва. – С. 76–82.

34. Экономико-математическое обоснование основных путей повышения эффективности использования основных производственных фондов в колхозах / В. Г. Андрийчук // Машинная обработка информации : [сборник] / [М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко] ; [редкол.: Н. Г. Твердохлеб (отв. ред.) и др.]. – К. : Изд-во Киев. ун-та, 1973. – Вып. 17. – С. 125–134.

35. Интегральная оценка процесса интенсификации / В. Г. Андрийчук // Машинная обработка информации : межвед. науч. сб. / [М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко] ; [редкол.: Н. Г. Твердохлеб (отв. ред.) и др.]. – К. : Вища шк. Изд-во при Киев. гос. ун-те, 1974. – Вып. 19. – С. 103–116.

36. Сравнительная эффективность использования производственных фондов в колхозах с различной отраслевой структурой производства / В. Г. Андрийчук // Машинная обработка информации : межвед. науч. сб. / [М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко] ; [редкол.: Н. Г. Твердохлеб (отв. ред.) и др.]. – К. : Вища шк. Изд-во при Киев. гос. ун-те, 1975. – Вып. 20. – С. 128–140.

37. Прогнозирование урожайности отдельных сортов винограда при помощи простых однородных цепей Маркова (на примере совхоз-завода «Зеленый гай» Николаевского совхозвинтреста) / В. Г. Андрийчук, Т. А. Терещенко, В. И. Жлуктенко, В. Т. Иванченко // Машинная обработка информации : респ. межвед. науч. сб. / М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко ; [редкол.: Н. Г. Твердохлеб (отв. ред.) и др.]. – К. : Вища шк. Изд-во при Киев. гос. ун-те, 1981. – Вып. 32. – С. 104–112.

38. Экономико-математические модели оптимального использования наличных производственных ресурсов / В. Г. Андрийчук, С. И. Наконечный // Машинная обработка информации : респ. междувед. науч. сб. / М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко ; [редкол.: Н. Г. Твердохлеб (отв. ред.) и др.]. – К. : Вища шк. Изд-во при Киев. гос. ун-те, 1981. – Вып. 33. – С. 33–42.

39. Вдосконалення спеціалізованого кормовиробництва в умовах міжгосподарської кооперації / В. Г. Андрийчук,

М. М. Олійник // Економіка і організація сільського господарства : респ. міжвід. темат. наук. зб. / М-во сіл. госп-ва УРСР ; [редкол.: О. О. Сторожук (відп. ред.) та ін.]. – К. : Урожай, 1982. – Вип. 70 : Методичні питання організації і розвитку міжгосподарських і агропромислових підприємств та виробничих об'єднань. – С. 11–14.

40. Прогнозирование параметров ресурсной корреляционной модели / В. Г. Андрийчук // Машинная обработка информации : респ. межвед. науч. сб. / М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко ; [редкол.: Н. Г. Твердохлеб (отв. ред.) и др.]. – К. : Вища шк. Изд-во при Киев. гос. ун-те, 1982. – Вып. 35. – С. 120–129.

41. Дифференциальная рента в системе рычагов повышения эффективности сельскохозяйственного производства / В. Г. Андрийчук // Вопросы политической экономики : респ. межвед. науч. сб. / М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. гос. ун-т им. Т. Г. Шевченко ; [гл. редкол.: А. А. Чухно (отв. ред.) и др.]. – К. : Вища шк. Изд-во при Киев. гос. ун-те, 1983. – Вып. 169 : Хозяйственный механизм развитого социализма и его совершенствование. – С. 106–109.

42. Совершенствование хозяйственной деятельности РАПО / В. Г. Андрийчук // Совершенствование управления сельскохозяйственным производством в системе агропромышленного комплекса : тез. докл. и выступлений Респ. науч.-практ. конф., [Киев, 26–29 дек. 1984 г.] / М-во сел. хоз-ва УССР [и др.] ; [редкол.: А. А. Сторожук и др.]. – К., 1984.

43. О некоторых направлениях усовершенствования размещения плановых объемов закупок сельскохозяйственных продуктов внутри района / В. Г. Андрийчук // Нормативный метод планирования государственных закупок сельскохозяйственной продукции в системе сельскохозяйственного механизма АПК : тез. докл. Всесоюз. науч.-метод. конф., (Ростов-на-Дону, май 1986 г.) / ВНИИ планирования и нормативов Госагропрома СССР. – Ростов н/Д, 1986.

44. Методика и технология определения на ЭВМ эффективности использования производственного потенциала региональных АПК / В. Г. Андрийчук, М. А. Сендзюк, Н. В. Вихорь // Машинная обработка информации : респ. междувед. науч. сб. / М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко ; [редкол.: Н. Г. Твердохлеб (отв. ред.) и др.]. – К. : Вища шк. Изд-во при Киев. гос. ун-те, 1987. – Вып. 45. – С. 48–58.

45. **Efektívnosť využívania výrobného potenciálu v podmienkach intenzívneho typu reprodukcie** / Vasilij Gavrilovič Andrijčuk // Zborník Socialistický poľnohospodársky podnik a jeho rozvoj v podmienkach intenzívneho typu reprodukcie / Miroslav Grznár, DrSc. a kolektív ; Vysoká škola ekon. v Bratislave, Fak. ekon. a riadenia výrobných odvetví. – [Bratislava], 1987. – S. 58–67. – (Vysokoškolské skriptá).

46. **Анализ эффективности использования производственного потенциала с помощью ЭВМ** / В. Г. Андрийчук, М. А. Седзюк // Машинная обработка информации : респ. междувед. науч. сб. / М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко ; [редкол.: Н. Г. Твердохлеб (отв. ред.) и др.]. – К. : Вища шк. Изд-во при Киев. гос. ун-те, 1988. – Вып. 47. – С. 60–66.

47. **Теоретически и методически основы на определяне на производственного потенциал на селското стопанство върху основата на паричната оценка на производствените ресурси** / В. Г. Андрийчук // Народно-стопански архив / [ред. ком.: Св. Калчев (гл. ред.) и др.]. – Свищов : Висш фин.-стопански ин-т «Д. А. Ценов», 1989. – Год. 42, кн. 4. – С. 434–442.

48. **Новий методологічний підхід до формування централізованого фонду сільськогосподарської продукції** / В. Г. Андрийчук // Проблеми формування ринкової економіки : міжвід. наук. зб. / М-во освіти України, Київ. держ. екон. ун-т ; [редкол.: С. Ф. Покропивний (відп. ред.) та ін.]. – К., 1992. – Вип. 1.

49. **Регулювання пайових відносин в умовах реформи власності сільськогосподарського підприємства** / В. Г. Андрийчук // Проблеми формування ринкової економіки : міжвід. наук. зб. / М-во освіти України, Київ. держ. екон. ун-т ; [редкол.: С. Ф. Покропивний (відп. ред.) та ін.]. – К., 1993. – Вип. 2.

50. **Економічна реформа в АПК: подальші кроки** / В. Г. Андрийчук // Соціально-економічна ситуація та шляхи подолання кризового стану в агропромисловому комплексі України : тези вист. учасників Всеукр. зборів вчених економістів-аграрників, Київ, 14–15 січ. 1999 р. / Укр. акад. аграр. наук, Ін-т аграр. економіки. – К., 1999. – С. 33–41.

51. **Проблеми розвитку приватних аграрних підприємств і вдосконалення міжгалузевих економічних відносин** / В. Г. Андрийчук // Проблеми формування ринкової економіки : міжвід. наук. зб. / Київ. нац. екон. ун-т. – К. : КНЕУ, 2000. – Спец. вип. : Реструктуризація аграрних підприємств і земельна реформа: стан, проблеми, перспективи / [редкол.: В. М. Нелеп

(відп. за вип.), В. Г. Андрійчук, С. І. Дем'яненко та ін.]. – С. 29–38.

52. Development of the private agrarian enterprises, its problems, and improvement of the interbranch economic relations / Vasyl G. Andriychuk // Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu. – Warszawa ; Poznań ; Zamość, 2000. – Т. 2, з. 3. – С. 79–84. – (SERiA).

53. Диверсифікація аграрних підприємств: сутність, форми, види та методика виміру і аналізу її рівня / В. Г. Андрійчук, О. Ю. Ничипорук // Стратегія економічного розвитку України : наук. зб. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т [та ін.] ; [редкол.: О. П. Степанов (голов. ред.) та ін.]. – К. : КНЕУ, 2002. – Вип. 3. – С. 75–84.

54. Методологічні та методичні підходи до інтерпретації критерію залучення позикового капіталу і вибору дисконтної ставки при обґрунтуванні інвестиційних проєктів / В. Г. Андрійчук // Формування ринкової економіки : міжвід. наук. зб. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ; [редкол.: О. О. Беляєв (відп. ред.) та ін.]. – К. : КНЕУ, 2003. – Спец. вип. : Удосконалення економічної роботи на сільськогосподарських підприємствах в умовах перехідної економіки. – С. 49–57.

55. Внутрішня будова ринку сільськогосподарської продукції: теоретико-методологічний аспект / В. Г. Андрійчук // Формування та розвиток аграрного ринку : матеріали Шостих річних зборів Всеукр. конгресу вчених економістів-аграрників, Київ, 16–17 січ. 2004 р. / [редкол.: П. Т. Саблук та ін.]. – К. : ННЦ ІАЕ, 2004. – С. 66–77.

56. Про необхідність комплексного використання в планово-економічній роботі показників рентабельності / В. Г. Андрійчук // Удосконалення економічного механізму функціонування аграрних підприємств в умовах невизначеності : зб. наук. пр. Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 19–20 трав. 2004 р. / Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2004. – С. 30–36.

57. Розвиток наукових досліджень з проблем капіталізації агропромислового виробництва / В. Г. Андрійчук // Розвиток аграрної економічної науки в Україні та її завдання в умовах освоєння ринкової системи господарювання: стенограма Восьмих річних зборів Всеукр. конгресу вчених економістів-аграрників, Київ, 20–21 черв. 2006 р. / ННЦ «Ін-т аграр. економіки» УААН. – К., 2006. – С. 93–105.

58. Використання методу капіталізації і дисконтування грошових потоків для оцінки доцільності придбання і створен-

ня новацій / В. Г. Андрійчук // Формування ринкової економіки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2009. – Спец. вип. : Аграрна економічна освіта в розбудові конкурентоспроможного сільськогосподарства України / [редкол.: С. І. Дем'яненко (відп. за вип.), В. Г. Андрійчук, Ф. В. Іваненко та ін.]. – С. 132–140.

59. Комплексний тренінг з планування агропромислового формування в системі інноваційної освітньої стратегії / В. Г. Андрійчук // Тренінгові технології як засіб формування знансєвих та практичних компетенцій: досвід факультетів і кафедр : зб. матеріалів наук.-метод. конф., 3–4 лют. 2009 р. : [у 2 т.] / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; [редкол.: А. М. Колот та ін.]. – К. : КНЕУ, 2009. – Т. 1. – С. 106–109.

60. Аналітична оцінка методології формування прибутку для оподаткування в умовах дії Податкового Кодексу України / В. Г. Андрійчук // Формування ринкової економіки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2011. – Спец. вип. : у 2 ч., ч. 1 : Організаційно-правові форми агропромислових формувань: стан, перспективи та вплив на розвиток сільських територій / [редкол.: О. О. Беляєв (відп. ред.), В. М. Данюк, В. Г. Андрійчук та ін.]. – С. 48–56.

Публікації в періодичних виданнях

61. Вищий рівень концентрації – вища рентабельність / А. М. Михальчук, Т. В. Зепсер, В. Г. Андрійчук // Тваринництво України. – 1968. – № 12. – С. 20–22.

62. Досвід вирівнювання економічних умов господарювання колгоспів у Кагарлицькому районі / В. Г. Андрійчук, І. В. Невмержицький, С. М. Прищепа // Вісник сільськогосподарської науки. – 1968. – № 12. – С. 3–9.

63. Вплив природно-економічних факторів виробництва на рівень економічного розвитку колгоспів (на прикладі колгоспів Хмільницького району Вінницької області) / М. Й. Хорунжий, В. Г. Андрійчук // Вісник сільськогосподарської науки. – 1969. – № 7. – С. 9–14.

64. Методика аналізу собівартості яєць / В. І. Нелепенко, В. Г. Андрійчук, В. Г. Линник, В. В. Радченко // Вісник сільськогосподарської науки. – 1972. – № 1. – С. 39–42.

65. Об оптимальном соотношении между основными и оборотными производственными фондами / В. Г. Андрійчук // Экономика сельского хозяйства. – 1972. – № 7.

66. Удосконалювати калькулювання собівартості продукції / В. Г. Андрійчук, В. Г. Линник // Тваринництво України. – 1972. – № 11. – С. 22–23.

67. К методике внутрирайонного планирования производства и закупок сельскохозяйственной продукции / В. Нелеп, В. Андрійчук // Экономика Советской Украины. – 1973. – № 6. – С. 32–39.

68. Производственные фонды и производительность труда в сельском хозяйстве / В. Янушевич, В. Андрійчук // Экономика Советской Украины. – 1973. – № 10. – С. 46–54.

69. Капітальні вкладення в сільське господарство / В. Андрійчук, А. Смыслов // Хлібороб України. – 1974. – № 3. – С. 36–37.

70. Критерій ефективності сільськогосподарського виробництва / В. Г. Андрійчук // Вісник сільськогосподарської науки. – 1981. – № 8. – С. 56–60.

71. Методологічні та методичні питання визначення аграрного потенціалу сільськогосподарських підприємств та регіонів / В. Андрійчук // Економіка Радянської України. – 1981. – № 9. – С. 53–59.

72. Интенсивность сельскохозяйственного производства: сущность и количественное измерение / В. Андрійчук // Экономика сельского хозяйства. – 1982. – № 11. – С. 61–67.

73. Методика доведення рівнонапружених планів закупівель до адміністративних районів області / В. Г. Андрійчук // Вісник сільськогосподарської науки. – 1982. – № 3. – С. 59–63.

74. Методичні питання підвищення ефективності виробництва у спеціалізованих кормових колгоспах / В. Г. Андрійчук, М. М. Олійник // Вісник сільськогосподарської науки. – 1982. – № 9. – С. 72–76.

75. Оптимізація плану закупівель по адміністративних районах області / В. Г. Андрійчук // Вісник сільськогосподарської науки. – 1982. – № 4. – С. 66–71.

76. Обоснование показателей общего эффекта для оценки использования производственного потенциала / В. Андрійчук // Экономика сельского хозяйства. – 1984. – № 6. – С. 43–50.

77. Про деякі важливі питання впровадження колективного підряду в сільському господарстві / В. Г. Андрійчук // Вісник сільськогосподарської науки. – 1984. – № 2. – С. 1–7.

78. **Проблеми поліпшення господарської діяльності РАПО** / В. Г. Андрійчук // Вісник сільськогосподарської науки. – 1984. – № 6. – С. 23–27.

79. **Питання методологічної правомірності визначення інтегрального показника виробничого потенціалу** / В. Г. Андрійчук // Вісник сільськогосподарської науки. – 1986. – № 9. – С. 24–28.

80. **Колективний підряд і розв’язання проблеми авансування** / В. Г. Андрійчук, В. Т. Іванченко // Вісник сільськогосподарської науки. – 1987. – № 5. – С. 18–22.

81. **Основні напрями використання показників виробничого потенціалу** / В. Г. Андрійчук // Вісник сільськогосподарської науки. – 1987. – № 12. – С. 9–13.

82. **Оцінка використання виробничого потенціалу регіональних АПК** / В. Андрійчук, М. Вихор // Економіка Радянської України. – 1987. – № 8. – С. 72–77.

83. **Улучшение качества сельскохозяйственной продукции** / В. Г. Андрійчук, Н. И. Хорунжий // Под знаменем ленинизма. – 1987. – № 2. – С. 19–26.

84. **Виробничий потенціал та виробнича потужність сільськогосподарських підприємств і регіонів** / В. Г. Андрійчук // Вісник сільськогосподарської науки. – 1988. – № 11. – С. 11–17.

85. **Оцінка різних способів визначення виробничого потенціалу сільськогосподарських підприємств і регіонів** / В. Андрійчук // Економіка Радянської України. – 1989. – № 6. – С. 32–39.

86. **Агроконсорціум** / В. Андрійчук // Під прапором лєнінізму. – 1990. – № 6.

87. **Закон УРСР «Про економічну самостійність Української РСР»** : альтернативний проект / розроб.: А. Ф. Павленко, М. І. Савлук, В. Г. Андрійчук [та ін.] // Літературна Україна. – 1990. – 1 лют. (№ 5). – С. 3.

88. **Будувати багатокладну економіку** / В. Г. Андрійчук // Комунар. – 1991. – 2 лип. (№ 75). – С. 1.

89. **Податки і люди** / В. Андрійчук // Голос України. – 1991. – 6 квіт. (№ 67). – С. 7.

90. **Рєформа відносин власності у колгоспах** / В. Г. Андрійчук // Комунар. – 1991. – 12 верес. (№ 100). – С. 1–2.

91. **Рєформа отношений собственности в колхозах** / В. Андрійчук // АПК: економіка, управління. – 1992. – № 2. – С. 20–25.

92. **Як запобігти війні за землю. Особливості приватизації в сільськогосподарських підприємствах, де є переселенці-**

чорнобиляни / В. Нелеп, В. Андрійчук, Л. Бойко // *Голос України*. – 1994. – 15 квіт. (№ 70). – С. 3.

93. **Майновий пай чорнобильців** / В. Г. Андрійчук, В. М. Нелеп // *Голос України*. – 1995.

94. **Амортизація... наспіх** / В. Андрійчук // *Агро-Україна*. – 1996. – Листопад (№ 13–14). – С. 4.

95. **Внутрішньогосподарський ринок паїв** / В. Г. Андрійчук, В. М. Нелеп // *Пропозиція*. – 1996. – № 4. – С. 70–71.

96. **Закон прийнято. Що далі?** / В. Андрійчук // *Урядовий кур'єр*. – 1996. – 17 верес. (№ 175). – С. 7.

97. **Особливості оцінки і розподілу майнових паїв і примноженої власності в умовах інфляції** / В. Г. Андрійчук, В. М. Нелеп // *Пропозиція*. – 1996. – № 3. – С. 68–70.

98. **Приватизаційний сертифікат селянина: куди його внести?** / В. Нелеп, В. Андрійчук, Ф. Фернандес // *Кагарлицькі вісті*. – 1996. – 1 листоп. (№ 86). – С. 3–4.

99. **Сертифікати вклали. До серванта** / В. Андрійчук, В. Нелеп, Ф. Фернандес // *Голос України*. – 1996. – 12 листоп. (№ 211). – С. 10.

100. **ТАСІС селянину: вкладайте ваучери у переробні підприємства** / В. Нелеп, В. Андрійчук, Ф. Фернандес // *Бізнес*. – 1996. – 4 листоп. (№ 44).

101. **Аграрна політика України в науковому вимірі** / В. Андрійчук // *Економіка України*. – 1997. – № 12. – С. 87–88. – Рец. на кн.: *Сучасна аграрна політика України: проблеми становлення* / за ред. П. Т. Саблука та В. В. Юрчишина. – К., 1996. – 663 с.

102. **Загроза селу – загроза державі** / В. Г. Андрійчук, В. В. Юрчишин, В. М. Нелеп [та ін.] // *Сільські вісті*. – 1997. – 4 квіт. (№ 41). – С. 1.

103. **Структура авансованого капіталу аграрних підприємств і його вартісна оцінка** / В. Г. Андрійчук, С. А. Галузинський // *Економіка АПК*. – 1997. – № 6. – С. 58–62.

104. **Фонди не зношуються. Зношуються засоби праці** / В. Андрійчук // *Голос України*. – 1997. – 16 січ. (№ 6). – С. 3.

105. **Власний та позичковий капітал підприємств і критерії їх раціонального співвідношення** / В. Андрійчук, С. Галузинський // *Економіка України*. – 1998. – № 6. – С. 15–23.

106. **Економічна реформа в АПК: подальші кроки** / В. Г. Андрійчук // *Економіка АПК*. – 1999. – № 1. – С. 64–69.

107. **Обґрунтування вимірювальної системи відтворення основних фондів** / В. Андрійчук, О. Боброва // *Агроінком*. – 1999. – № 7. – С. 16–19.

108. **Важливі підойми відродження АПК** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2000. – № 4. – С. 18–26.

109. **Велика шкода** : [проблеми реформування сільського господарства] / В. Юрчишин, В. Андрійчук, В. Нелеп [та ін.] // Голос України. – 2000. – 22 січ. (№ 12). – С. 9.

110. **Чи можна розірвати зачароване коло?** : [проблеми реструктуризації аграрних підприємств : бесіда з учасн. міжнар. наук.-практ. конф., чл.-кор. УААН, проф. В. Г. Андрійчуком / записала Л. Зінковська] // Молодь України. – 2000. – 17 листоп. (№ 148). – С. 2.

111. **Майнові відносини, або Постскриптум до Указу** : [розмова з д-ром екон. наук, проф., чл.-кор. УААН В. Г. Андрійчуком / записала Л. Зінковська] // Сільський час. – 2001. – 9 берез. (№ 10). – С. 10.

112. **Майнові відносини – гордіїв вузол аграрних реформ** / В. Г. Андрійчук // Сільський час. – 2001. – 2 лют. (№ 5). – С. 7.

113. **Оцінка макро- та мікропараметрів економіки в контексті продовольчої безпеки України** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2001. – № 5. – С. 61–65.

114. **Як врегулювати майнові відносини на селі?** : [актуальне інтерв'ю з д-ром екон. наук, проф., чл.-кор. УААН В. Г. Андрійчуком / записала Л. Зінковська] // Молодь України. – 2001. – 27 лют. (№ 24). – С. 2.

115. **Агролізинг на пореформеному етапі розвитку аграрних підприємств** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2002. – № 10. – С. 19–24.

116. **Методологічні і методичні засади обґрунтування параметрів угоди фінансового лізингу в аграрному секторі** / В. Андрійчук, О. Радіоненко // Економіка України. – 2002. – № 10. – С. 56–64.

117. **Фундаментальне дослідження процесів трансформації АПК України в ринкові умови** / В. Андрійчук // Економіка України. – 2002. – № 8. – С. 88–89. – Рец. на кн.: Ситник В. П. Трансформація АПК України в ринкові умови / В. П. Ситник. – К. : ІАЕ УААН, 2002. – 518 с.

118. **Ціна як інструмент аналізу, оцінки і прогнозу економічних та виробничих параметрів розвитку підприємства** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2002. – № 3. – С. 65–70.

119. **Земля** : [актуальне інтерв'ю з д-ром екон. наук, проф., чл.-кор. УААН В. Г. Андрійчуком та д-ром екон. наук, проф., акад. УААН О. М. Шпичаком / записала Л. Зінковська] // Молодь України. – 2003. – 15 квіт. (№ 48). – С. 1–2.

120. **Проблеми теорії та практики формування ціни землі сільськогосподарського призначення** / О. М. Шпичак, В. Г. Андрійчук // Землевпорядний вісник. – 2003. – № 3. – С. 82–90.

121. **Теорія та практика формування ціни землі сільськогосподарського призначення** / В. Г. Андрійчук, О. М. Шпичак // Агроінком. – 2003. – № 3–4. – С. 33–41.

122. **Фінансовий лізинг у розвитку матеріально-технічної бази аграрних підприємств** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2003. – № 3. – С. 65–69.

123. **Внутрішня будова ринку сільськогосподарської продукції: теоретико-методологічний аспект** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2004. – № 3. – С. 29–35.

124. **Агропромислова інтеграція – основа міжгалузевих відносин** / В. Андрійчук // Справочник економіста. – 2005. – № 1. – С. 26–30.

125. **Капіталізація вітчизняного сільського господарства: суть, напрями, механізми і перші оцінки здійснення** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2005. – № 7. – С. 69–74.

126. **Теоретико-методологічне обґрунтування ефективності виробництва** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2005. – № 5. – С. 52–63.

127. **Капіталізація сільського господарства: вимір масштабів та оцінка переваг і загроз здійснення** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2006. – № 2. – С. 8–16.

128. **Капіталізація сільського господарства: ідентифікація і мотиви здійснення** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2006. – № 1. – С. 40–54.

129. **Надконцентрація агропромислового виробництва і земельних ресурсів та її наслідки** / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2009. – № 2. – С. 3–9.

130. **Життя і діяльність на службі трьох святих – сім'ї, села та України** : до 85-річчя академіка НААН України В. В. Юрчишина / В. М. Гець, П. Т. Саблук, В. Г. Андрійчук [та ін.] // Економіка України. – 2010. – № 3. – С. 82–84.

131. **Метод аналізу оболонки даних (DEA) у вимірі та оцінці ефективності діяльності підприємств** / В. Г. Андрійчук, Р. В. Андрійчук // Економіка АПК. – 2011. – № 7. – С. 81–88.

132. **Регіональна інтеграція як складова глобалізації** / В. Андрійчук // Економіка України. – 2011. – № 7. – С. 94–95. – Рец. на кн.: Саблук П. Т. Регіональна інтеграція / П. Т. Саблук, В. І. Власов, О. Ю. Біленький. – К. : ННЦ ІАЕ, 2010. – 365 с.

133. **Аналіз методології визначення вартості підприємства в межах дохідного підходу** / В. Г. Андрийчук, Р. В. Андрийчук // Економіка АПК. – 2012. – № 9. – С. 40–47.

134. **Поверніть гроші за молоко і м'ясо! Через газету виробники намагаються достукатися до високих кабінетів** / А. Ворона, В. Нелеп, В. Андрийчук [та ін.] // Голос України. – 2012. – 6 берез. (№ 43). – С. 16.

135. **Агропромислові формування нового типу в контексті стратегії розвитку вітчизняного сільського господарства** / В. Г. Андрийчук // Економіка АПК. – 2013. – № 1. – С. 3–15.

Рекомендації виробництву

136. **Методические рекомендации и примерные нормативы для оперативного планирования и контроля прямых затрат в растениеводстве совхозов зоны Полесья** / ВНИИ планирования и нормативов Госагропрома СССР ; [разраб.: Ю. С. Коваленко, М. И. Ковальчук, В. Г. Андрийчук и др.]. – К., 1978. – 158 с.

137. **Методические рекомендации по ведению равнонапряженного плана закупок сельскохозяйственных продуктов до административных районов области** / Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко [и др.] ; [разраб.: В. Андрийчук, А. Билык, С. Ванжула и др.]. – К., 1981. – 53 с.

138. **Разработка предложений по развитию специализации и концентрации производства на базе межхозяйственной кооперации** : науч. отчет / В. Андрийчук, В. Нелеп, М. Сидоренко, А. Смыслов ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1981. – № ГР 78045175.

139. **Методические рекомендации по внутрирайонному планированию закупок сельскохозяйственной продукции в условиях межхозяйственной кооперации** / В. Г. Андрийчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1982. – 31 с.

140. **Размещение планов государственных закупок сельскохозяйственных продуктов внутри области (края, АССР) и района** : метод. рекомендации / [Н. Борисенко, Н. Гончаров, В. Андрийчук и др.] ; М-во сел. хоз-ва СССР, ВНИИ планирования и нормативов Госагропрома СССР. – Ростов н/Д : Кн. изд-во, 1983. – 110 с.

141. **Методические указания по размещению планов государственных закупок сельскохозяйственной продукции внутри области (края, АССР) и района** / [Н. Борисенко, Н. Гончаров, В. Андрийчук и др.] ; М-во сел. хоз-ва СССР, ВНИИ

планирования и нормативов сел. хоз-ва, ВНИИ экономики, труда и управления в сел. хоз-ве. – М., 1984. – 83 с.

142. Методичні вказівки по складанню виробничо-фінансового плану колгоспу / В. Нелеп, М. Сидоренко, В. Андрійчук, Г. Нам ; М-во сіл. госп-ва УРСР. – К., 1984. – 95 с.

143. Размещение планов государственных закупок сельскохозяйственных продуктов внутри области (края, АССР) и района : метод. рекомендации / [В. Андрійчук, Н. Борисенко, Н. Гончаров и др.] ; М-во сел. хоз-ва СССР, ВНИИ планирования и нормативов Госагропрома СССР. – Ростов н/Д : Кн. изд-во, 1985. – 78 с.

144. Резервы повышения эффективности сельскохозяйственного производства в условиях межхозяйственной кооперации : науч. отчет / В. Андрійчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К., 1985. – № ГР 01819007235.

145. Методика расчёта контрольных цифр по закупкам сельскохозяйственной продукции, доводимых до районов и хозяйств исходя из нормативов, учитывающих экономическую оценку земли, обеспеченность производственными фондами и другими ресурсами / [И. Солдатов, Н. Гончаров, В. Андрійчук и др.] ; Госагропром СССР. – М., 1986. – 16 с.

146. Методические указания по планированию закупок сельскохозяйственной продукции районам и хозяйствам с учётом ресурсного потенциала / В. Г. Андрійчук, А. М. Онищенко, В. В. Протасов ; Госагропром УССР. – К., 1986. – 25 с.

147. Методические рекомендации по оценке ресурсного потенциала сельского хозяйства и основных направлений его использования в экономическом механизме АПК / [А. Онищенко, В. Андрійчук, Н. Гончаров и др.] ; ВНИИ планирования и нормативов Госагропрома СССР. – М., 1989. – 24 с.

148. Методические рекомендации по планированию госзаказа поставок сельскохозяйственной продукции союзными республиками в общесоюзный фонд / [В. Андрійчук, Н. Гончаров, Т. Тагунщикова и др.] ; Госплан СССР, Всесоюз. акад. с.-х. наук им. В. И. Ленина. – М., 1989. – 103 с.

Навчально-методичні матеріали

149. Навчальні завдання та методичні розробки по економіці сільського господарства / В. Г. Андрійчук ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К. : КІНГ, 1972.

150. **Учебні завдання і методичні розробки з економіки соціалістичного сільського господарства.** Ч. 1 / В. Г. Андрійчук, М. Г. Гриб, М. Й. Хорунжий ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К., 1972. – 138 с.

151. **Ефективність використання земельних ресурсів у сільськогосподарському виробництві :** лекція / В. Г. Андрійчук ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К., 1974. – 41 с.

152. **Застосування економіко-математичних методів в економічних дослідженнях розвитку колгоспно-радгоспного виробництва** / В. Г. Андрійчук // Методичні рекомендації по підготовці дипломних робіт та їх тематика / К. Л. Лісничий ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К., 1974. – С. 32–45.

153. **Методические указания и тематика курсовых работ по экономике сельского хозяйства** / В. Г. Андрійчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1975. – 63 с.

154. **Программа курса «Основы научных исследований»** / В. Г. Андрійчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1977.

155. **Программа курса «Экономика, организация и планирование сельскохозяйственного производства»** / В. Г. Андрійчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1977. – 21 с.

156. **Программа (проект) и тематика курсовых работ по курсу «Экономика сельского хозяйства»** / В. Г. Андрійчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1977. – 38 с.

157. **Учебні завдання по економіці сільського господарства (тема 1–5)** / В. Г. Андрійчук ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К. : КИНГ, 1977. – 70 с.

158. **Учебні завдання по економіці сільського господарства (тема 6–11)** / В. Г. Андрійчук ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К. : КИНГ, 1977. – 64 с.

159. **Повышение эффективности сельскохозяйственных предприятий :** текст лекции / В. Г. Андрійчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К., 1979. – 67 с. – (Серия учебно-методических материалов).

160. **Программа (проект) непрерывной математической подготовки студентов специальности 1716 «Планирование**

сельского хозяйства» / С. И. Наконечный, В. Г. Андрийчук, Н. Г. Винниченко, С. Г. Геец ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К., 1980. – 68 с.

161. Интенсивность сельскохозяйственного производства, методика ее измерения и пути повышения : текст лекции / В. Г. Андрийчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К., 1981. – 63 с.

162. Рабочая программа (проект) курса «Экономика сельского хозяйства» (темы 1–13) / В. Андрийчук, А. Смыслов ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1981. – 47 с.

163. Рабочая программа (проект) курса «Экономика сельского хозяйства» (темы 14–23) / В. Андрийчук, А. Смыслов ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1981. – 36 с.

164. Программа (проект) и тематика курсовых работ по курсу «Экономика сельского хозяйства» / В. Андрийчук, Н. Гриб ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1982.

165. Программа и методические указания для проведения практических занятий по курсу «Экономика, организация и планирование АПК» / В. Андрийчук, В. Нелеп ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1984. – 15 с.

166. Программа дисциплины «Экономика сельского хозяйства» : (для высш. учеб. заведений) / В. Андрийчук, А. Смыслов ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1985. – 32 с.

167. Программа дисциплины «Экономика, организация и планирование сельского хозяйства» : для студентов вузов специальности 1701 «Планирование нар. хоз-ва» / В. Г. Андрийчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К., 1986. – 24 с.

168. Программа, тематика курсовых работ и методические указания по изучению дисциплины и проведению практических занятий по курсу «Экономика сельского хозяйства» / В. Г. Андрийчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К., 1988. – 42 с.

169. **Программа курса «Основы научных исследований»** / В. Г. Андрійчук ; М-во высш. и сред. спец. образования УССР, Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К. : КИНХ, 1990. – 11 с.

170. **Програма, тематика курсових робіт і методичні вказівки до практичних занять «Економіка підприємств, галузей і міжгалузових комплексів»** : для студ. вузів спец. 06.03 «Економіка і планування АПК» / В. Г. Андрійчук ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К. : КИНГ, 1990. – 45 с.

171. **Програма і методичні вказівки по вивченню дисципліни «Економіка підприємства»** : для студ. спец. 0202 денної і заочної форм навчання / М-во освіти України, Київ. держ. екон. ун-т ; [уклад. В. Г. Андрійчук ; відп. за вип. В. М. Нелеп]. – К. : КДЕУ, 1994. – 46 с.

172. **Методичні вказівки до написання магістерської дисертації з програми «Аграрний менеджмент»** / М-во освіти України, Київ. держ. екон. ун-т ; [уклад.: В. Г. Андрійчук, В. М. Нелеп, М. Й. Хорунжий ; відп. за вип. В. М. Нелеп]. – К. : КДЕУ, 1997. – 20 с.

173. **Програма, контрольні запитання і завдання для самостійної роботи з дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності аграрних підприємств»** : для слухачів магістер. прогр. «Аграрний менеджмент» / М-во освіти України, Київ. держ. екон. ун-т ; [уклад. В. Г. Андрійчук ; відп. за вип. В. М. Нелеп]. – К. : КДЕУ, 1997. – 20 с.

174. **Магістерські програми. Менеджмент організацій. Програма «Аграрний менеджмент». 2001/02 навчальний рік. Ч. 2** / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ; [кол. авт. під кер. В. М. Нелепа, В. Г. Андрійчука ; наук. кер. А. Ф. Павленко ; відп. за вип. С. В. Степаненко ; кер. прогр. В. М. Нелеп]. – К. : [КНЕУ], 2001. – 238 с.

175. **Економіка підприємства** : прогр. навч. дисципліни для аграр. вищ. навч. закл. II–IV рівнів акредитації з напрямів підготовки фахівців: 0501 «Економіка і підприємництво»; 0502 «Менеджмент» / П. П. Руснак, В. І. Мацибора, В. Г. Андрійчук [та ін.] ; М-во аграр. політики України. – К. : Аграрна освіта, 2002. – 24 с.

176. **Магістерські програми. Менеджмент організацій. Програма «Аграрний менеджмент». 2004/2005 навчальний рік** / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ; [наук. кер. А. Ф. Павленко ; відп. за вип. С. В. Степаненко ; кер.

прогр. В. М. Нелеп, В. Г. Андрійчук ; уклад.: В. М. Нелеп, В. Г. Андрійчук, С. І. Дем'яненко та ін.]. – К. : КНЕУ, 2004. – 287 с.

177. **Магістерська програма «Економіка підприємств АПК»** : навч.-метод. комплекс / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; [наук. кер. А. Ф. Павленко, С. В. Степаненко ; кер. магістер. прогр. С. І. Дем'яненко ; уклад.: С. І. Дем'яненко, В. Г. Андрійчук, В. М. Нелеп та ін.]. – К. : КНЕУ, 2008. – 376 с.

178. **Програма з виробничої практики** / Ф. В. Іваненко, В. Г. Андрійчук ; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. – К. : КНЕУ, 2008. – 24 с.

179. **Навчальні завдання та методичні вказівки для проведення семінарсько-практичних занять з дисципліни «Основи наукових досліджень»** / В. Г. Андрійчук ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2011. – 39 с.

Інші публікації

180. **Побудова кореляційних моделей за допомогою ЕОМ «Дніпро-21» і їх використання в аграрних економічних дослідженнях** / В. Г. Андрійчук ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К. : КІНГ, 1975. – 57 с.

181. **Оптимізація кормових раціонів за допомогою лінійного програмування і ЕОМ «Дніпро-21»** / В. Г. Андрійчук ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – К. : КІНГ, 1986. – 25 с.

182. **Юрчишин Володимир Васильович** : біобібліогр. покажч. наук. пр. за 1956–2004 роки / УААН, ННЦ «Ін-т аграр. економіки», Держ. наук. с.-г. б-ка ; [упоряд.: Л. Г. Сливкіна, Т. Ф. Дерлеменко, О. М. Шестопаль ; авт. вступ. ст.: В. Г. Андрійчук, О. М. Онищенко, В. М. Трегобчук та ін. ; наук. ред. В. А. Вергунов]. – Вид. 2-ге, доповн. – К. : ННЦ ІАЕ, 2005. – 165 с. : портр. – (Академіки Української академії аграрних наук).

183. **Шляхами поступу... (1944–2009)** : 65-річчю заснування кафедри економіки агропромислових формувань присвячується / [С. І. Дем'яненко, В. Г. Андрійчук, В. М. Нелеп та ін.] ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» [та ін.]. – К. : КНЕУ, 2009. – 141 с. : іл.

РЕДАКТОР ТА ЧЛЕН РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

184. **Проблеми формування ринкової економіки** : міжвід. наук. зб. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ; [редкол.: О. О. Беляєв (відп. ред.), О. А. Петухова, В. Г. Андрійчук та ін.]. – К. : КНЕУ.

Вип. 3–10. – 1994–2002.

Спец. вип. : Реструктуризація аграрних підприємств і земельна реформа: стан, проблеми, перспективи. – 2000. – 418 с.

Спец. вип. : Управління людськими ресурсами: проблеми теорії та практики. – 2001. – 628 с.

185. **Проблеми формування ресурсного потенціалу сталого розвитку АПК** : зб. наук. пр. / Ін-т економіки НАН України ; [редкол.: В. М. Трегобчук, В. Г. Андрійчук, А. М. Третяк та ін.]. – К., 2003. – 112 с.

186. **Формування ринкової економіки** : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; [редкол.: О. О. Беляєв (відп. ред.), В. М. Данюк, В. Г. Андрійчук та ін.]. – К. : КНЕУ.

Вип. 11–28. – 2003–2012. – Видається двічі на рік.

Спец. випуски. – 2003–2012.

187. **Дем'яненко С. І.** Менеджмент аграрних підприємств : навч. посібник / С. І. Дем'яненко ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. О. Єранкін, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т. – К. : КНЕУ, 2005. – 347 с. – (До 100-річчя Київського національного економічного університету).

188. **Ковальчук М. І.** Економічний аналіз діяльності підприємств АПК : підруч. для студ. екон. спец. аграр. ф-тів вищ. навч. закл. / М. І. Ковальчук ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. О. Єранкін, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т. – К. : КНЕУ, 2005. – 390 с. – (До 100-річчя Київського національного економічного університету).

189. **Царьов М. С.** Інформаційні системи і технології обліку в АПК : практикум : навч. посібник / М. С. Царьов ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. О. Єранкін, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т. – К. : КНЕУ, 2005. – 365 с. – (До 100-річчя Київського національного економічного університету).

190. **Економіка і організація агропромислових формувань** : навч. посібник / С. І. Дем'яненко, М. Й. Хорунжий, О. Г. Боброва, П. В. Коваль ; за заг. ред. С. І. Дем'яненка ; [редкол.:

М. М. Коцупатрий (голова), О. О. Єранкін, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. – К. : КНЕУ, 2006. – 301 с. – (До 100-річчя Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана).

191. **Проектування агропромислового формування у продуктовому підкомплексі АПК** : комплексний тренінг зі спец. «Економіка підприємств» для слухачів магістер. прогр. «Економіка підприємств АПК» / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; за заг. ред. В. Г. Андрійчука ; уклад.: В. Г. Андрійчук, П. В. Коваль, В. М. Нелеп, О. В. Садовник. – К. : КНЕУ, 2007. – 96 с.

192. **Вісник аграрної науки** : наук.-теорет. журн. / Нац. акад. аграр. наук України ; [редкол.: В. Ф. Петриченко (голов. ред.), В. А. Величко, В. Г. Андрійчук та ін.]. – К., 2008–2013. – Щомісячник.

193. **Дем'яненко С. І.** Кількісний аналіз та моделювання аграрних ринків : навч. посібник / С. І. Дем'яненко, О. В. Нів'євський ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. О. Єранкін, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2008. – 418 с.

194. **Дем'яненко С. І.** Менеджмент витрат в АПК : навч. посібник / С. І. Дем'яненко ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. О. Єранкін, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2008. – 462 с.

195. **Нелеп В. М.** Планування в агропромислових формуваннях : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / В. М. Нелеп ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. О. Єранкін, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2008. – 296 с.

196. **Дем'яненко С. І.** Основи аграрного розвитку і політики : навч. посібник / С. І. Дем'яненко ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. В. Садовник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2010. – 396 с.

197. **Економіка підприємств агропродовольчого комплексу** : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / В. Г. Андрійчук ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. В. Садовник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2010. – 414 с.

198. **Іваненко Ф. В.** Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва : навч. посібник / Ф. В. Іваненко ; [редкол.:

М. М. Коцупатрий (голова), О. В. Садовник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2010. – 252 с.

199. **Коцупатрий М. М.** Комп'ютерні інформаційні системи в аудиті : практикум : навч. посібник / М. М. Коцупатрий, Н. С. Золотарьова, І. І. Гончар ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. В. Садовник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2010. – 309 с.

200. **Хорунжий М. Й.** Аграрна політика : підручник / М. Й. Хорунжий ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. В. Садовник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2010. – 321 с.

201. **Інформаційні системи і технології обліку в агропромислових формуваннях** : навч. посібник / М. М. Коцупатрий, М. С. Царьов, Н. С. Золотарьова, Л. А. Суліменко ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. В. Садовник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2012. – 327 с.

202. **Коцупатрий М. М.** Обліково-аналітичне забезпечення управління біологічними перетвореннями в інкубаторно-птахівничих підприємствах : монографія / М. М. Коцупатрий, Н. С. Золотарьова ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. В. Садовник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2012. – 231 с.

203. **Хорунжий М. Й.** Аграрна політика : практикум для студ. магістер. прогр. / М. Й. Хорунжий ; [редкол.: М. М. Коцупатрий (голова), О. В. Садовник, В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2012. – 257 с.

РЕЦЕНЗЕНТ

204. Програма, тематика контрольних робіт і методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни **«Економіка виробництва та переробки сільськогосподарської продукції»** : для студ.-бакалаврів очної і заочної форм навчання / М-во освіти України, Київ. держ. екон. ун-т ; [уклад.: А. І. Смилов, О. Г. Покотилова ; рец. В. Г. Андрійчук ; відп. за вип. В. М. Нелеп]. – К. : КДЕУ, 1995. – 32 с.

205. Дем'яненко С. І. Вплив макроекономічного регулювання на виробничі витрати у сільському господарстві : [монографія] / С. І. Дем'яненко ; [рец. В. Г. Андрійчук] ; М-во освіти України, Київ. держ. екон. ун-т. – К. : КДЕУ, 1996. – 100 с.

206. Програма дисципліни **«Ефективність менеджменту»**, індивідуальні завдання для самостійної роботи, теми курсових робіт і методичні вказівки до їх виконання : для слухачів магістер. прогр. «Аграрний менеджмент» / М-во освіти України, Київ. нац. екон. ун-т ; [уклад. Е. В. Кондратенко ; рец. В. Г. Андрійчук ; відп. за вип. В. М. Нелеп]. – К. : КНЕУ, 1997. – 12 с.

207. Програма та індивідуальні завдання для самостійної роботи з курсу **«Стратегічне управління»** : для магістрів за фаховим спрямуванням «Бух. облік та аудит с.-г. формувань» і бакалаврів спец. «Аграрний менеджмент» всіх форм навчання / М-во освіти України, Київ. держ. екон. ун-т ; [уклад. В. М. Нелеп ; рец. В. Г. Андрійчук ; відп. за вип. В. М. Нелеп]. – К. : КДЕУ, 1997. – 12 с.

208. Дем'яненко С. І. Менеджмент виробничих витрат у сільському господарстві : навч. посібник / С. І. Дем'яненко ; [рец.: В. Г. Андрійчук та ін.] ; М-во освіти України, Київ. нац. екон. ун-т. – К., 1998. – 264 с.

209. Програма, методичні вказівки та завдання до семінарських і практичних занять з дисципліни **«Економіка підприємства»** : для студ. спец. 0106 «Облік і аудит с.-г. формувань» денної та заочної форм навчання / М-во освіти України, Київ. нац. екон. ун-т ; [уклад.: М. Д. Бондаренко, О. Г. Покотилова ; рец. В. Г. Андрійчук ; відп. за вип. В. М. Нелеп]. – К. : КНЕУ, 1998. – 36 с.

210. Навчально-методичний матеріал до вивчення дисципліни магістерської програми «Управління проектами» / уклад. В. М. Нелеп ; рец. В. Г. Андрійчук // Магістерські програми. Менеджмент організацій. Програма «Аграрний менеджмент». 2004/2005 навчальний рік / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ; [наук. кер. А. Ф. Павленко ; відп. за вип. С. В. Степаненко ; кер. прогр. В. М. Нелеп, В. Г. Андрійчук ; уклад.: В. М. Нелеп, В. Г. Андрійчук, С. І. Дем'яненко та ін.]. – К. : КНЕУ, 2004. – С. 91–108.

211. Навчально-методичні матеріали до вивчення дисципліни магістерської програми «Управління конкурентоспроможністю» / уклад. О. Ю. Ничипорук ; рец. В. Г. Андрійчук // Магістерські програми. Менеджмент організацій. Програма «Аграрний менеджмент». 2004/2005 навчальний рік / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ; [наук. кер. А. Ф. Павленко ; відп. за вип. С. В. Степаненко ; кер. прогр. В. М. Нелеп, В. Г. Андрійчук ; уклад.: В. М. Нелеп, В. Г. Андрійчук, С. І. Дем'яненко та ін.]. – К. : КНЕУ, 2004. – С. 224–245.

212. Навчально-методичні матеріали до вивчення дисципліни «Економічне управління підприємством» / уклад. О. Ю. Старіков ; рец.: В. Г. Андрійчук, В. Г. Кудлай // Магістерська програма «Економіка підприємств АПК» : навч.-метод. комплекс / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; [наук. кер. А. Ф. Павленко, С. В. Степаненко ; кер. магістер. прогр. С. І. Дем'яненко ; уклад.: С. І. Дем'яненко, В. Г. Андрійчук, В. М. Нелеп та ін.]. – К. : КНЕУ, 2008. – С. 49–74.

213. Садовник О. В. Економіка підприємств АПК : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / О. В. Садовник, О. Ю. Старіков ; [рец.: В. Г. Андрійчук, О. В. Шкільов, М. В. Вихор] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2010. – 149 с.

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ШКОЛА ВЧЕНОГО

*Автореферати дисертацій, захищених
під керівництвом В. Г. Андрійчука*

214. **Иванченко В. Т.** Экономическая эффективность виноградовинодельческих совхозов-заводов и пути ее повышения : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / Иванченко Виктор Тимофеевич ; Харьк. с.-х. ин-т им. В. В. Докучаева. – Х., 1983. – 18 с.

215. **Вихор Н. В.** Производственный потенциал региональных АПК и эффективность его использования (на примере АПК Кагарлыкского района Киевской области) : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.22 / Вихор Николай Васильевич ; Укр. НИИ экономики и орг. сел. хоз-ва им. А. Г. Шлихтера. – К., 1988. – 25 с.

216. **Варениченко В. П.** Экономический механизм сельскохозяйственного производства и пути его совершенствования в условиях перехода к рыночной экономике (на материалах сельскохозяйственных предприятий Украины) : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / Варениченко Владимир Павлович ; Киев. ин-т нар. хоз-ва им. Д. С. Коротченко. – К., 1992. – 12 с.

217. **Галузинський С. А.** Авансований капітал аграрних підприємств: формування, оцінка та ефективність використання : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.07.02 / Галузинський Сергій Анатолійович ; Київ. нац. экон. ун-т. – К., 1999. – 18 с.

218. **Боброва О. Г.** Відтворення основних засобів аграрних підприємств : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.07.02 / Боброва Оксана Григорівна ; Київ. нац. экон. ун-т. – К., 2002. – 20 с.

219. **Ничипорук О. Ю.** Ризики в сільському господарстві: виявлення, оцінка, управління : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.07.02 / Ничипорук Олександр Юрійович ; Київ. нац. экон. ун-т. – К., 2002. – 20 с.

220. **Козак Л. В.** Формування ринку конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції : автореф. дис. ... канд. экон. наук : 08.07.02 / Козак Людмила Василівна ; Київ. нац. экон. ун-т. – К., 2003. – 18 с.

221. **Радіоненко О. М.** Лізинг в аграрному секторі та пріоритетні напрямки його розвитку : автореф. дис. ... канд. экон. наук :

08.07.02 / Радіоненко Олег Миколайович ; Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2003. – 17 с.

222. **Васильчук В. Л.** Реструктуризація внутрішньогосподарських економічних відносин як фактор підвищення мотивації праці в сільському господарстві : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.07.02 / Васильчук Віталій Леонідович ; Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2004. – 17 с.

223. **Коваль П. В.** Відтворення в сільськогосподарських підприємствах: темпи, пропорції, ефективність : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Коваль Павло Васильович ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К., 2011. – 20 с.

224. **Лелюк О. О.** Капітал аграрних та агропромислових підприємств: формування та управління функціонуванням : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Лелюк Олеся Олександрівна ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К., 2011. – 20 с.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ В. Г. АНДРІЙЧУКА

225. **Ліпко Р.** Труд – це і талант, і життя / Р. Ліпко // Радянський економіст / Київ. ін-т нар. госп-ва ім. Д. С. Коротченка. – 1989. – 24 трав. (№ 21). – С. 1.

226. **Бондар Т. Д.** Історія Київського державного економічного університету. 1906–1996 / Т. Д. Бондар ; [редкол.: А. Ф. Павленко (голова), М. І. Вакуленко, В. С. Степаненко]. – К. : КДЕУ, 1995. – 408 с.

С. 204, 232, 281, 330: Про доктора економічних наук, професора В. Г. Андрійчука.

227. **Звіт по темі «Історія Київського державного економічного університету»** / М-во освіти України, Київ. держ. екон. ун-т ; викон. Т. Д. Бондар. – К. : КДЕУ, 1995. – 394 с.

С. 204, 232, 281, 330: Про доктора економічних наук, професора В. Г. Андрійчука.

228. **Тесленко Г. С.** З 60-річчям доктора економічних наук, професора кафедри аграрного менеджменту Андрійчука Василя Гавриловича / Г. С. Тесленко // Економіст / Київ. нац. екон. ун-т. – 1998. – Березень (№ 5–6). – С. 5.

229. **Шляхом до національного економічного...** / [А. Ф. Павленко, Т. Д. Бондар, М. І. Вакуленко та ін. ; за заг. ред. А. Ф. Павленка]. – К. : КНЕУ, 1998. – 160 с. : іл.

С. 90, 130: Про доктора економічних наук, професора В. Г. Андрійчука.

230. **Нелеп В. М.** Андрійчук Василь Гаврилович / В. М. Нелеп // Вчені економісти-аграрники / Укр. акад. аграр. наук ; [упоряд. і відп. за вип. О. В. Шатько ; наук. ред.: М. В. Зубець, О. М. Шпичак, В. П. Ситник]. – К. : Аграрна наука, 2001. – С. 20–23. – (Серія «Українські вчені-аграрії ХХ століття» ; кн. 5, ч. 1).

231. **Юрчишин В. В.** Андрійчук Василь Гаврилович / В. В. Юрчишин // Енциклопедія Сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Т. Шевченка [та ін.]. – К. : Поліграфкнига, 2001. – Т. 1 / голов. редкол.: І. М. Дзюба (співголова) [та ін.]. – С. 497.

232. **Андрійчук Василь Гаврилович – вчений у галузі аграрної економіки, доктор сільськогосподарських наук, професор, член-кореспондент УААН (1999)** // Українська академія

аграрних наук. Персональний склад (академіки, члени-кореспонденти, почесні та іноземні члени УААН). 1990–2004 : біогр. довід. / Укр. акад. аграр. наук, Держ. наук. с.-г. б-ка ; [уклад.: В. А. Вергунов, Т. Ф. Дерлеменко, О. П. Анікіна та ін.]. – К. : Аграрна наука, 2006. – С. 261–262 : портр. – (До 75-річчя створення Української академії аграрних наук).

233. **Сторічний поступ. 1906–2006** / Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана ; [редкол.: А. Ф. Павленко (голов. ред.) та ін.]. – К. : КНЕУ, 2006. – 273 с.

С. 83, 99, 203–206: Про доктора економічних наук, професора В. Г. Андрійчука.

234. **Зі славним ювілеєм!** // Економіст / Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. – 2008. – Січень–лютий (№ 1–4). – С. 15.

235. **Андрійчук Василь Гаврилович** // Інформація про наукову діяльність членів Відділення аграрної економіки і земельних відносин Української академії аграрних наук / Укр. акад. аграр. наук, Від-ня аграр. економіки і земел. відносин ; [відп. за вип.: С. М. Кваша, О. В. Шанін]. – К. : ННЦ «ІАЕ» УААН, 2009. – С. 12.

236. **Шляхами поступу... (1944–2009)** : 65-річчю заснування кафедри економіки агропромислових формувань присвячується / [С. І. Дем'яненко, В. Г. Андрійчук, В. М. Нелеп та ін.] ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» [та ін.]. – К. : КНЕУ, 2009. – 141 с. : іл.

С. 7, 19, 20, 22–24, 46–49, 51–53, 55, 57, 59, 61, 71, 73, 75, 77–80, 83, 84, 97, 101–110: Про доктора економічних наук, професора В. Г. Андрійчука.

237. **Андрійчук Василь Гаврилович** // Бюлетень про науково-організаційну та координаційну роботу Відділення аграрної економіки і земельних відносин за 2010 рік / Нац. акад. аграр. наук України, Від-ня аграр. економіки і продовольства ; [упоряд.: С. М. Кваша, О. В. Шанін, Л. М. Братчук, Н. В. Сеперович]. – К., 2011. – С. 70–71.

238. **Андрійчук Василь Гаврилович** // Бюлетень про науково-організаційну та координаційну роботу Відділення аграрної економіки і продовольства за 2011 рік / Нац. акад. аграр. наук України, Від-ня аграр. економіки і продовольства ; [упоряд.: В. М. Жук, О. В. Шанін, В. В. Хареба та ін.]. – К., 2012. – С. 64–65.

239. **Андрійчук Василь Гаврилович – вчений у галузі аграрної економіки, доктор економічних наук, професор, академік НААН (2007)** // Національна академія аграрних наук України. Персональний склад (академіки, члени-кореспонденти,

почесні та іноземні члени). 1990–2011 : біогр. довід. / Нац. акад. аграр. наук України, Держ. наук. с.-г. б-ка ; [уклад.: В. А. Вергунов, Н. Б. Щебетюк, О. П. Анікіна та ін.]. – Вид. 2-ге, переробл. та доповн. – К. : Аграрна наука, 2012. – Розд. 1 : Академіки Національної академії аграрних наук України. – С. 13–14.

240. **Андрійчук Василь Гаврилович** // Бюлетень про науково-організаційну та координаційну роботу Відділення аграрної економіки і продовольства за 2012 рік / Нац. акад. аграр. наук України, Від-ня аграр. економіки і продовольства ; [упоряд.: В. М. Жук, О. В. Шанін, В. В. Хареба та ін.]. – К., 2013. – С. 57–58.

241. **Василю Гавриловичу Андрійчуку – 75** // Економіка АПК. – 2013. – № 1. – С. 164–167.

242. **Коцупатрий М. М.** Поборник інтелектуальної відваги : до 75-річного ювілею доктора економічних наук Василя Гавриловича Андрійчука / М. М. Коцупатрий, С. І. Дем'яненко, М. Й. Хорунжий // Економіка АПК. – 2013. – № 1. – С. 167–168.

243. **Шановний Василю Гавриловичу!** : до 75-річного ювілею академіка НААН Василя Гавриловича Андрійчука // Економіка АПК. – 2013. – № 1. – С. 164.

244. **Юрчишин В. В.** Вершини академіка Василя Андрійчука / В. В. Юрчишин // Економіка АПК. – 2013. – № 1. – С. 130–133.

245. **Андрійчук Василь Гаврилович** [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енцикл. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Андрійчук_Василь_Гаврилович

РЕЦЕНЗІЇ НА КНИГИ В. Г. АНДРІЙЧУКА

246. **Борщевский П.** [Оригинальное научное издание] / П. Борщевский, А. Заинчковский // Экономика сельского хозяйства. – 1984. – № 6. – С. 88–89. – Рец. на кн.: Эффективность использования производственного потенциала в сельском хозяйстве : [монография] / В. Г. Андрійчук. – М. : Экономика, 1983. – 208 с.

247. **Онищенко О.** Підручник нового покоління / О. Онищенко, В. Юрчишин // Економіка України. – 1997. – № 2. – С. 92–93. – Рец. на кн.: Економіка аграрних підприємств : [підруч. для студ. екон. вузів і ф-тів] / В. Г. Андрійчук. – К. : [ІЗМН], 1996. – 512 с.

248. **Бровченко Л.** Ризикувати самому, чи передати це право іншому? / Л. Бровченко // Голос України. – 1998. – 14 листоп. (№ 219). – С. 5. – Рец. на кн.: Менеджмент: прийняття рішень і ризик : навч. посібник / В. Андрійчук, Леонард Бауер. – К. : [КНЕУ], 1998. – 316 с.

249. **Малік М. Й.** Сучасна аграрна політика: нові виклики і випробування / М. Й. Малік, О. М. Могильний // Економіка та держава. – 2006. – № 4. – С. 65–66. – Рец. на кн.: Сучасна аграрна політика: проблемні аспекти / В. Г. Андрійчук, М. В. Зубець, В. В. Юрчишин. – К. : Аграрна наука, 2005. – 137 с.

250. **Шпичак О. М.** Теорія, методика, аналіз ефективності діяльності аграрних підприємств / О. М. Шпичак // Економіка АПК. – 2006. – № 3. – С. 152–154. – Рец. на кн.: Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз : монографія / В. Г. Андрійчук. – К. : КНЕУ, 2005. – 290 с. – (До 100-річчя Київського національного економічного університету).

251. **Юрчишин В.** Оригінальне дослідження проблем капіталізації сільського господарства / В. Юрчишин // Економіка України. – 2008. – № 9. – С. 93–95. – Рец. на кн.: Капіталізація сільського господарства: стан та економічне регулювання розвитку : монографія / В. Г. Андрійчук. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. – 212 с.

252. **[Рецензія]** // Економіка АПК. – 2013. – № 1. – С. 159. – Рец. на кн.: Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник / В. Г. Андрійчук. – К. : КНЕУ, 2013. – 780 с.

253. **Юрчишин В. В.** Підручник монографічного рівня / В. В. Юрчишин // Економіка АПК. – 2013. – № 7. – С. 143–145. – Рец. на кн.: Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник / В. Г. Андрійчук. – К. : КНЕУ, 2013. – 780 с.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

У квадратних дужках зазначено номери позицій розділу «Література про життя та діяльність В. Г. Андрійчука», без позначок – позиції, під якими виступають автори творів.

А

Андрійчук Р. В. 131, 133
Анікіна О. П. [232], [239]
Атрошенко Л. Ф. 21

Б

Бауер Леонард 21
Бєляєв О. О. 54, 60, 184, 186
Билык А. 137
Біленький О. Ю. 132
Боброва О. Г. 107, 190, 218
Бойко Л. 92
Бондар Т. Д. [226], [227], [229]
Бондаренко М. Д. 209
Борисенко Н. 140, 141, 143
Борщевский П. 246
Братчук Л. М. [237]
Бровченко Л. 248

В

Вакуленко М. І. [226], [229]
Ванжула С. 137
Варениченко В. П. 216
Васильчук В. Л. 222
Величко В. А. 192
Вергунов В. А. 182, [232], [239]
Винниченко Н. Г. 160
Вихор М. В. (Вихор,
Вихорь Н. В.) 5, 44, 82, 213, 215
Власов В. І. 132
Ворона А. 134

Г

Галузинський С. А. 103, 105, 217
Геец С. Г. 160
Геець В. М. 130

Гончар І. І. 199

Гончаров Н. П. 4, 140, 141, 143,
145, 147, 148
Гриб М. Г. (Гриб Н.) 13, 150,
164

Д

Данюк В. М. 60, 186
Дем'яненко М. Я. 11
Дем'яненко С. І. 51, 58, 176,
177, 183, 187, 190, 193, 194, 196,
205, 208, [242]
Дерлеменко Т. Ф. 182, [232]
Дзюба І. М. [231]

Є

Єранкін О. О. 187–190, 193–195

Ж

Жлуктенко В. И. 37
Жук В. М. [238], [240]

З

Заинчковский А. 246
Зепсер Т. В. 61
Зінковська Л. 110, 111, 114, 119
Золотарьова Н. С. 199, 201, 202
Зубець М. В. 9, [230]

И

Иванченко В. Т. *див. Іванченко В. Т.*

І

Іваненко Ф. В. 58, 178, 198
Іванченко В. Т. 37, 80, 214
Ільєнко А. А. 24

К

Калчев Св. 47
Канєвський О. П.
(Каневский А. Ф.) 14, 16
Кваша С. М. [235], [237]
Коваленко Ю. С. 136
Коваль П. В. 26, 190, 223
Ковальчук М. І.
(Ковальчук М. И.) 136, 188
Козак Л. В. 220
Колот А. М. 59
Кондратенко Е. В. 206
Короїд О. С. 31
Коцупатрий М. М. 27, 187–190,
193–196, 198–203, [242]
Кудлай В. Г. 212

Л

Лелюк О. О. 224
Лесничий К. Л. *див. Лісничий К. Л.*
Линник В. Г. 64, 66
Ліпко Р. [225]
Лісничий К. Л. 14, 16, 152

М

Малік М. Й. 6, 7, 249
Мацибора В. І. 175
Медведський О. О. 13
Михальчук А. М. 61
Могильний О. М. 249

Н

Наконечный С. И. 15, 17, 32,
38, 160
Нам Г. 142
Невмержицький І. В. 62
Нелеп В. М. (Нелеп В. Н.) 14,
19, 26, 51, 67, 92, 93, 95, 97–100,
102, 109, 134, 138, 142, 165,
171–174, 176, 177, 183, 195, 204,
206, 207, 209, [230]

Нелепенко В. І. 64
Ничипорук О. Ю. 53, 211, 219
Нів'євський О. В. 193

О

Олійник М. М. 39, 74
Онищенко О. М.
(Онищенко А. М.) 146, 147, 182,
247

П

Павленко А. Ф. 87, 174, 176,
177, [226], [229], [233]
Панченко М. П. 33
Петриченко В. Ф. 192
Петухова О. А. 184
Покотилова О. Г. 204, 209
Покропивний С. Ф. 48, 49
Прищепа С. М. 62
Протасов В. В. 146

Р

Радіоненко О. М. 116, 221
Радченко В. В. 64
Руснак П. П. 24, 175

С

Саблук П. Т. 6, 7, 11, 55, 101,
130, 132
Савлук М. І. 87
Садовник О. В. 26, 27, 196,
198–203, 213
Сендзюк М. А. 44, 46
Сеперович Н. В. [237]
Сидоренко М. 138, 142
Ситник В. П. 6, 7, 117, [230]
Скрипка А. Г. 30
Сливкіна Л. Г. 182
Смислов А. І. (Смыслов А.) 69,
138, 162, 163, 166, 204
Солдатов И. Н. 4, 145
Старіков О. Ю. 212, 213
Степаненко В. С. [226]

Степаненко С. В. 174, 176, 177
Степанов О. П. 53
Сторожук О. О. 39, 42
Суліменко Л. А. 201

Т

Тагунщикова Т. 148
Твердохлеб Н. Г. 32, 34–38, 40,
44, 46
Терещенко Т. А. 37
Тесленко Г. С. [228]
Трегобчук В. М. 182, 185
Третьяк А. М. 185

Ф

Фернандес Ф. 98–100

Х

Хареба В. В. [238], [240]
Хорунжий М. Й.
(Хорунжий Н. И.) 13, 18, 19,
63, 83, 150, 172, 190, 200, 203,
[242]

Ц

Царьов М. С. 189, 201

Ч

Чухно А. А. 41

Ш

Шанін О. В. [235], [237], [238],
[240]
Шатько О. В. [230]
Шестопаць О. М. 182
Шкільов О. В. 213
Шпичак О. М. 119–121, [230],
250

Щ

Щебетюк Н. Б. [239]

Ю

Юрчишин В. В. 9, 101, 102,
109, [231], [244], 247, 251, 253

Я

Янушевич В. М. 33, 68

G

Grznár Miroslav 45

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ ПРАЦЬ В. Г. АНДРІЙЧУКА

А

- Аграрна політика України в науковому вимірі 101
- Агроконсорціум 86
- Агролізинг на пореформеному етапі розвитку аграрних підприємств 115
- Агропромислова інтеграція – основа міжгалузевих відносин 124
- Агропромислові формування нового типу в контексті стратегії розвитку вітчизняного сільського господарства 135
- Амортизація... наспіх 94
- Анализ эффективности использования производственного потенциала с помощью ЭВМ 46
- Аналіз методології визначення вартості підприємства в межах дохідного підходу 133
- Аналітична оцінка методології формування прибутку для оподаткування в умовах дії Податкового Кодексу України 60

Б

- Будувати багатокладну економіку 88

В

- Важливі підйоми відродження АПК 108
- Вдосконалення спеціалізованого кормовиробництва в умовах міжгосподарської кооперації 39
- Вдосконалювати матеріальне стимулювання колгоспів за понадплановий продаж сільськогосподарської продукції державі 31
- Велика шкода 109
- Використання методу капіталізації і дисконтування грошових потоків для оцінки доцільності придбання і створення новацій 58
- Виробничий потенціал та виробнича потужність сільськогосподарських підприємств і регіонів 84
- Вищий рівень концентрації – вища рентабельність 61
- Власний та позичковий капітал підприємств і критерії їх раціонального співвідношення 105

Внутрирайонное планирование закупок сельскохозяйственных продуктов и его роль в укреплении экономики колхозов (на примере колхозов Хмельницкого района Винницкой области) 1

Внутрішньогосподарський ринок паїв 95

Внутрішня будова ринку сільськогосподарської продукції: теоретико-методологічний аспект 55, 123

Вплив природно-економічних факторів виробництва на рівень економічного розвитку колгоспів (на прикладі колгоспів Хмельницького району Вінницької області) 63

Д

Диверсифікація аграрних підприємств: сутність, форми, види та методика виміру і аналізу її рівня 53

Дифференціальна рента в системі рычагов підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва 41

Досвід вирівнювання економічних умов господарювання колгоспів у Кагарлицькому районі 62

Е

Економіка аграрних підприємств 20, 23, 25

Економіка аграрного підприємства 22

Економіка підприємств агропродовольчого комплексу 27

Економіка підприємств агропромислового комплексу 28

Економіка підприємства 24, 175

Економіка сільського господарства 14

Економічна оцінка землі – необхідна передумова наукового обґрунтування плану закупівель сільськогосподарських продуктів для колгоспів району 29

Економічна реформа в АПК: подальші кроки 50, 106

Ефективність використання земельних ресурсів у сільськогосподарському виробництві 151

Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз 8, 10

Ж

Життя і діяльність на службі трьох святих – сім'ї, села та України 130

З

Загроза селу – загроза державі 102

Закон прийнято. Що далі? 96

Закон УРСР «Про економічну самостійність Української РСР» 87

Застосування економіко-математичних методів в економічних дослідженнях розвитку колгоспно-радгоспного виробництва 152
Земля 119

И

Интегральная оценка процесса интенсификации 35
Интенсивность сельскохозяйственного производства, методика ее измерения и пути повышения 161
Интенсивность сельскохозяйственного производства: сущность и количественное измерение 72

К

К методике внутрирайонного планирования производства и закупок сельскохозяйственной продукции 67
Капіталізація вітчизняного сільського господарства: суть, напрями, механізми і перші оцінки здійснення 125
Капіталізація сільського господарства: вимір масштабів та оцінка переваг і загроз здійснення 127
Капіталізація сільського господарства: ідентифікація і мотиви здійснення 128
Капіталізація сільського господарства: стан та економічне регулювання розвитку 12
Капітальні вкладення в сільське господарство 69
Коллективный подряд і розв'язання проблеми авансування 80
Комплексний тренінг з планування агропромислового формування в системі інноваційної освітньої стратегії 59
Критерій ефективності сільськогосподарського виробництва 70

М

Магістерська програма «Економіка підприємств АПК» 177
Магістерські програми. Менеджмент організацій. Програма «Аграрний менеджмент». 2001/02 навчальний рік 174
Магістерські програми. Менеджмент організацій. Програма «Аграрний менеджмент». 2004/2005 навчальний рік 176
Майновий пай чорнобильців 93
Майнові відносини, або Постскрипtum до Указу 111
Майнові відносини – гордіїв вузол аграрних реформ 112
Математическое моделирование экономических процессов сельскохозяйственного производства 15, 17
Менеджмент: прийняття рішень і ризик 21
Метод аналізу оболонки даних (DEA) у вимірі та оцінці ефективності діяльності підприємств 131

Методика аналізу собівартості яєць 64

Методика доведення рівнонапружених планів закупівель до адміністративних районів області 73

Методика и технология определения на ЭВМ эффективности использования производственного потенциала региональных АПК 44

Методика расчёта контрольных цифр по закупкам сельскохозяйственной продукции, доводимых до районов и хозяйств исходя из нормативов, учитывающих экономическую оценку земли, обеспеченность производственными фондами и другими ресурсами 145

Методические рекомендации и примерные нормативы для оперативного планирования и контроля прямых затрат в растениеводстве совхозов зоны Полесья 136

Методические рекомендации по внутрирайонному планированию закупок сельскохозяйственной продукции в условиях межхозяйственной кооперации 139

Методические рекомендации по доведению равнонапряженного плана закупок сельскохозяйственных продуктов до административных районов области 137

Методические рекомендации по оценке ресурсного потенциала сельского хозяйства и основных направлений его использования в экономическом механизме АПК 147

Методические рекомендации по планированию госзаказа поставок сельскохозяйственной продукции союзными республиками в общесоюзный фонд 148

Методические указания и тематика курсовых работ по экономике сельского хозяйства 153

Методические указания по планированию закупок сельскохозяйственной продукции районам и хозяйствам с учётом ресурсного потенциала 146

Методические указания по размещению планов государственных закупок сельскохозяйственной продукции внутри области (края, АССР) и района 141

Методичні вказівки до написання магістерської дисертації з програми «Аграрний менеджмент» 172

Методичні вказівки по складанню виробничо-фінансового плану колгоспу 142

Методичні питання підвищення ефективності виробництва у спеціалізованих кормових колгоспах 74

Методологічні і методичні засади обґрунтування параметрів угоди фінансового лізингу в аграрному секторі 116

Методологічні та методичні питання визначення аграрного потенціалу сільськогосподарських підприємств та регіонів 71

Методологічні та методичні підходи до інтерпретації критерію залучення позичкового капіталу і вибору дисконтної ставки при обґрунтуванні інвестиційних проектів 54

Н

Навчальні завдання та методичні вказівки для проведення семінарсько-практичних занять з дисципліни «Основи наукових досліджень» 179

Навчальні завдання та методичні розробки по економіці сільськогосподарства 149

Надконцентрація агропромислового виробництва і земельних ресурсів та її наслідки 129

Новий методологічний підхід до формування централізованого фонду сільськогосподарської продукції 48

Нормативно-ресурсний метод планирования реализации сельхоз-продукции 4

О

О некоторых направлениях усовершенствования размещения плановых объемов закупок сельскохозяйственных продуктов внутри района 43

Об оптимальном соотношении между основными и оборотными производственными фондами 65

Обґрунтування вимірювальної системи відтворення основних фондів 107

Обоснование показателей общего эффекта для оценки использования производственного потенциала 76

Оптимізація кормових раціонів за допомогою лінійного програмування і ЕОМ «Дніпро-21» 181

Оптимізація плану закупівель по адміністративних районах області 75

Організація і планування виробництва в об'єднаннях «Сільгосптехніка» 13

Основні напрями використання показників виробничого потенціалу 81

Особливості оцінки і розподілу майнових паїв і примноженої власності в умовах інфляції 97

Оцінка використання виробничого потенціалу регіональних АПК 82

Оцінка макро- та мікропараметрів економіки в контексті продовольчої безпеки України 113

Оцінка різних способів визначення виробничого потенціалу сільськогосподарських підприємств і регіонів 85

П

Питання методологічної правомірності визначення інтегрального показника виробничого потенціалу 79

Підприємництво в аграрній сфері економіки 6, 7

Побудова кореляційних моделей за допомогою ЕОМ «Дніпро-21» і їх використання в аграрних економічних дослідженнях 180

Поверніть гроші за молоко і м'ясо! Через газету виробники намагаються достукатися до високих кабінетів 134

Повышение эффективности агропромышленного производства 5

Повышение эффективности сельскохозяйственных предприятий 159

Податки і люди 89

Приватизаційний сертифікат селянина: куди його внести? 98

Применение метода множественной корреляции при прогнозировании внутрирайонного плана государственных закупок сельскохозяйственных продуктов 30

Про деякі важливі питання впровадження колективного підряду в сільському господарстві 77

Про необхідність комплексного використання в планово-економічній роботі показників рентабельності 56

Проблеми капіталізації сільського господарства на сучасному етапі 11

Проблеми поліпшення господарської діяльності РАПО 78

Проблеми розвитку приватних аграрних підприємств і вдосконалення міжгалузевих економічних відносин 51

Проблеми теорії та практики формування ціни землі сільськогосподарського призначення 120

Прогнозирование параметров ресурсной корреляционной модели 40

Прогнозирование урожайности отдельных сортов винограда при помощи простых однородных цепей Маркова (на примере совхоз-завода «Зеленый гай» Николаевского совхозвинтреста) 37

Програма з виробничої практики 178

Програма і методичні вказівки по вивченню дисципліни «Економіка підприємства» 171

Програма, контрольні запитання і завдання для самостійної роботи з дисципліни «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності аграрних підприємств» 173

Програма, тематика курсових робіт і методичні вказівки до практичних занять «Економіка підприємств, галузей і міжгалузевих комплексів» 170

Программа дисциплины «Экономика, организация и планирование сельского хозяйства» 167

Программа дисциплины «Экономика сельского хозяйства» 166
Программа и методические указания для проведения практических занятий по курсу «Экономика, организация и планирование АПК» 165
Программа курса «Основы научных исследований» 154, 169
Программа курса «Экономика, организация и планирование сельскохозяйственного производства» 155
Программа (проект) и тематика курсовых работ по курсу «Экономика сельского хозяйства» 156, 164
Программа (проект) непрерывной математической подготовки студентов специальности 1716 «Планирование сельского хозяйства» 160
Программа, тематика курсовых работ и методические указания по изучению дисциплины и проведению практических занятий по курсу «Экономика сельского хозяйства» 168
Проектування агропромислового формування у продуктовому підкомплексі АПК 26
Производственные фонды и производительность труда в сельском хозяйстве 68
Производственный потенциал и эффективность его использования в сельском хозяйстве 2

Р

Рабочая программа (проект) курса «Экономика сельского хозяйства» 162, 163
Размещение планов государственных закупок сельскохозяйственных продуктов внутри области (края, АССР) и района 140, 143
Разработка предложений по развитию специализации и концентрации производства на базе межхозяйственной кооперации 138
Регіональна інтеграція як складова глобалізації 132
Регулювання пайових відносин в умовах реформи власності сільськогосподарського підприємства 49
Резервы повышения эффективности сельскохозяйственного производства в условиях межхозяйственной кооперации 144
Реформа відносин власності у колгоспах 90
Реформа отношений собственности в колхозах 91
Розвиток наукових досліджень з проблем капіталізації агропромислового виробництва 57

С

Сертификаты вложили. До серванта 99
Совершенствование хозяйственной деятельности РАПО 42

Сравнительная эффективность использования производственных фондов в колхозах с различной отраслевой структурой производства 36

Структура авансованого капіталу аграрних підприємств і його вартісна оцінка 103

Сучасна аграрна політика: проблемні аспекти 9

Т

ТАСІС селянину: вкладайте ваучери у переробні підприємства 100

Теоретико-методологічне обґрунтування ефективності виробництва 126

Теорія та практика формування ціни землі сільськогосподарського призначення 121

У

Удосконалення матеріального стимулювання сільськогосподарського виробництва 33

Удосконалювати калькулювання собівартості продукції 66

Улучшение качества сельскохозяйственной продукции 83

Учбові завдання і методичні розробки з економіки соціалістичного сільського господарства 150

Учбові завдання по економіці сільського господарства 157, 158

Ф

Фінансовий лізинг у розвитку матеріально-технічної бази аграрних підприємств 122

Фонди не зношуються. Зношуються засоби праці 104

Фундаментальне дослідження процесів трансформації АПК України в ринкові умови 117

Ц

Ціна як інструмент аналізу, оцінки і прогнозу економічних та виробничих параметрів розвитку підприємства 118

Ч

Чи можна розірвати зачароване коло? 110

Ш

Шляхами поступу... (1944–2009) 183

Э

Экономика сельского хозяйства 18

Экономика, организация и планирование агропромышленного комплекса 19

Экономика, организация и планирование сельскохозяйственного производства 16

Экономико-математические модели оптимального использования наличных производственных ресурсов 38

Экономико-математическое обоснование закупок колхозами 32

Экономико-математическое обоснование основных путей повышения эффективности использования основных производственных фондов в колхозах 34

Эффективность использования производственного потенциала в сельском хозяйстве 3

Ю

Юрчишин Володимир Васильович 182

Я

Як врегулювати майнові відносини на селі? 114

Як запобігти війні за землю. Особливості приватизації в сільсько-господарських підприємствах, де є переселенці-чорнобильяни 92

D

Development of the private agrarian enterprises, its problems, and improvement of the interbranch economic relations 52

E

Efektívnosť využívania výrobného potenciálu v podmienkach intenzívneho typu reprodukcie 45

T

Теоретически и методически основы на определяне на производ-
ства потенциал на селското стопанство върху основата на па-
ричната оценка на производствените ресурси 47

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ КОНФЕРЕНЦІЙ, У ЯКИХ БРАВ УЧАСТЬ В. Г. АНДРІЙЧУК

1. Математические методы прогнозирования сельскохозяйственного производства : Республиканская научная конференция, Киев, 1970 г.

2. Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу та аспірантів Київського інституту народного господарства ім. Д. С. Коротченка по підсумках науково-дослідної роботи за 1970 рік, Київ

3. Совершенствование управления сельскохозяйственным производством в системе агропромышленного комплекса : Республиканская научно-практическая конференция, Киев, 26–29 декабря 1984 г.

4. Нормативный метод планирования государственных закупок сельскохозяйственной продукции в системе сельскохозяйственного механизма АПК : Всесоюзная научно-методическая конференция, Ростов-на-Дону, май 1986 г.

5. Соціально-економічна ситуація та шляхи подолання кризового стану в агропромисловому комплексі України : Перші річні збори Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників, Київ, 14–15 січня 1999 р.

6. VII Конгрес польського товариства економістів аграрної сфери і агробізнесу, Замость (Польща), 2000 р.

7. Реструктуризація аграрних підприємств і земельна реформа: стан, проблеми, перспективи : Міжнародна науково-практична конференція, Київ, 2000 р.

8. Розробка та шляхи реалізації соціально-економічної моделі постреформеного розвитку агропромислового виробництва в Україні : Другі річні збори Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників, Київ, 24–25 січня 2000 р.

9. Нова економічна парадигма формування стратегії національної продовольчої безпеки України у XXI столітті : Треті річні збори Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників, Київ, 29–30 березня 2001 р.

10. Удосконалення економічної роботи на сільськогосподарських підприємствах в умовах перехідної економіки : Міжнародна науково-практична конференція, Київ, 2003 р.

11. Формування і реалізація державної політики розвитку матеріально-технічної бази агропромислового комплексу в Україні : П'яті річні збори Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників, Київ, 28–29 січня 2003 р.

12. Формування та розвиток аграрного ринку : Шості річні збори Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників, Київ, 16–17 січня 2004 р.

13. Удосконалення економічного механізму функціонування аграрних підприємств в умовах невизначеності : Міжнародна науково-практична конференція, Київ, 19–20 травня 2004 р.

14. Розвиток аграрної економічної науки в Україні та її завдання в умовах освоєння ринкової системи господарювання : Восьмі річні збори Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників, Київ, 20–21 червня 2006 р.

15. Проблеми забезпечення дохідності агропромислового виробництва в Україні в постіндустріальний період : Десяті річні збори Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників, Київ, 10–11 квітня 2008 р.

16. Тренінгові технології як засіб формування знань та практичних компетенцій: досвід факультетів і кафедр : науково-методична конференція, Київ, 3–4 лютого 2009 р.

17. Напрями забезпечення сталого розвитку аграрного сектору : I Міжнародна науково-практична конференція, Біла Церква, 16–17 червня 2009 р.

18. Аграрна економічна освіта в розбудові конкурентоспроможного сільського господарства України : науково-методична конференція, Київ, 7–8 жовтня 2009 р.

19. Фінансова система України: становлення та розвиток : Дев'ята всеукраїнська науково-практична конференція, Острог, 14–15 травня 2010 р.

20. Організаційно-правові форми агропромислових формувань: стан, перспективи та вплив на розвиток сільських територій : Міжнародна науково-методична конференція, Київ, 11–12 листопада 2011 р.

21. Засідання круглого столу з питань викладання науки «Економіка підприємств» і презентації підручника В. Г. Андрійчука «Економіка підприємств агропромислового комплексу», Київ, 17 січня 2013 р.

Зміст

Від укладачів	5
Нарис наукової та педагогічної діяльності Василя Гавриловича Андрійчука	7
Видатний вчений і педагог Василь Гаврилович Андрійчук з погляду органічної єдності його науково і навчально-творчої діяльності	30
Публікації до 75-річного ювілею академіка НААН України Василя Гавриловича Андрійчука	40
Наукові оцінки монографії та підручників В. Г. Андрійчука	53
Нагороди та відзнаки	62
Показчик друкованих праць Василя Гавриловича Андрійчука	64
<i>Автореферати дисертацій</i>	64
<i>Монографії</i>	64
<i>Підручники та навчальні посібники</i>	65
<i>Статті в наукових збірниках</i>	67
<i>Публікації в періодичних виданнях</i>	72
<i>Рекомендації виробництву</i>	78
<i>Навчально-методичні матеріали</i>	79
<i>Інші публікації</i>	83
Редактор та член редакційної колегії	84
Рецензент	87
Науково-педагогічна школа вченого	89
<i>Автореферати дисертацій, захищених під керівництвом В. Г. Андрійчука</i>	89
Література про життя та діяльність В. Г. Андрійчука	91
Рецензії на книги В. Г. Андрійчука	94
Іменний показчик	95
Алфавітний показчик назв праць В. Г. Андрійчука	98
Хронологічний показчик назв конференцій, у яких брав участь В. Г. Андрійчук	107

Довідково-бібліографічне видання

АНДРІЙЧУК ВАСИЛЬ ГАВРИЛОВИЧ

Біобібліографічний покажчик

Укладачі:

КОНОВАЛЕНКО Тетяна Олександрівна
БОЙКО Ірина Юріївна
ТУРТОВА Надія Олександрівна

Художник обкладинки *Т. Зябліцева*
Верстка *Я. Ткаченко*

Підписано до друку 26.09.13. Формат 60×84/16. Папір офсет. № 1.
Гарнітура Тип Таймс. Друк офсет. Ум. друк. арк. 6,51.
Обл.-вид. арк. 7,41. Наклад 100 пр. Зам. № 13-4761.

Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, № 235 від 07.11.2000)

Тел./факс (044) 537-61-41; тел. (044) 537-61-44
E-mail: publish@kneu.kiev.ua